

DR. FÖLDI ANDRÁS

szakmai önéletrajza és publikációs jegyzéke

Személyes adatok

Születési hely és idő: Budapest, 1957. február 11.

Lakóhely: Budapest

Telefon: 00361-411-6535

E-mail: andras.foldi@ajk.elte.hu

andras.foldi@gmail.com

Iskolai végzettség, posztgraduális tanulmányok

jogászdiplo ma „summa cum laude” minősítéssel, ELTE, 1981
1988/89. tanév, 10 hónapos DAAD-ösztöndíjas tanulmányút a müncheni Ludwig Maximilian Egyetemen (konzulensek: Dieter Nörr és Alfons Bürge professzorok)

Tudományos fokozatok, címek

az állam- és jogtudomány kandidátusa: MTA, 1990 (értekezés címe: *Kereskedelmi [rétegspecifikus] jogintézmények a római jogban*, megjelent: *Kereskedelmi jogintézmények a római jogban* címmel, Akadémiai Kiadó, Bp. 1997)

habilitált doktor: ELTE, 2001 (habilitációs tudományos előadás címe: *A kvázideliktuális felelősség a római jogtól napjainkig*, megjelent: *Acta Fac. Pol.-iur. Univ. Budapest.* 40 [2003], németül: *Annales Univ. Budapest, sectio iur.* 44 [2003])

az MTA doktora: MTA, 2002 (értekezés címe: *A másért való felelősség a római jogban*, megjelent: *A másért való felelősség a római jogban, jogelméleti és összehasonlító polgári jogi kitekintéssel* címmel, Rejtjel Kiadó, Bp. 2004)

az MTA levelező tagja 2022. május 3-tól (székfoglaló előadás: *Grosschmid Béni és az antik jogok*, MTA székház, 2022. október 18, megjelent: *Jogtudományi Közlöny* 78/1 [2023]; angolul: *European Legal Roots* 12 [2023], németül: *Annales Univ. Budapest, sectio iur.* 62 [2023])

Munkahelyek

ELTE Állam- és Jogtudományi Kar, Római Jogi Tanszék (2013-tól Római Jogi és Összehasonlító Jogtörténeti Tanszék) teljes munkaidős közalkalmazott oktató 1981—2022

1981—1983 tudományos továbbképzési ösztöndíjas

1983—1986 egyetemi tanársegéd

1986—1990 egyetemi adjunktus

1990—2003 egyetemi docens

2003—2022 egyetemi tanár

2022-től professor emeritus az ELTE ÁJK Római Jogi és Összehasonlító Jogtörténeti Tanszékén (XXV/2022. [II. 16.] Szen. sz. határozat)

Széchenyi István Egyetem, Deák Ferenc Állam- és Jogtudományi Kar, Jogtörténeti Tanszék, mb. előadó, majd részmunkaidős egyetemi tanár 1995—2010

Miskolci Egyetem Állam- és Jogtudományi Kar, Római Jogi Tanszék, részmunkaidős közalkalmazott oktató 1984—1993

Munkahelyi vezetői beosztások

ELTE Állam- és Jogtudományi Kar, dékánhelyettes 2008—2012

ELTE ÁJK Egyetem Állam- és Jogtörténeti Tanszék vezetője 2011—2013

ELTE ÁJK Római Jogi és Összehasonlító Jogtörténeti Tanszék vezetője 2013—2021

További munkahelyi megbízatások

[ELTE ÁJK] Acta Fac. Pol.-iur. Univ. Budapest. felelős szerkesztője 2002—2020

ELTE ÁJK Tudományos Diákköri Tanács elnöke 2003—2006

ELTE ÁJK „Nívódíj” Állandó Bizottság elnöke 2009 óta

ELTE ÁJK Habilitációs Bizottság tagja 2004—2020, elnöke 2016—2020

ELTE ÁJK Kari Tanács választott tagja 1990 és 2021 között több ciklusban is

ELTE ÁJK Tudományági Doktori Tanács tagja 2016 óta

ELTE Tudományos Tanács tagja (kari delegáltként) 2015—2020

Munkahelyen kívüli tisztségek, megbízatások

MTA Tudományetikai Bizottság tagja 2023-tól, újraválasztva 2026-ban

MTA Állam- és Jogtudományi Bizottság [ex officio] tagja 2022-től

MTA Doktori Tanács tagja 2017—2023

MTA Állam- és Jogtudományi Bizottság választott tagja 2008—2020

MTA Állam- és Jogtudományi Bizottság Római Jogi és Európai Magánjogtörténeti Albizottságának tagja 2013 óta, [első] soros elnöke 2013—2014, soros alelnöke 2014—2015

MTA Doktori Tanács Ügyrendi Bizottságának tagja 2013—2016, elnöke 2025-től

PPKE JÁK Doktori Tanács tagja 2004—2016

Magyar Ekvivalencia Hivatal jogi szakbizottságának tagja 2008—2010

MAB jogi és igazgatási szakbizottság tagja 2007—2010

OTKA állam- és jogtudományi és politikatudományi zsűri elnöke 2002—2005

Ókortudományi Társaság választmányának tagja 1997—2003

Széchenyi István Egyetem Állam- és Jogtudományi Doktori Iskolájának mb. oktatója 2002—2025

MTA Állam- és Jogtudományi Bizottság elnökségének tagja 1993—1997

Doktori iskolai előadások külföldi egyetemeken (olasz nyelven)¹

Sienai Egyetem, Jogtudományi Kar, Doktori Iskola: 2011

Bolognai Egyetem, Jogtudományi Kar, Doktori Iskola: 2002

---

¹ Az előadások részletesebb adatait ld. a jelen önéletrajz függelékét képező publikációs jegyzékben

Ferrarai Egyetem, Jogtudományi Kar, Doktori Iskola: 2002
Padovai Egyetem, Jogtudományi Kar, Doktori Iskola: 1995

Egyéb vendégelőadások külföldi egyetemeken (német, olasz, angol nyelven)²

Tübingeni Egyetem: 2007
Trentói Egyetem: 2004
Pisai Egyetem: 2003, 2011, 2014
Poznańi Egyetem: 2002
Humboldt Egyetem [Berlin]: 2001
Varsói Egyetem: 2000
Kardynał Stefan Wyszyński Egyetem [Varsó]: 2000
Svájci Összehasonlító Jogi Intézet [Lausanne]: 1996
Amszterdami Egyetem: 1993, 1996

Előadások külföldi konferenciákon (német, olasz, angol nyelven)³

79. SIHDA kongresszus, Budapest, 2025. augusztus 27.
La buena fe en los negocios, Nápoly, II. Frigyes Egyetem, 2025. január 24.
IIIrd Annual International Scientific Conference in Memory of Professor Gabriele Crespi Reghizzi, Szentpétervári Egyetem, 2024. október 3. [on-line]
Hector projektum nemzetközi tudományos szemináriuma, Jagelló Egyetem, Krakkó, 2023. november 14.
Olasz—magyar konferencia, Pisai Egyetem, Pisa, 2019. március 26.
72. SIHDA kongresszus, Krakkó, 2018. szeptember 12.
Jhering Global konferencia, Hannover, 2018. szeptember 7.
68. SIHDA kongresszus, Nápoly, 2014. szeptember 18.
Nemzetközi konferencia, Adam Mickiewicz Egyetem, Poznań, 2008. április 5.
Nemzetközi konferencia, Trieri Egyetem, Trier, 2007. november 23.
61. SIHDA kongresszus, Catania, 2007. szeptember 26.
Nemzetközi római jogi és polgári jogi konferencia, Károly Egyetem, Prága, 2002. május 15.
55. SIHDA kongresszus, Rotterdam, 2001. szeptember 18. [megnyitó ülésen tartott plenáris előadás]
Nemzetközi római jogi és polgári jogi konferencia, Padovai Egyetem, Padova, 2001. június 12.
Nemzetközi római jogi konferencia, La Sapienza Egyetem, Róma, 1998. december 4.
51. SIHDA kongresszus, Messina, 1997. szeptember 18.
49. SIHDA kongresszus, New Orleans, 1995. szeptember 21.
48. SIHDA kongresszus, Bécs, 1994. szeptember 21.
Eason Weinmann Center for Comparative Law éves konferenciája, New Orleans, 1990. november 1.
Olasz—magyar római jogi és polgári jogi konferencia, La Sapienza Egyetem, Róma, 1986. május 15.

---

² Az előadások részletesebb adatait ld. a jelen önéletrajz függelékét képező publikációs jegyzékben

³ Az előadások részletesebb adatait ld. a jelen önéletrajz függelékét képező publikációs jegyzékben

Külföldi tanulmányutak

La Sapienza Egyetem [Róma]: 1987 és 1998 között majdnem minden évben
Padovai Egyetem: 1988, 1995, 1997
Torinói Egyetem: 1991
Federico II Egyetem [Nápoly]: 1992
Firenzei Egyetem: 2000
Pisai Egyetem: 2003, 2011, 2014
Trentói Egyetem: 2004
Bécsi Egyetem: 1991, 1999, 2002, 2007
Ludwig Maximilian Egyetem [München]: 1988—1989, 1992, 2013
Heidelbergi Egyetem: 1990, 1998
Hamburgi Egyetem: 1993
Göttingeni Egyetem: 1998
Trieri Egyetem: 1999
Humboldt Egyetem [Berlin]: 2001
Tübingeni Egyetem: 2007
Liège-i Egyetem: 1993
Amszterdami Egyetem: 1994, 1996
Varsói Egyetem: 2000
New York University: 1995
Svájci Összehasonlító Jogi Intézet [Lausanne]: 1996

Szakmai díjak, elismerések, kitüntetések

ELTE ÁJK hallgatói tudományos pályázat fődíja, 1979
XIV. OTDK jogtörténeti-római jogi tagozat I. díj, 1979
Magyar Jogász Szövetség tudományos pályázat I. díj, 1984
Kiváló Munkáért miniszteri kitüntetés, 1987
Széchenyi Professzori Ösztöndíj, 1997—2001
[ELTE] Pro Universitate Emlékérem, 1997
ELTE ÁJK Nívódíj (Földi A.—Hamza G.: *A római jog története és intézüciói c. tankönyvért*), 2000
[ELTE ÁJK] Ezüst Eötvös Emlékérem, 2006
Magyar Felsőoktatásért Emlékplakett miniszteri kitüntetés, 2008
Széchenyi István Egyetem címzetes egyetemi tanára, 2010
[ELTE ÁJK] Lippay díj, 2012
[MTA TK JTI] Peschka Vilmos Emlékérem, 2013
[Jogász hivatásrendek által adományozott] Deák Ferenc díj, 2015
[ELTE] Pro Universitate Emlékérem arany fokozata, 2016
ELTE ÁJK Nívódíj (Földi A. [szerk.]: *Összehasonlító jogtörténet c. tankönyvért*), 2017
Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Emlékérme, 2021
Széchenyi István Egyetem DFK Pro Facultate kitüntetés, 2021
[Ókortudományi Társaság] Ábel Jenő Emlékérem, 2024

Tudományos társasági, szerkesztőbizottsági tagságok

Ókortudományi Társaság, 1984 óta

Société internationale pour l'histoire des droits de l'Antiquité, 1988 óta
Acta Fac. Pol.-iur. Univ. Sc. Budapest. felelős szerkesztője 2002—2020
Società italiana per la ricerca nel diritto comparato levelező tagja 2012 óta
Fundamina. A Journal of Legal History (Pretoria) szerkesztőbizottságának tagja 2015 óta
IJOTEN Internetes Jogtudományi Enciklopédia tanácsadó testületének tagja 2015 óta
Állam- és Jogtudomány szerkesztőbizottságának tagja 2022 óta
Associazione italiana di diritto romano levelező tagja 2024 óta

Főbb tudománymetriai adatok (MTMT2 2025. június 20-i állapot szerint)

273 db közlemény (az MTA IX. Osztály szakterületi táblázata szerint 181 db tudományos közlemény), ezekre összesen 1773 (1561) db független hivatkozás

11 db, az MTA IX. Osztály ÁJB szakmai listájába felvett külföldi szakfolyóiratban megjelent tanulmány/cikk, ezekre 223 db független, zömmel külföldi hivatkozás

(összesen) 18 db külföldi szakfolyóiratban idegen nyelven megjelent tanulmány/cikk, ezekre összesen 247 db független, zömmel külföldi hivatkozás

10 db kiemelt (ebből 5 db 2021 óta megjelent) publikációjára 457 db hazai és külföldi hivatkozás (a Földi—Hamza-tankönyv nem szerepel a 10 kiemelt mű között)

Hirsch index: 21

Egyéb releváns tevékenységek

- demonstrátorok (pl. Szájer József, Fekete Orsolya, Czuczai Jenő, Tóth Ádám, Sándor István, Rozsnyai Krisztina, Szőnyi Viktor, Lukácsi Péter, Reiniger Balázs, Molnár Tamás, Kajtár Gábor, Hoffman István, valamint az e bekezdésben említett további személyek) mentorálása, TDK-tagok (Csizmazia Norbert: OTDK I. díj, Pro Scientia Aranyérem; Nemes Szilvia OTDK II. díj, III. díj, a legjobb prezentáció díja; Deák Péter: OTDK II. díj; Szécsényi Gergely OTDK II. díj), PhD-hallgatók (Deli Gergely, Fecz Dóra, Nemes Szilvia, Rigó Balázs, Siklósi Iván) témavezetése, a Láthatatlan Kollégium ösztöndíjasainak tutorálása (Csizmazia Norbert, Cserne Péter)

- angol nyelvű tanórai előadások tartása az ELTE ÁJK-n 1988—1995

- doktori iskolai alternatív kurzus tartása a Széchenyi István Egyetemen 2002—2024

- OTKA projektum vezetője 2006—2010, ennek keretében négy fiatal kutató (Boóc Ádám, Csizmazia Norbert, Deli Gergely, Siklósi Iván) munkáját a nemzetközi szakmai kapcsolatok intenzifikálása mellett irányította, ld. <http://real.mtak.hu/2522/>

- 1991 óta kandidátusi, doktori (PhD), habilitációs és akadémiai doktori (DSc) eljárások rendszeres közreműködője bírálóbizottsági elnökként, opponensként, bírálóbizottsági, ill. doktori szigorlati (újabbán PhD komplex vizsga-) bizottsági tagként, habitusvizsgálóként. Opponensként működött közre Jakab Éva, Antal Tamás és Király Miklós akadémiai doktori, Bessenyő András és Péter Orsolya kandidátusi, Benke József, Erdődy János, Pókecz Kovács Attila, Szalka János (ELTE BTK), Újvári Emese PhD-eljárásában; a bírálóbizottság elnöke volt Darázs Lénárd, Fuglinszky Ádám, Gárdos Péter, Jany János, Menyhárd Attila, Sulyok Katalin, Szabados Tamás és Tókey Balázs habilitációs eljárásában, Darázs Lénárd, Frey Dóra, Gárdos Péter, Horváth András, Képegy Imre, Lukácsi Péter, Miczán Péter, Simon Károly, Székely László és Tókey Balázs doktori (PhD) eljárásában; bírálóbizottsági tag volt Balogh Elemér, Bándi Gyula, Benke József, Drinóczi Tímea, Nagy Csongor István, Papp Tekla, Rozsnyai Krisztina, Szabó Ádám, Szalma József és Szuromi Szabolcs akadémiai doktori, Szabó Béla

kandidátusi, Benke József, Pozsonyi Norbert és Pókecz Kovács Attila habilitációs eljárásában, valamint több PhD-eljárásban;

- római jogi, polgári jogi, jogtörténeti, latin nyelvészeti tárgyú szakkönyvek szakmai lektorálása (Benedek Ferenc posztumusz műve, Ruszoly József, Bessenyő András, Kaszainé Mezey Katalin, Bánóczy—Rihmer, Adamik Béla és mások művei), olasz egyetemi tankönyv (G. Benacchio: Az Európai Közösség magánjoga, Csizmazia Norberttel), német, olasz és spanyol nyelvű római jogi és egyéb jogtudományi tárgyú tanulmányok (A. Amend-Traut, Italo Andolina, H. Ankum, M. Balzarini, A. Giomaro) fordítása, külföldi szakkönyvek magyar nyelvű kiadásainak lektorálása (R. Mitchell, P. Stein), szerb—magyar jogi szótár (Orosz János), ELTE ÁJK kiadványok lektorálása

- előadások tartása hazai szakmai konferenciákon, pl. a Code civil 200. évfordulója alkalmából az ELTE ÁJK-n rendezett konferencián (2004), a klasszikus német nyelvű kódexekről az ELTE ÁJK-n rendezett konferencián (2009), a miskolci Huszti Vilmos emlékkonferencián (2015), az MTA ÁJB Jogtörténeti Albizottságának „Állam- és jogtudomány jogtörténet nélkül?” c. konferenciáján (MTA Székház, 2017), keynote speakerként a VIII. Jog és irodalom szimpóziumon (TK JTI, 2021), az MTA I. Osztálya által rendezett interdiszciplináris tudományos konferenciákon az MTA székházában (2025. június 25., 2026. május 18.), az MTA IX. Osztálya által rendezett MTA200 jogtörténeti konferencián az MTA székházában (2025. február 5.), a debreceni Marton Géza emlékkonferencián (2022 június 10.), a Kecskés László 70. ünnepi konferencián (2023), valamint számos további római jogi és jogtörténeti konferencián Budapesten, Szegeden, Pécsen, Debrecenben és Miskolcon;

- Jakab—Menyhárd [szerk.]: A jog tudománya [Bp. 2015] c. kötet kéziratvitáján, Gyurgyák János: A tudományos írás [Bp. 2019] c. könyvének kéziratvitáján felkért korreferensként;

- könyvbemutatók és hazai szakmai konferenciák szervezése az ELTE ÁJK-n (1990, 1996, 1997, 2009, 2015, 2016, 2017) és az MTA REMA albizottság keretében (2014, 2015);

- rendszeres résztvevő és felszólaló, alkalmanként (1986, 1997, 2011, 2016, 2023) felkért előadó az Ókortudományi Társaság felolvasó ülésein

- az Internetes Jogtudományi Enciklopédia (<http://jog.tk.mta.hu/internetes-jogtudomanyi-enciklopedia>) tanácsadó testületének tagja és 2 db polgári jogi rovat szerkesztője

- részvétel nemzetközi konferenciákon, workshopokon, külföldi székfoglaló előadásokon, olykor szekcióelnökként (pl. Szeged 1984, Salzburg 1988, Nápoly 1990, Szeged 2007, Fribourg 2008, Würzburg 2011, Szeged 2013, Debrecen 2013, Bécs 2013, Róma 2014, München 2019, Trento 2025, ELTE ÁJK 2026)

- ismeretterjesztő írásokat publikál 1991 óta (Élet és Tudomány, HVG, Rubicon, Jogi Lexikon, MTA TUBA blog stb.)

- tudományos-ismeretterjesztő műsorokban 1997 óta számos alkalommal szerepelt a Kossuth rádióban, egy alkalommal a Tilos Rádióban, ld.

<https://tilos.hu/archive/2016/10/14>

egy alkalommal az M2 állami televízióban is, ld. <http://kereso.nava.hu/gallery/show/id/817580>

- az ELTE ÁJK könyvbemutatóin visszatérően, más könyvbemutatókon (pl. Cicero Összes retorikaelméleti művei magyar fordításának bemutatóján az ELTE BTK-n 2012. okt. 18-án, Deli Gergely Salus rei publicae c. könyvének bemutatóján a Petőfi Irodalmi Múzeumban 2015-ben) alkalmilag felkért előadó, ismeretterjesztő előadások tartása, pódiumbeszélgetésekben részvétel (pl. országos latintanári konferencián, az ELTE Tudósklubjában [ld.

<https://www.elte.hu/tudosklub/naptar?p4=f:5&id=NW-3268>],

az ELTE ÁJK jubileumi konferenciasorozat nyitókonferenciáján felkért előadó (2017. február 23., ld.

<https://www.ajk.elte.hu/file/jubileum-megnyito-170223.pdf>

- kari és országos konferenciák, ünnepi ülések szervezése a szervezőbizottság elnökeként (1990, 2014, 2015, 2017), operatív közreműködés belföldön rendezett hazai és nemzetközi tudományos konferenciák (jelentősebbek: 1985, 1990, 1991, 2000), valamint kari római jogi vetélkedők előkészítésében és lebonyolításában (2008-tól 2017-ig)

- könyvkiállítást rendezett, annak könyv alakban megjelent katalógusát szerkesztette (2010), ld. <http://elteonline.hu/kultura/10-17-jubileumi-konyv--es-fotokiallitas-az-elte-ajk-n>

<http://www.elte.hu/hir?id=NW-2043&s=ML>

http://epa.oszk.hu/04100/04139/00041/pdf/EPA04139_jogtorteneti_szemle_2011_01_85-87.pdf

- az MTA 200 ünnepi programsorozat keretében az MTA IX. Osztály által rendezett, az MTA székház előcsarnokában 2026 február 2-án megnyitott osztályhónapi kamarakiállítás főkoordinátora

https://mta.hu/esemenynaptar_mta200/2026-02-02-kiallitas-a-jogtudomany-a-kozgazdasagtan-es-az-ujabb-tarsadalomtudomanyok-muvelese-a-magyar-tudomanyos-akademian-az-elmult-200-evben-6097

Idegennyelv-ismeret

középfokú (írásbeli és szóbeli) állami nyelvvizsga: német, orosz

előadóképes: német, olasz, angol

olvas (szótár nélkül): francia, latin

olvas (szótárhasználat): spanyol, portugál, holland, ógörög

Budapest, 2026. június 20.

Dr. Földi András

FÖLDI ANDRÁS

TUDOMÁNYOS KÖZLEMÉNYEINEK JEGYZÉKE*

I. Könyvek és önálló kiadványként megjelent tanulmányok

1. FÖLDI ANDRÁS: *Az utazó védelme a római jogban* [= Publicationes Instituti Iuris Romani Budapestinensis, fasc. IV.], Budapest 1982, 70 p.

Idézi: SZÁJER J.: *A vis maior a római jogban* [= Publ. Inst. Iur. Rom. Budapest. fasc. V.], Bp. 1983, 68⁶⁵; SÁNDOR I. (szerk.)/BOÓC Á.: *Előadásvázlatok a kötelmi jog különös részéből*, Bp. 2011, 67, 69; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2014², 322; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2016⁴, 324; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2017⁵, 339.

2. FÖLDI ANDRÁS—HAMZA GÁBOR: *Tansegédlet a római jog tanulásához*, Budapest 1993, 148 p.; 2. bőv. kiadás: Eötvös József Kiadó, Budapest 1995, 158 p.

Ismerteti: SZABÓ B., *Jogtudományi Közlöny* 49 (1994), 468-469; F. MERCOGLIANO, *Index* [Napoli] 23 (1995), 636.

Idézi: JAKAB É.: *Kellékszavatosság és jótállás*, in: *Tanulmányok Benedek Ferenc tiszteletére*, Pécs 1996, 116¹⁵; TAKÁCS P., *BUKSZ* VIII/4 (1996), 4. j.; P. BLAHO, *Orbis Iuris Romani* [Praha—Brno—Bratislava] 5 (1999), 217⁵.

3. FÖLDI ANDRÁS—HAMZA GÁBOR: *A római jog története és intézményei*, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest 1996, XXXVIII+683 p.; 2. átdolg. kiadás: 1997, XXXVIII+683 p.; 3. átdolg. és bőv. kiadás: 1998, XXXVIII+702 p.; 4. átdolg. és bőv. kiadás: 1999, XL+714 p.; 5. átdolg. és bőv. kiadás: 2000, XL+714 p.; 6. átdolg. és bőv. kiadás: 2001, XL+715 p.; 7. átdolg. és bőv. kiadás: 2002, XL+715 p.; 8. átdolg. és bőv. kiadás: 2003, XL+715 p.; 9. átdolg. és bőv. kiadás: 2004, XL+716 p.; 10. átdolg. és bőv. kiadás: 2005, XL+716 p.; 11. átdolg. és bőv. kiadás: 2006, XL+716 p.; 12. átdolg. és bőv. kiadás: 2007, XL+716 p.; 13. átdolg. és bőv. kiadás: 2008, XL+716 p.; 14. átdolg. és bőv. kiadás: 2009, XL+716 p.; 15. átdolg. és bőv. kiadás: 2010, XL+716 p.; 16. átdolg. és bőv. kiadás: 2011, XL+716 p.; 17. átdolg. és bőv. kiadás: 2012, XL+716 p.; 18. átdolg. és bőv. kiadás: *Nemzedékek Tudása Tankönyvkiadó*, Budapest 2013, XL+716 p.; 19. átdolg. és bőv. kiadás: *Nemzedékek Tudása Tankönyvkiadó*, Budapest 2014, XL+720 p.; 20. átdolg. és bőv. kiadás: *Oktatókutató és Fejlesztő Intézet*, Budapest 2015, XL+720 p.; 21. átdolg. és bőv. kiadás: *Oktatókutató és Fejlesztő Intézet*, Budapest 2016, XL+720 p.; [2017: változatlan utánnomás]; 22. átdolg. és bőv. kiadás: *Oktatókutató és Fejlesztő Intézet*, Budapest 2018, XL+720 p.; 23. átdolg. és bőv. kiadás: *Oktatókutató és Fejlesztő Intézet*, Budapest 2019, XL+720 p.; 24. átdolg. és bőv. kiadás: *Oktatási Hivatal*, Budapest 2020, XL+720 p.; 25. átdolg. és bőv. kiadás: *Novissima Kiadó*, Budapest 2021, XL+720 p.; 26. átdolg. és bőv. kiadás: *Novissima Kiadó*, Budapest 2022, XL+726 p.; 27. átdolg. és bőv. kiadás: *Novissima Kiadó*, Budapest 2023, XL+726 p.; 28. átdolg. és bőv. kiadás: *Novissima Kiadó*, Budapest 2024, XL+726 p.; 29. átdolg. és bőv. kiadás: *Novissima Kiadó*, Budapest 2025, XL+726 p.;

---

* Az egyes közlemények bibliográfiai adatai a műfajok szerinti fejezeteken belül megjelenésük időrendjében követik egymást. A publikációk sorszámozása fejezetenként újra kezdődik. Az azonos témájú tanulmányok idegen nyelven és/vagy átdolgozott formában megjelent változatai az időrendben elsőként megjelent változat sorszáma utaló tört sorszámot kapnak.

A FÖLDI—HAMZA-tankönyv szerkezete teljes egészében, szövegének pedig kb. 30 %-a a BRÓSZ R.—PÓLAY E.: *Római jog*, Bp. 1995¹⁰, 528 p. tankönyvön alapul (amennyiben attól csak kis mértékben, elsősorban stilárisan tér el), ehhez képest kb. 70 %-ban lényegesen módosított vagy teljesen új szöveg. A FÖLDI—HAMZA-tankönyv szövegének minden részletében kimutatható szerzőtársi (kiegészítő ill. korrekciós) közreműködésem, emellett egyedül én írtam a következő margószámokhoz tartozó szövegrészeket: 1-19, 72-80, 174, 224-236, 330, 342, 439-441, 457-460, 472, 479, 496, 497, 502-505, 507-514, 517, 554, 558, 560-564, 565, 567, 569, 570, 573, 575, 576-621, 641, 661-665, 672, 676, 684, 685, 707, 736-739, 742, 794-803, 823, 827, 829, 881-890, 897, 951, 952, 966-968, 1033, 1064-1066, 1084-1086, 1117, 1149, 1174, 1188, 1205, 1206, 1208, 1209, 1214-1217, 1223-1225, 1231, 1243-1271, 1293, 1296-1298, 1302, 1312, 1313, 1315, 1324, 1335-1337, 1340-1344, 1350-1352, 1355, 1358-1360, 1372, 1376, 1394, 1448-1450, 1456-1460, 1489, 1490, 1498, 1500-1502, 1518-1533, 1550-1553, 1556, 1567, 1571a, 1584, 1585, 1594, 1617, 1627, 1628, 1634, 1635, 1638, 1639, 1646, 1653, 1655, 1657, 1665, 1666, 1672, 1673, 1688, 1689, 1693, 1699, 1701, 1715, 1717, 1718, 1728, 1735-1737, 1740-1745, 1747, 1756, 1758, 1760-1762, 1775-1794, 1809, 1810, 1814-1822, 1828-1855, 1860-1861, 1868-1884, 1887-1911, 1922-1924, 1929, 1931, 1936, 1938, 1946, 1955, 1967, 1980, 1982, 1983, 1999, 2005-2042, 2058, 2059, 2110-2111, 2115-2120.

Hazai hivatkozások

Ismerteti: TÓTH Á., Magyar Jog 44 (1997), 504-506; DÖMÖTÖR L., Magyar Tudomány 105 (1998), 1396-1398; SÁNDOR I., Annales Univ. Budapest, sectio iur. 37 (1996), 131-135 [németül]; BURIÁN L., Jogállam 1998, 117-121; PÓKECZ KOVÁCS A., Magyar Jog 47 (2000), 445-448; UŐ, Acta Fac. Pol.-iur. Univ. Budapest. 37 (1999/2000), 125-129 [franciául]; GEDEON M., Aetas [Szeged] 2001/3-4, 311-313; SÁNDOR I., Ügyvédek Lapja 2013/3, 42-44; SÁNDOR I.: *Points of contact between Roman law and the modern Hungarian private law on the occasion of the 18th edition of 'History and Institutes of Roman Law'*, Annales Univ. Budapest. Sectio iur. 54 (2013), 453-460; DELI G.—TORJÁK N.: *Egy nagy klasszikus margójára*, Jogtudományi Közlöny 69 (2014), 111-112; SÁNDOR I.: *A római jogi tankönyv aktualitása*, Magyar Tudomány 176 (2015), 502-505.

Idézi: MENYHÁRD A.: *Szerződési igazságosság és egységes szerződési jog*, Jogi tanulmányok (szerk. Harmathy A.), Bp. 1997, 252⁵²; BORHY L. (szerk.): *Római történelem*, Bp. 1998, 22, 189, 190, 192, 207, 210, 211, 213, 233, 268, 272, 273, 483; LEHOCZKYNÉ KOLLONAY Cs. (szerk.): *A magyar munkajog*, I, Bp. 1998, 17¹; SZABÓ B.: *Monográfia a római kereskedelmi jogról*, Jogtudományi Közlöny 53 (1998), 454; VÉKÁS L.: *A magánjog gazdasági elemzése*, Állam- és Jogtudomány 39 (1998), 4¹; BESSENYŐ A.: *Római magánjog*, II, Bp.—Pécs 1999, 267 [és 2003³, 516]; CSEHI Z.: *Coincidentia oppositorum*, Studia L. Vékás dedicata, Bp. 1999, 41⁷, 41⁹, 44¹⁶; MENYHÁRD A.: *A jó erkölcsbe ütköző szerződések érvénytelenségének jogkövetkezményei*, Magyar Jog 46 (1999), 227³; P. SZABÓ B.: *Előadások a római állam- és jogtörténet köréből*, Miskolc 1999², 115; P. SZABÓ B.: *Johannes Honterus (1498-1549)*, Magyar jogtudósok I. (szerk.: Hamza G.), Bp. 1999, 19²⁰, 27⁴⁷; PRUGBERGER T.—OLAJOS I.: *A földbirtok és a földtulajdon szerepe az ókorban és a középkorban*, Publ. Jur. et Pol. Miskolc 16 (1999), 176²⁵, 26⁶; SÁRY P.: *A büntethetőségi akadályok római jogi gyökerei*, Jogtudományi Közlöny 54 (1999), 529^{1, 2}, 531^{10, 14}, 534²⁵, 536³⁰, 537^{36, 39}; VÓKÓ GYÖRGY.: *A magyar büntetés-végrehajtási jog*, Bp.—Pécs 1999, 438; BABJÁK I.: *Vulgárlatin viaszostáblák a pompeji és dáciai feltárások tekintetében*, Huszti Vilmos Emlékkönyv, Miskolc 2000, 116¹⁵; GEDEON M.: *Az aedilisek és a cirkuszi játékok*, uo. 103³⁹; MOLNÁR I.: *A császárkori Róma büntetési rendszere*, Acta Jur. et Pol. Szeged 58 (2000), 364^{1, 2}; MENYHÁRD A.: *A szerződés akarhibák miatti érvénytelensége*, Bp. 2000, 201², 198; SZUROMI SZ.: *A püspökökre vonatkozó egyházfegyelmi szabályok az Anselmi Collectio canonumban*, Bp. 2000, 202⁶, 204¹⁶⁻¹⁷; TAKÁCS GY.: *Jogászok — latinul*, Bp. 2000, 519; SZALMA J.: *Okozatosság és polgári jogi felelősség az európai és a magyar jogban*, Miskolc 2000, 159²⁴⁵; FRIVALDSZKY J.: *Természetjog a római filozófusoknál és jogászoknál*, Természetjog, Bp. 2001, 46¹¹²; SZUROMI SZ.: *A tulajdon és a birtok kérdése a szerzetes intézményekben*, Jogtudományi Közlöny 56 (2001), 487², 487³; TÓTH Á.: *Az utóöröklésről*, Közjegyzők Közlönye 2001/9, 11⁴²; VINCZE A.: *Jogállamiság Magyarországon*, Jogi tanulmányok 2001, 250¹⁹; CSEHI Z.: *A vagyonezelés jogi formái és az önállósuló vagyontömegek*, Jogállam 2001-2002, 115⁵⁰; FABÓK Z.: *Az ingatlanok kétszeri eladása a birói gyakorlatban*, Jogtudományi Közlöny 56 (2001), 353⁸; VÉKÁS L.: *Az új Polgári Törvénykönyv elméleti előkérdései*, Bp. 2001, 170³⁶⁸; CSEHI Z.: *A meghagyástól a jogi személyig, Szent Ágostontól Savigny-ig — Törédek az alapítványok kultúrtörténetéig*, Studia E. Weiss dedicata, Bp. 2002, 22⁴⁴, 25⁶⁰; CSIZMAZIA N.—SÁNDOR I.: *A bizalmi (fiduciárius) vagyonezelés modelljei és a Ptk. Reformja*, Polgári jogi kodifikáció 4 (2002/4), 23¹, 23², 23³, 23⁴, 26¹⁰⁶; MENYHÁRD A.: *Jó erkölcs, uzsora, értékarányosság*, Jogi tanulmányok 2002, 249¹, 249⁴, 250⁶, 264⁵¹, 282¹⁰⁰; MOLNÁR T.: *A ius publicum és a ius privatum elhatárolása a római jogban*, Collega 6 (2002), 66³⁰, 70⁵⁹, 72; SEMSEI H.: *Poenae conventionalis. A szerződés sajátos biztosítéka*, Jogállam 2001-2002, 67⁷, 68¹⁰, 102; SZALMA J.: *A jóhiszeműség és a tisztesség elvéről*, Acta Fac. Pol.-iur. Univ. Scient. Budapest. 38-39 (2001/2002) 308²⁰; UŐ: *Alanyi és tárgyi felelősség. A vétkenesség és a felróhatóság kérdéskörének lehetséges szempontjairól*, Acta Fac. Pol.-iur. Univ. Budapest. 38-39 (2001/2002) 32²³, 34³⁰, 34³¹; SZUROMI SZ.: *A temetésre vonatkozó egyházfegyelmelem a XII-XIII. században*, Bp. 2002, 36skk. et passim; TAKÁCS T.: *A modern állam- és jogtörténet alapjai*, Miskolc, 2002, 149; NÓTÁRI T.: *De consultiis Bulgarorum*, Collega

6/2002, 52¹⁰²; SZUROMI SZ.: *A temetésre vonatkozó egyházfegyelem a XII-XIII. században*, Bp. 2002, 36skk. passim; UŐ: *Egyházi intézménytörténet*, Bp. 2003, 41¹¹⁶⁻¹¹⁸, 42¹¹⁹, 85²⁶²; BESSENYŐ A.: *Kaufunbestimmter Mengen von Fungibilibien oder Sachgesamtheiten*, Molnár Imre Emlékkönyv, Szeged 2004, 87¹, 102³⁷; BESSENYŐ A.: *Római magánjog. A római magánjog az európai jogi gondolkodás történetében*, Bp.—Pécs 2003³, 609; CSIZMAZIA N.: *Az új holland öröklési jog*, Polgári jogi kodifikáció 5 (2003), 38³⁷; FÖLDESI T.: *A generál clausulák moralitása*, Állam- és Jogtudomány 44 (2003), 31²³, 32²⁶, 33²⁹, 38, 38³⁹, 38⁴⁰, 39⁴¹, 40⁴², 40⁴³, 44⁴⁵, 45⁴⁸, 50⁵¹, 50⁵², 61⁸⁴; JAKAB A.: *A jogszabálytan főbb kérdéseiről*, Bp. 2003. 167⁴²³, 200; FRIVALDSZKY J.: *A természeti törvény a politikai gondolkodásban a kezdetektől a történeti iskoláig* [PhD-értekezés, PPKE JÁK], Bp. 2003, 41¹⁵³, 512; JAKAB É.: „*Periculum acoris et mucoris*”. *A veszély viseléséről az adásvételnél az ókorban: jogtudomány és jogélet, jogegységesítés és partikularizmus* [MTA doktori értekezés], Szeged 2003, 132⁷⁰, 144⁷¹⁶; 144¹⁷, 165¹²³, 180²⁰¹; KELEMEN M.: *Adalékok a bizánci tartományi igazgatás történetéhez*, Jogtudományi Közlöny 58 (2003), 410¹, 411², 411³, 418; MENYHÁRD A.: *A tulajdonjog absztrakt felfogása a magánjogban*, Studia A. Harmathy dedicata, Bp. 2003, 229⁴, 229⁷, 229⁸; NAGY CSONGOR I.: *A hatalommegosztás és az európai társadalomfejlődés összefüggései*, Tudományos Diákköri Dolgozatok [ELTE ÁJK], Bp. 2003, 300; SÁNTHA Á.: *Bizonyítási eszközök a polgári perben és az internet*, E-Akták. Tanulmányok az internetjog világából, Bp. 2003, 293; SZUROMI SZ.: *Egyházi intézménytörténet*, Bp. 2003, 41¹¹⁶, 41¹¹⁷, 41¹¹⁸, 42¹¹⁹, 85²⁶²; CSEHI Z.: *A magánjogi alapítvány — történeti és dogmatikai alapok* [PhD-értekezés, ELTE ÁJK], Bp. 2004, 27⁴⁴, 29⁶⁰, 178⁵⁰, 318; JAKAB É.: *Periculum és degustatio*, Molnár Imre Emlékkönyv, Szeged 2004, 207¹², 207¹³; KAJTÁR I.: *Bevezetés a jogi kultúrtörténetbe*, Bp.—Pécs 2004, 85¹⁴⁶, 132; KECSKÉS L.: *A polgári jog fejlődése a kontinentális Európa nagy jogrendszereiben*, Bp.—Pécs 2004, 65²¹⁹, 66²²⁴, 67²²⁶, 68²³⁰, 69²³⁴, 69²³⁵, 70²³⁹, 71²⁴¹, 71²⁴⁴, 71²⁴⁶, 72²⁴⁹, 73²⁵¹, 73²⁵², 74²⁵⁹, 75²⁶⁰, 75²⁶³, 76²⁶⁶, 77²⁶⁷, 77²⁶⁸, 88³³², 93³⁶², 94³⁶³, 100³⁸⁵, 341¹²⁹⁹, 344¹³¹⁷, 347¹³³⁰, 347¹³³¹, 347¹³³², 349¹³⁴³, 351¹³⁵¹, 363¹⁴⁰⁰; KELEMEN M.: *Adalékok a középkori kancelláriák történetéhez*, Jogi tanulmányok 2004, Bp. 2004, 93⁴, 113; KOI GY.: *Karcolatok a választottbíráskodás történetéből a kezdetektől a 20. század elejéig*, Tudományos Diákköri Dolgozatok [ELTE ÁJK], Bp. 2004, 8; MENYHÁRD A.: *A jóerkölcsbe ütköző szerződések*, Bp. 2004. 16⁷, 17¹⁰, 17¹¹, 34⁵⁷, 55¹⁰⁵, 117²⁵¹, 312; NÓTÁRI T.—PAPP T.: *Az együtt elhalás problematikája a történetiség és az új Ptk. koncepciójának tükrében*, Acta Jur. et Pol. Szeged tom. 66 fasc. 16 (2004), 3¹, 5²², 7³¹, 7³⁸, 13⁸⁷; OKÁNYI ZS.: *A teljesítés lehetetlenülése. A kiváltó okok szempontjából*, Tudományos Diákköri Dolgozatok [ELTE ÁJK], Bp. 2004, 168⁵; PÓKECZ KOVÁCS A.: *Ingyenes és visszerthes letét a római klasszikus jogban*, Molnár Imre Emlékkönyv, Szeged 2004, 293²; SZALMA J.: *Az ajándékozási szerződés — különös tekintettel a magyar Ptk. Rekodifikációjára*, Jogtudományi Közlöny 59 (2004), 169¹, 169², 169³, 169⁴, 170⁵; BÉKESI N.: *A temetkezési jog magánjogi vetülete. A temetkezéssel kapcsolatos szabályozás*, Bp. 2005, 15²⁹, 18⁴⁷, 21; CSEHI Z.: *Diké kísértése. Magánjogi és kultúrtörténeti tanulmányok*, Bp. 2005, 91⁷, 91⁹, 94¹⁶, 161¹⁶, 114⁶, 117²¹; 279¹¹, 279¹⁴; FERENCZY R.—SZUROMI SZ. A.: *Megjegyzések a holtak nyilvánítás polgári jogi és kánonjogi sajátosságaihoz*, Jogtudományi Közlöny 60 (2005), 235¹; KELEMEN M.: *A Kora-bizánci Birodalom területi igazgatása*, Jogi Tanulmányok 2005, Bp. 2005, 224; PÓKECZ KOVÁCS A.: „*Locatio conductio operis*” [PhD-értekezés, PTE ÁJK], Pécs 2005, 116²¹⁹, 252¹⁹⁴, 278; ADAMIK B. *Nyelvpolitika a Római Birodalomban*, Bp. 2006, 17¹⁶, 18¹⁹, 23³⁰, 25³⁶, 26³⁹, 28⁴⁴, 31⁵⁸, 99³²⁸, 123³⁸³, 162; BASA I.: *Gondnokság a római jogban*. Állam- és Jogtudomány 47 (2007), 408⁴, 408⁵, 409⁷, 411¹⁴, 412²¹, 416³⁰, 419⁵⁰, 425⁸³; FERENCZY E.: *A jogtudomány művelésének műfaja: a kommentár*. Állam- és Jogtudomány 47 (2006), 544, 544²; JUHÁSZ L.: *A felszámolási költségek viselésének néhány kérdése*. http://www.itelotabla.hu/fileadmin/fajlok/pecs/szakmaianyag/2006_2.pdf, 15; KELEMEN M.: *A birodalom kormányzása* [PhD-értekezés, ELTE ÁJK], Bp. 2006, 36⁷⁴, 52³, 68⁶⁸, 72⁸¹, 161⁹⁹, 164¹¹³, 176¹⁷¹, 177¹⁷², 179¹⁸¹; NÓTÁRI T.—NÉMETH GY.: *Választási kampánystratégia az ókori Rómában*. Jogtudományi Közlöny 61 (2006), 270¹¹; PRUGBERGER T.: *A munkavégzéssel összefüggő kapcsolatok jogi szabályozásának fejlődéstörténete, A civilizáltika fejlődéstörténete*. (szerk. Miskolczi Bodnár P.) Miskolc, 2006, 252³¹; SZABÓ M.: *Jogelmélet és nyelvelmélet*, Magyar Tudomány 51 (2006), 430²², 431; SZILÁGYI J. E.: *A termőföldek törvényes elővásárlási jogának alakulásáról, különös tekintettel a rendszerváltás utáni jogfejlődésre*, Publicationes Jur. et Pol. Miskolc. tom. XXIV (2006), 512³; CSEH T.: *A korlátolt felelősségű társaság üzletrészének adásvétel útján történő átruházásának kérdései*, A polgári jogi tudományos diákkör évkönyve [ELTE ÁJK], Bp. 2007. 227¹²; UŐ: *A társaság elkülönült jogalanyisága és a tag korlátolt felelőssége az angol jogban*, Jogi tanulmányok 2007, Bp. 2007, 83²⁷, 91; CSEHI Z.: *Európai magánjogtörténet a történeti tények tükrében*. Acta Fac. Pol.-iur. Univ. Budapest. 44 (2007), 215¹; DARÁZS L.: *A szerződési szabadság és a verseny alkotmányos védelme*. Acta Fac. Pol.-iur. Univ. Budapest. 44 (2007), 35⁴³; FRIVALDSZKY J.: *Klasszikus természetjog és jogfilozófia*. Bp. 2007. 197²⁵; HÖRCSIK L. K.: *A trianoni békeszerződéssel Romániához csatolt területek magánjoga*, Jogtörténeti Szemle 2007/4, 57⁴; KAPA M.: *Adalékok a magánjog érvényesülésének kérdéséhez*, Studia in honorem István Balogh, Bp. 2007, 24¹⁰, 28¹⁵; KOI GY.: *Francia monográfia a modern kínai magánjogról*. Acta Fac. Pol.-iur. Univ. Scient. Budapest. 44 (2007), 237¹⁷, 238²⁰; KOMÁROMI L.: *A bizánci hatás kérdése a középkori magyar jogban és a magyarországi egyházjogban* [PhD-értekezés, PPKE JÁK], Bp. 2007, 118⁵²², 123⁵⁵², 124⁵⁵⁴, 126⁵⁶⁷, 128⁵⁷⁹, 126⁵⁷⁹, 128⁵⁷⁷, 128⁵⁷⁹, 239; KÖNCZÖL M.: *Az antik rétorika és a jog narratív megközelítése*. Jogtudományi Közlöny 62 (2007), 566⁴⁴; LOHN B.: *Az absztrakció jogintézménye különös tekintettel a zálogjogra*, A polgári jogi tudományos diákkör évkönyve [ELTE ÁJK], Bp. 2007. 259⁹, 277; KÖNCZÖL M.: *Határok és területek*, Antik Tanulmányok 51 (2007),

@; MOLNÁR H.: *Az érvénytelenség jogkövetkezményei*, A polgári jogi tudományos diákkör évkönyve, ELTE ÁJK Bp. 2007. 316; PAPP T.: *Jog- és kultúrtörténet*, Jogtudományi Közlöny 62 (2007), 475³; SZALÓKI G.: *A korteskedés művészete*. Magyar Jog 54 (2007), 192⁶; BENKE J.: *Egy Pomponius-töredék a vevő késeleméről (D. 19. I. 9.)*, Jogtörténeti tanulmányok IX, Pécs 2008, 59¹¹⁰; Marcus Tullius Cicero: *A törvények*. (ford. és a jegyzeteket írta SIMON A.), Bp. 2008, 106; FERENCZY E.: *Egy rendhagyó recenzió. Gondolatok Sárközy Tamás: A szocializmus, a rendszerváltás és az újkapitalizmus gazdasági civiljoga 1945–2005. c. könyvéről*, Állam- és Jogtudomány 49 (2008) 117; KISFALUDI A.: *A polgári jogi szerződés tárgya*, Studia P. Gyergyánfy dedicata, Bp. 2008, 254³, 254⁴, 254⁵; NAGY Z.: *A modern finanszírozási factoring történeti fejlődése*, Publicationes Jur. et Pol. Miskolc. XXVI/1, 2008. 77⁹, 77¹⁰, 77¹¹; SZABÓ M.: *Tutela mulierum. A nők feletti gyámság intézménye a köztársaság utolsó és a principátus első két századában Gaius Institutióinak tükrében*, Sic itur ad astra 58 (2008), 121⁶, 121⁸, 122¹⁵, 122¹⁶, 122¹⁹, 122²⁰, 123²⁵, 124²⁹, 125⁴¹, 126⁴⁹, 128⁵⁹, 129⁶², 131⁷¹, 138¹⁰¹, 141¹¹⁵, 147; SZALMA J.: *Szerződésen kívüli (deliktualis) felelősség az európai és a magyar magánjogban — különös tekintettel a magyar Ptk újrakodifikálására*, Bp.—Miskolc—Debrecen—Újvidék 2008, 38⁵², 38⁵³, 39⁵⁵, 39⁵⁶, 356¹⁰⁶⁷, 357¹⁰⁶⁸, 357¹⁰⁶⁹, 357¹⁰⁷⁰, 357¹⁰⁷¹, 360¹⁰⁷⁴, 360¹⁰⁷⁶, 436; TÉGLÁSI A.: *A tulajdon alkotmányos védelmének kialakulása. Történeti áttekintés az ókortól a polgári kor kezdetéig*, Jogtudományi Közlöny 63 (2008), 364¹⁰, 364¹⁵, 364¹⁷; 374. DARÁZS L.: *A kartellek semmissége*, Bp. 2009, 75¹²⁴, 75¹²⁵, 391; GEDEON M.: *Még egyszer arról, vajon agnát rokon-e az uxor in manu?* Publ. Jur. et Pol. Miskolc 27/1 (2009), 34, 34⁵, 34⁸, 34⁹, 35, 35¹³, 36, 38²⁸, 39, 39²⁹; KATONA V.: *A magyar népi jogéletkutatás eredményei Papp László műveiben*, Jogi néprajz — jogi kultúrtörténet. Tanulmányok a jogtudományok, a néprajztudományok és a történettudományok köréből (szerk. Mezey B.—Nagy J. T.), Bp. 2009. 311³; KECSKÉS L.: *A polgári jog fejlődése a kontinentális Európa nagy jogrendszereiben*, Bp. 2009. 56²²³, 57²²⁸, 57²³⁰, 59²³⁴, 59²³⁸, 60²³⁹, 60²⁴³, 61²⁴⁵, 61²⁴⁸, 61²⁵⁰, 62²⁵³, 63²⁵⁵, 63²⁵⁶, 64²⁶³, 64²⁶⁴, 65²⁶⁷, 66²⁷⁰, 66²⁷¹, 67²⁷², 76³³⁶, 81³⁶⁶, 81³⁶⁷, 87³⁸⁹, 303¹³⁷², 306¹³⁹⁰, 308¹⁴⁰³, 308¹⁴⁰⁴, 308¹⁴⁰⁵, 310¹⁴¹⁶, 312¹⁴²⁴, 421¹⁸⁸⁶, 530; KISTELEKI K.: *Az állampolgárság fogalmának történeti fejlődése — koncepciók és alapmodellek Európában* [PhD-értekezés, ELTE ÁJK], Bp. 2009, 60¹⁸⁵, 61¹⁸⁸, 64²⁰¹, 121⁴⁰⁸, 287; SZŐCSNÉ GAZDA E.: *Törvény és szokás viszonya. A háromszéki hozomány példája*. Jogi néprajz — jogi kultúrtörténet. Tanulmányok a jogtudományok, a néprajztudományok és a történettudományok köréből (szerk. Mezey B.—Nagy J. T.), Bp. 2009, 440³³; <http://lexikon.katolikus.hu/P/polg%C3%A1r.html>; GÁRDOS P.: *Az engedményezés*, Bp. 2009, 43, 43⁶⁴, 45⁷³, 45⁷⁵, 62¹⁶³, 88²⁷⁵, 89²⁷⁶, 234⁷⁶⁰, 434;

Külföldi hivatkozások

Ismerteti: F. MERCOGLIANO, Index [Napoli] 25 (1997), 722; Z. VÉGH, Zeitschrift der Savigny-Stiftung für Rechtsgeschichte, Rom. Abt. 115 (1998), 687; A. CARRINO, Diritto e cultura 8 (1998), 202; J. IMBERT, Revue historique de droit français et étranger 76 (1998), 292; G. P[APA], Studia et documenta historiae et iuris [Roma] 64 (1998), 634; BURIÁN L., Orbis Iuris Romani [Praha—Brno—Bratislava] 4 (1998), 244-251 [az 1. kiadásról németül]; SÁNDOR I., Fundamina. Review for Legal History [Cape Town] 4 (1998), 123-129; P. BLAHO, Orbis iuris Romani 5 (1999), 216-218 [a 3. kiadásról németül]; R. SOTTY, Revue historique de droit français et étranger 78 (2000), 102-103; F. A. GABOR, Loyola Law Review [New Orleans] 46 (2000), 501-506 [a 4. kiadásról]; UŐ: Tulane European & Civil Law Forum [New Orleans] 15-16 (2001), 125-129 [az 5. kiadásról]; H. KÜPPER, osteuropa Recht 46 (2000), 458-459; M. TOMA, Arhivele Olteniei 21 (2007) 374-375.

Idézi: A. GUARINO: *Storia del diritto romano*. Napoli, 1998¹². 699, 705; C. CASCIONE: *Tresviri capitales. Storia di una magistratura minore*, Napoli 1999, 17³⁹; ZLINSZKY J.: *F. Cassola—L. Labruna: Linee di una storia delle istituzioni repubblicane, Napoli 1991* [rec.], Zeitschrift der Savigny-Stiftung für Rechtsgeschichte, Rom. Abt. 117 (2000), 742⁶; M. SIČ: *Praktikum iz rimskog prava*, Novi Sad 2002, 41¹⁰², 103¹⁹⁷, 158²⁴⁷, 248³⁷⁸, 251³⁸⁶; SZALMA J., *Ingatlan-nyilvántartás (Telekkönyvi jog és eljárás)*, in: Ingatlan-nyilvántartás. Újvidék, 2002. 56¹³¹, 58¹³⁶; DUDÁS A.: *Enforceability of Future Promises at Common Law — The Formation of Doctrine of Consideration* [szerb nyelven], Proceedings of Novi Sad Faculty of Law (2008), 354¹⁵, 355¹⁹, 355²¹.

4. FÖLDI ANDRÁS: *Kereskedelmi jogintézmények a római jogban*, Akadémiai Kiadó, Budapest 1997, 278 p.

Hazai hivatkozások

Ismerteti: SZABÓ B., Jogtudományi Közlöny 53 (1998), 454-458; SÁNDOR I., Magyar Jog 45 (1998), 633-635; DÖMÖTÖR L., Acta Fac. Pol.-iur. Univ. Budapest. 36 (1997/1998), 103-106; HOFFMANN ZS., Aetas [Szeged] 2000/3, 198-201.

Idézi: HAMZA G.: *Jogösszehasonlítás és az antik jogrendszerek*, Bp. 1998, 59²⁰⁷, 85⁵, 142³⁷³, 150⁴³⁵, 163⁵³³; PÓKECZ KOVÁCS A.: *Les problèmes du 'iactus' et de la 'contributio' dans la pratique de la 'lex Rhodia'*, Festgabe János Zlinszky, Miskolc 1998, 172³; CSIZMAZIA N.: *A szerződésen kívüli károkozásért való felelősség a római*

magánjogban, Studia Collegii de Stephano Bibó nominati I (1999), 123¹⁷⁵; LESZKOVEN L.: *A váltó, mint kötelem*, Miskolc 1999, 16³¹, 266; NAGYNÉ SZEGVÁRI K.: *Jog és gazdaság*, Bp. 1999, 31¹; BESSENYŐ A.: *Értelmezési problémák a tengeri kölcsönrel kapcsolatban*, Tudományos Dialóg, jogtörténeti különszám, Pécs 2000, 21; LÁBADY T.: *A magyar magánjog (polgári jog) általános része*, Bp.—Pécs 2000³, 38, 47; FARAGÓ É.: *Societas és collegium. A személyegyesítő társaságok római jogi gyökerei*, Huszti Vilmos Emlékkönyv, Miskolc, 2000, 149⁵¹, 150, 150⁵⁷; SÁNDOR I.: *A társasági jog előzményei az ókori jogokban*, Jogtudományi Közöny 55 (2000), 343⁸⁶, 349¹⁵⁴, 351¹⁷⁸; BESSENYŐ A.: *Das Rätsel der 'actio oneris aversi'*, Festschrift Ferenc Benedek, Pécs 2001, 34, 34^{38, 39}, 35; CSIZMAZIA N.: *A szerződés és a harmadik személyek*, Studia Collegii de Stephano Bibó nominati III (2001), 55⁴²; FRIVALDSZKY J.: *Természetjog*, Bp. 2001, 46¹¹²; HAMZA G.: *Monográfia a római magánjog felelősségi rendjéről*, Antik Tanulmányok 45 (2001), @; ÖRKÉNYI L.: *Az alkalmazottak által harmadik személynek okozott károkért való felelősség*, Acta Univ. Szeged, Publ. Doctorand. Jur. I (2001), 471; SÁRKÖZY T.: *A magyar társasági jog Európában*, Bp. 2001, 23, 49¹; JAKAB É.: *Apropó jogharmonizáció: gondolatok a kellékszavatossági modell kapcsán*, Acta Jur. et Pol. Szeged 41 (2002), 235³⁹; HAMZA G.: *Szászy-Schwarz Gusztáv és az európai jogtudomány*, Magyar Tudomány 46 (2001), 1494⁷; SEMSEI H.: *Poena conventionalis*, Jogállam 2001-2002/1-4, 68¹¹⁻¹³; BABJÁK I.: *Bankok és pénzügyi válságok az ókori Rómában*, Aetas 2002, @²⁴; MENYHÁRD A.: *Jó erkölcs, uszora értékarányosság*, Jogi tanulmányok, Bp. 2002, 268⁶⁵; UŐ: *A jó erkölcsbe ütköző szerződések*, Bp. 2005, 38¹⁸⁷, 312; NOCHTA T.: *A magánjog kereskedelmijogias szemléletéért*, Jura X/2 (2004), 106^{2, 3}; NOCHTA T.: *A magánjogi felelősség útjai a társasági jogban*, Bp.—Pécs 2005, 59[@], 60[@]; SÁNDOR I.: *A társasági jog története Nyugat-Európában*, Bp. 2005, 46¹⁴⁵, 56²⁰⁴, 57^{207, 208}, 66²⁶⁰, 292; PRUGBERGER T.: *A munkavégzéssel összefüggő kapcsolatok jogi szabályozásának fejlődéstörténete*, A civilisztika fejlődéstörténete. (szerk. Miskolczi Bodnár P.) Miskolc, 2006, 252³¹; ÚJVÁRI ÁRPÁDNÉ: *A gazdaságvédelemmel összefüggő törvényi és intézményi háttér* [PhD-értekezés, ZMNE], Bp. 2006, 99; BÁN D.: *A német magánjog fasizálódása*, Jogtudományi Közöny 62 (2007), 334¹¹; KOMÁROMI L.: *A bizánci hatás kérdése a középkori magyar jogban és a magyarországi egyházjogban* [PhD-értekezés, PPKÉ JÁK], Bp. 2007, 25⁸¹; NAGY Z.: *A modern finanszírozási faktoring közjogi és magánjogi szabályozásának alapkérdései* [PhD-értekezés, ME ÁJK], Miskolc 2008, 9⁹, 351; JAKAB É.: *TPSulp 48 és 49: Szerződések és bankügyletek Puteoliban*, uo. 220⁸⁶, 222¹⁰⁰, 224¹⁰⁸, 225; PÓKECZ KOVÁCS A.: *Raktárberlet a szerződési gyakorlatban (TPSulp. 45)*, uo. 315²; KOI GY.: *A közérdek fogalmának megjelenése egyes ókori szöveghagyományokban*, in: Szamel K. (szerk.): *Közérdek és közigazgatás*, Bp. 2008, 295³⁵⁻³⁷; NAGY Z.: *A modern finanszírozási faktoring történeti kifejlődése*, Publ. Univ. Miskolc 26 (2008), 77⁹; SZALMA J.: *Szerződésen kívüli (deliktualis felelősség)*, Bp.—Miskolc—Debrecen—Újvidék 2008, 113³⁸⁸, 436; SZÉKELY M.: *Kereskedelem Róma és India között*, Szeged 2008, 45, 46, 47²⁹⁵; FILÓ M.: *Az eutanázia a büntetőjogi gondolkodásban*, Bp. 2009, 94²⁹⁷; VARGA N.: *A fogyasztói pénzügyi lízing* [PhD-értekezés, ME ÁJK], Miskolc 2009, 287; BOÓC Á.: *A kezesség egyes kérdései a római jogban*, Állam- és Jogtudomány 51 (2010/4), 377⁷⁸; SÁNDOR I.: *Észrevételek a felelősségi alakzatokról a társasági jogban*, Jogtudományi Közöny 65 (2010), 147³, 149²⁶; I. STIPTA: *Die ungarische Rechtsgeschichte in den letzten zwanzig Jahren*, Festschrift Werner Ogris, Bp. 2010, 111¹⁰; BENKE J.: *Reményvétel*, Bp. 2011, 149⁵⁵⁵, 161⁵⁹³; JAKAB É.: *Borvétel és kockázat*, Bp. 2011, 146⁸¹, 198⁷⁸; SÁNDOR I. (szerk.)/BOÓC Á.: *Előadásvázlatok a kötelmi jog különös részéből*, Bp. 2011, 67, 69; SCHADL GY.: *A társaságok és a társasági jog fontosabb dogmatikai kérdéseinek elemzése* [PhD-értekezés, SZTE ÁJK], Szeged 2011, 31²⁷, 32²⁸⁻³⁰, 33, 33³³, 63¹²⁰; SZABÓ K.: *Fenus nauticum*, Debreceni Jogi Műhely 2011/4, passim; VÁRADI Á.: *A biztosítás fogalmi elemei és fejlődési tendenciái*, A XXIX. OTDK Állam- és Jogtudományi Szekciójának díjnyertes dolgozatai, II. kötet (szerk. Király M.—Varga I.), Bp. 2011, 986⁴⁴, 987⁴⁶; ERDŐDY J.: *Radix omnium malorum. A pénzzel összefüggő egyes római dologi jogi kérdésekről* [PhD-értekezés, PPKÉ JÁK], Bp. 2012, 16³², 23⁶³, 24⁶⁸, 232^{853sk., 856}, 239⁸⁷⁴, 245⁸⁹⁰, 250⁹⁰²; FEKETE S.: *Az olasz kereskedelmi kodifikáció sajátosságai*, Jogi tanulmányok, II, Bp. 2012, 225^{3sk.}; JUSZTINGER J.: *A vételár meghatározása és szolgáltatása a konszenzuális adásvétel római jogi forrásaiban* [PhD-értekezés, PTE ÁJK], Pécs 2012, 84¹⁵⁹; POZSONYI N.: *Zálogpraxis az ókori Rómában* [PhD-értekezés, SZTE ÁJK], Szeged 2012, 45²³²; DELI G.: *A jó erkölcsökről*, Bp. 2013, 59²⁷⁵; FEKETE S.: *Kereskedelmi jogi intézmények a Pármai Államok Polgári Törvénykönyvében*, Themis 2013/2, 78¹⁴; FRANCISOVICS I.: *A vállalkozók jogalanyiségének történeti vizsgálata*, Themis 2013/2, 104¹⁴; JAKAB É.: *Humanizmus és jogtudomány. Brissonius szerződési formulái I.*, Szeged 2013, 254¹⁶⁴; DELI G.: *A lex commissoria új fényben*, in: Universitas „unius rei”, Debrecen 2014, 86⁵⁴; KOMÁROMI L.: *A bizánci hatás kérdése a középkori magyar jogban és a magyarországi egyházjogban*, Bp. 2013, 45¹⁰³; JAKAB É.: *Raktárházak a tengeri kereskedelem szolgálatában*, in: Universitas „unius rei”, Debrecen 2014, 162⁴⁴; JUSZTINGER J.: *A harmadik személy általi ármeghatározás a római adásvételnél*, Acta Jur. et Pol. Szeged 76 (2014) [= Ünnepi kötet Molnár Imre egyetemi tanár 80. születésnapjára], 246³⁸; UŐ: *A certum pretium határain...*, Jura 2014/2, 90⁶⁴; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2014², 280, 291; PÓKECZ KOVÁCS A.: *gazdasági érdekek jogügyleti megjelenése a TPSulp. 45 okiratban*, Acta Jur. et Pol. Szeged 76 (2014) [= Ünnepi kötet Molnár Imre egyetemi tanár 80. születésnapjára], 358²; POZSONYI N.: *„Zálogjog a Kr. u. I. század szerződési gyakorlatában*, uo. 222¹⁸; SÁNDOR I.: *A bizalmi vagyonkezelés és a trust*, Bp. 2014, 91⁴³⁷; ÚJVÁRI E.: *A kezes megtérítési igényei a római jogban* [PhD-értekezés, ME ÁJK], Miskolc 2014, 7¹; DELI G.: *Saufeius, a jó menedzser*, Studia G. Hamza, Bp. 2015, 138¹⁴, 139²², 143⁴⁷, 144^{54, 56}; UŐ: *Salus rei publicae als Entscheidungsgrundlage des römischen Privatrechts*, Bp. 2015, 122³⁹⁷, 130⁴³⁰,

131⁴³⁷, 439; FEKETE S.: *Kereskedelmi jogi intézmények a Pármai Államok Polgári Törvénykönyvében*, Themis (http://www.ajk.elte.hu/file/THEMIS_2013_feb.pdf); STIPTA I.: A jogtörténet-tudomány kialakulása és helyzete Magyarországon, in: JAKAB A.—MENYHÁRD A. (szerk.): *A jog tudománya*, Bp. 2015, 410⁶⁶; SZALAY GY.: *Befejezetlen mondat, avagy az új Ptk. és a fuvarozói felelősség*, Lenkovic Barnabás Emlékkönyv, Bp.—Győr 2015, 440⁹, 441¹¹; STIPTA I.: *A magyar jogtörténet-tudomány kétszáz éve*, Szeged 2015, 174; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2016⁴, 282, 293, 324; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *RÓMAI MAGÁNJOG*, Pécs 2017⁵, 294, 306; HOFFMANN Zs. in *Aetas* 2017/1, 193; POZSONYI N.: *Dologi hitelbiztosítékok az ügyleti gyakorlatban*, Bp. 2017, 55³⁰⁹, 68³⁹²; SÁNDOR I.: *A bizalmi vagyonkezelés és a trust*, Bp. 2017², 94⁴⁴⁵; SZUCHY R. (szerk.): *Az üzleti jog egyes modern kihívásai*, Bp. 2017, 40; SÁRY P.: *Az adósok védelme a iustinianusi jogban*, Szalma József ünnepi kötet, Bp. 2018, 417³¹; ÁRKOSY L.: *Az árjelzőktől a védjegyig*, [PhD-értekezés], Szeged 2019, 55, 55³³⁷; VERES Z.: *A pénzügyi fogyasztóvédelem egyes alapkérdései*, Bp. 2019, @; MARIE ADELIN LE GUENNEC: *Aubergistes et clients. L'accueil mercantile dans l'Occident romain (IIIe s. av. J.-C.-IVe s. apr. J.-C.)*, Rome 2019, 336. j.; N. EL BEHEIRI: *The Recovery of an Undue Payment by a Manumitted Slave in Ancient Rome: A Reading of Digest 12.4.3.7 in Light of the Theory of Social Acts according to Adolf Reinach*, *Strathmore Law Journal*, 6/1 (2022), 218, 219¹⁹; ÚJVÁRI E.: *Közszolgálat és felelősség történeti aspektusból*, Bp., NKE 2020, 6, 101; JAKAB É.: *Hajósok és kereskedők a Földközi-tenger mentén*, *Studia in honorem I. Stipta*, Bp. 2022, 231^{11, 12};

Külföldi hivatkozások

Ismerteti: SZABÓ B., *Zeitschrift der Savigny-Stiftung für Rechtsgeschichte*, Rom. Abt. 117 (2000), 540-546.

Idézi: A. PETRUCCI: *I 'servi impuberum' esercenti attività imprenditoriale nella riflessione della giurisprudenza romana dell'età commerciale*, in: *Munuscula di allievi a Feliciano Serrao*, Napoli 1999, 209⁴⁵; R. FERCIA: *Criteri di responsabilità dell'exercitor*, Torino 2002, 3², 45⁴⁸, 114²⁷, 191¹⁰⁹, 208¹²⁷, 233²⁴; P. CERAMI—A. DI PORTO—A. PETRUCCI: *Diritto commerciale romano*, Torino 2004², 269³³, 295⁹³; R. FERCIA: *Dovere di diligenza e «rischi funzionali»*, Napoli 2005, 203¹⁵, 274; JAKAB É.: *TPSulp 48 e 49: Contratti e operazioni bancarie a Puteoli*, *Studii in onore di Luigi Labruna*, Napoli 2007, IV, 2621¹⁰⁶; A. PETRUCCI: *Per una storia della protezione dei contraenti con gli imprenditori*, Torino 2007, 120²; M. SALAZAR REVUELTA: *La responsabilidad objetiva en el transporte marítimo y terrestre en Roma*, Madrid 2007, 205³⁸⁷, 251; R. FERCIA: *Responsabilità per fatto di ausiliari nel diritto romano*, Padova 2008, 294³, 302²⁴, 328⁵, 344³⁵; P. CERAMI—A. PETRUCCI: *Diritto commerciale romano*, Torino 2010³, 261³¹, 293¹⁰².

5. HAMZA GÁBOR—FÖLDI ANDRÁS: *Az európai magánjog fejlődésének főbb útjai*, Savaria University Press, Szombathely 1998, 101 p.

Hazai hivatkozások

Ismerteti: SÁNDOR I., *Acta Fac. Pol.-iur. Univ. Budapest.* 36 (1997/1998), 107-110.; UÓ, *Jogállam* 1998-1999/1-4, 255-258; *Magyar Jog* 46 (1999), 700-702; UÓ, *Pesti Ügyvéd* 1999/10, 4; KATONA S., *Bírák Lapja* 9 (1999), 73-74; DÖMÖTÖR L., *Jogtudományi Közlöny* 54 (2000), 111-113; PRUGBERGER TAMÁS, *Vasi Szemle* 53 (1999), 683-685; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2017⁵, 90.

Külföldi hivatkozás

Ismerteti: JAKAB É., *Zeitschrift der Savigny-Stiftung für Rechtsgeschichte*, Rom. Abt. 119 (2002), 615.

6. FÖLDI ANDRÁS: *A jóhiszeműség és tisztesség elve. Intézménytörténeti vázlat a római jogtól napjainkig* [= *Publicationes Instituti Iuris Romani Budapestinensis*, fasc. IX.], Budapest 2001, 118 p.

Hazai hivatkozások

Ismerteti: FÖLDESI T., *Jogtudományi Közlöny* 57 (2002), 303-306; MENYHÁRD A., *Magyar Jog* 49 (2002), 702-704; SÁRY P., *Bírák Lapja* 2002/1, 71-72; TERCSÁK T.—BUZÁDY Cs., *Collega* 2002/6, 29-33; DELI G., *BUKSZ XIV/3* (2002), 274-277; SZALMA J., *Acta Fac. Pol.-iur. Univ. Budapest.* 38-39 (2001-2002), 303-312.

Idézi: GÖDÖLLE I.: *Rosshiszeműség a védjegyjogban*, in: *Magyar Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Egyesület Közleményei* 43 (2002), 92⁶; HAMZA G.: *Az európai magánjog fejlődése*, Bp. 2002, 179²³⁰; HERPAI A.: *A méltányosság polgári jogban betöltött szerepe*, *Magyar Jog* 49 (2002), 412¹³, 412²⁰; KIRÁLY M.: *Az Európai*

Közösség jogának hatása a magánjogra, Bp. 2002, 61²⁷; PETRIK F. in Petrik F. (szerk.): *Polgári jog. Kommentár a gyakorlat számára*, Bp. 2002², I, 17sk.; SZALMA J.: *Ingatlan-nyilvántartás*, in: Szalma J. (szerk.): *Ingatlan-nyilvántartás*, Újvidék 2002, 73¹⁷⁰; BASSOLA B.: *Az általános szerződési feltételekben alkalmazott tisztességtelen klauzulák*, ELTE ÁJK TDK Dolgozatok, Bp. 2003, 38⁹¹; FÖLDESI T.: *A generálklauzulák moralitása*, *Állam- és Jogtudomány* 44 (2003), 23¹, 24, 32²⁷, 44, 44⁴⁵, 45⁴⁷, 57, 57⁶⁷, 57⁷², 58, 58⁷⁵⁻⁷⁸, 60, 60⁸², 61, 61⁸³, 62; MENYHÁRD A.: *A jó erkölcsbe ütköző szerződések* [PhD-értekezés, ELTE ÁJK], Bp. 2003, 142⁵⁶⁷, 143, 143⁵⁶⁹, 148⁵⁸²; KURUCZ M.: *A nyilvánkönyvi közhitelesség tartalmának sokrétűségéről*, *Acta Fac. Pol.-iur. Univ. Sc. Budapest* 40 (2003), 317¹⁵⁴; BOÓC Á.—KOLTAY A.: *Trends in the development of private law in Europe*, *Acta Juridica Hungarica* 44 (2003), @; NÓTÁRI T.: *Summum ius summa iniuria — Comments on the historical background of a legal maxim of interpretation*, *Acta Juridica Hungarica* 44 (2004), @; PETRIK F.: *A közjogi tisztességről*, *Jogtudományi Közlöny* 59 (2004), 103¹; VÉKÁS L. in Gellért Gy. (szerk.): *A Polgári Törvénykönyv magyarázata*, I, Bp. 2004⁶, 35; SZIGETI P.: *Szabály és norma azonossága és különbsége*, *Regula iuris*, Miskolc 2004, 79, 79³⁸; VINCZE A.: „Kabinetkérdés”, *Magyar Jog* 51 (2004), 345³⁷; MENYHÁRD A.: *A jóerkölcsbe ütköző szerződések*, Bp. 2004, 251⁵⁹⁷, 252, 252⁵⁹⁹, 260⁶¹⁴, 312; SÁNDOR I.: *A társasági jog története Nyugat-Európában*, Bp. 2005, 63²⁴⁴, 245, 292; FRIVALDSZKY J.: *A fejedelem és a méltányosság a közérdek köréből*, *Állam- és Jogtudomány* 46 (2005), 93⁸²; BOÓC Á. et al.: *A hiteles fordítás és a hites tolmácsolás alapvető kérdései*, Bp. 2006, 28²⁸; CSÉCSY A.: *A szerződési jog alapelveinek értelmezése és funkciói a német polgári jogban*, *Debreceni Jogi Műhely*, 2006, 3. j.; *Polgári Törvénykönyv. Normaszöveg és Indokolás*, I. könyv, Bp. [Igazságügyi Minisztérium: www.im.gov.hu], 2006, 1:3. §; HAMZA G.: *Az Európai Közösségek Bírósága és jogegységesítés az Európai Unióban*, *Romániai Magyar Jogtudományi Közlöny* 4 (2007), 61³³; IZSÓ K.: *A jóhiszemű szerzés*, *Polgári Jogi Kodifikáció* 2007/2, 21⁵²; KIRÁLY M.: *Egység és sokféleség. Az Európai Unió jogának hatása a kultúrára*, Bp. 2007, 175⁶⁰⁵; KÓNYÁNÉ SIMICS, ZS.: *A Ptk. alapelveiről és változásairól*, *Acta Jur. et Pol. Szeged* 69 (2007), 420¹¹; 428³⁶; PÁSZTOR J.: *A szerződésszegésért való felelősség kizárása és korlátozása stb.*, in: XXVIII. OTDK Állam- és Jogtud. Szekció [KGRE/Jog és állam 9], Bp. 2007, 112^{24, 25}; KURUCZ M.: *Magyar ingatlan-nyilvántartási jog*, Bp. 2007, 201, 326³²³; FRIVALDSZKY J.: *Klasszikus természetjog és jogfilozófia*, Bp. 2007, 191^{20, 24, 25}; HAMZA G.: *Jogharmonizáció és a római jogi hagyomány*, *Liber amicorum Harmathy Attila*, Bp. 2007, 82²³; SOMSSICH R.: *Az európai közösségi jog fogalmainak nyelvi megjelenítése, különös tekintettel az európai magánjogra* [PhD-értekezés, ELTE ÁJK], Bp. 2007, @; BENKE J.: *Egy Pomponius-töredék a vevő késedelméről*, *Jogtörténeti tanulmányok*, IX, Pécs 2008, 49⁶⁹; UŐ: *Adalékok a jogosultti késedelem „paradoxonához”*, PhD Tanulmányok 7., Pécs 2008, 367⁶; JUSZTINGER J.: *Ármeghatározás a római adásvételnél*, uo. 149²⁹; JUSZTINGER J.: *Az emptio venditio és a locatio conductio határain*, uo. 234²⁷; BOÓC Á.: *Észrevételek az új Polgári Törvénykönyv tervezetéhez nemzetközi magánjogi szempontból*, *Polgári Jogi Kodifikáció* 10/3 (2008), 8^{27, 31, 35}; KOI GY.: *A közérdek a tételes jogokban*, in: Szamel K. (szerk.): *Közérdek és közigazgatás*, Bp. 2008, 96⁸³; KISS G.—SÁNDOR I.: *A szerződések érvénytelensége*, Bp. 2008, 147⁸⁴; NÉMEDI I.: *Római jogi alapok és a másért való felelősség kérdése Louisiana jogrendszerében*, www.jogiforum.hu, 2008, 160. j.; SÁNDOR I. in Sándor I. (szerk.): *Az értelmi fogyatékosokkal élők helyzetének jogi aspektusa és az új Polgári Törvénykönyv tervezete*, Bp. 2008, 158⁹⁴; SZALMA J.: *Szerződésen kívüli (deliktális felelősség)*, Bp.—Miskolc—Debrecen—Újvidék 2008, 436; VÉKÁS L. (szerk.): *Szakértői javaslat az új Polgári Törvénykönyv tervezetéhez*, Bp. 2008, 71; BOÓC Á.—SÁNDOR I.—TÖRÖK GÁBOR: *A civilizatika dogmatikája*, Bp. 2009, 49; DARÁZS L.: *A kartellek semmissége*, Bp. 2009, 62¹⁰¹; UŐ: *A versenykorlátozások miatti érvénytelenség és kártérítés alapvető összefüggései*, *Acta Fac. Pol.-iur. Univ. Budapest.* 46 (2009), 35⁵¹; GÁRDOS P.: *Az engedményezés*, Bp. 2009, 292⁹³⁶; KURUCZ M.: *A magánjogi jogvédelmi rendszer átalakítása a jóhiszemű szerző hátrányára az ingatlanjogban*, *Közjegyzők Közlönye* 2009/6, 6¹⁶, 7²⁵; KIS IDA E.: *A magatartás iránti elvárás erkölcsi és jogi összefüggései*, *Magyar Jog* 56 (2009), 535, 541, 545; BOÓC Á.: *A kezesség egyes kérdései a római jogban*, *Állam- és Jogtudomány* 51 (2010/4), 363³², 376⁷⁶; JUSZTINGER J.: *Észrevételek a felértékelés sérelem római jogi forrásaihoz*, PhD Tanulmányok 9., Pécs 2010, 359¹²; I. STIPTA: *Die ungarische Rechtsgeschichte in den letzten zwanzig Jahren*, *Festschrift Werner Ogris*, Bp. 2010, 111¹⁰; BOÓC Á. in Osztovics A. (szerk.): *A Polgári Törvénykönyv magyarázata*, I, Bp. 2011, 13, 13⁷, 14⁸; BOÓC Á.—SÁNDOR I.: *Előadásvázlatok a polgári jog általános tanaiból*, Bp. 2011², 122sk.; PÓKECZ KOVÁCS A.: *Az elállási jog gyakorlása próbára vételnél*, in: *Római jog és a magánjog fejlődése Európában* (szerk. Jakab É.), Szeged 2011, 144¹⁴; SOMSSICH R.: *Az európai jog fogalmi*, Bp. 2011, 119, 119^{420, 421, 424}, 121⁴³⁶, 124⁴⁴⁷, 125, 125^{454, 456}, 126, 126⁴⁶¹; BOÓC Á.: *Observations on the definition of public policy (ordre public) in Swiss arbitration law*, *Acta Jur. Hung.* 53 (2012), 189²⁷; BOÓC Á.—SÁNDOR I.: *Előadásvázlatok a polgári jog általános tanaiból*, Bp. 2012³, 142sk., 153; ERDŐDY J.: *Radix omnium malorum. A pénzzel összefüggő egyes római dologi jogi kérdésekről* [PhD-értekezés, PPKE ÁJK], Bp. 2012, 97³²⁴, 241⁸⁸⁰; GADÓ G.: *A szerződési feltételek tisztességességének kritériumai, különös tekintettel a pénzügyi intézmények és a fogyasztók közötti megállapodásokra* [kézirát: <http://kp.hu/wp-content/uploads/2012/04/OTPFellebez%C3%A9s.pdf>], 2012, 16, 17, 17^{35sk.}; JUSZTINGER J.: *A vételár meghatározása és szolgáltatása a konszenzuális adásvétel római jogi forrásaiban* [PhD-értekezés, PTE ÁJK], Pécs 2012, 86¹⁶⁹, 135^{27, 33}; LANDI B.: *A jogellenesség mint emberi magatartásmérték történeti kezdeményei*, *Viva vox iuris civilis. Tanulmányok Sólyom László tiszteletére*, Bp. 2012, 459, 459¹⁶, 460^{17, 18}, 463, 463²⁹, 464, 464³¹, 489, 489¹³²; UŐ: *A jogellenesség mint*

emberi magatartás-mérték egyes kérdései a deliktuális felelősség körében, in: Fuglinszky Á.—Klára A. (szerk.): Európai jogi kultúra. Megújulás a magyar civilizztikában, Bp. 2012, 259, 259¹¹, 260¹³, 263, 263^{24, 26}, 264²⁹, 271, 271⁵⁴; UŐ: *Kit támogat a jog a polgári jogi felelősség körében?* Pázmány Law Working Papers 2012/31; PÁZMÁNDI K. (szerk.): *Magyar versenyjog*, Bp. 2012, 58@; PÓKECZ KOVÁCS A.: *A szerződéstől való ellátás az adásvétel mellékegyezményeinél a római jogban és továbbélése során*, Pécs 2012, 168⁴⁹, 206¹⁴; BOÓC Á.: *Gondolatok az alapelvek szerepéről Magyarország új Polgári törvénykönyvében*, in: Szociális elemek az új Ptk.-ban, Bp. 2013, 19, 19¹², 20¹³; BOÓC Á.—SÁNDOR I.: *Előadásvázlatok a polgári jog általános tanaiból*, Bp. 2013⁴, 96, 156, 158, 169; DELI G.: *A jó erkölcsökről*, Bp. 2013, 61²⁸⁴, 102⁵⁰⁷, 115⁵⁷³, 124⁶¹⁶, 201, 201¹⁰¹⁷, 202, 202¹⁰¹⁹, 214¹⁰⁸⁰; UŐ: *A specificatio tanáról Gaiusnál*, Pro Futuro 2013/2, 11¹⁸; HAMZA G.: *Gondolatok a magyar nyelven folyó jogászképzésről a Kárpát-medencében*, in: A magyar tudomány napja a Délvidéken, Újvidék 2013, 10¹²; UŐ: *Történeti áttekintés a magyar magánjog. (polgári jog) kodifikációjáról*, @ [Vajdasági Magyarok Tudományos Társasága], Újvidék, 2013, 31¹¹; KISIDA E.: *A magatartás iránti elvárás erkölcsi és jogi kritériumai*, Valóság 56/5 (2013), 16; LÁBADY T.: *A magánjog általános tana*, Bp. 2013, 113, 115, 236; LANDI B.: *Felelősségben gondolkodva. Fogalmi, dogmatikai és kodifikációs különbségek a jogellenesség, mint magatartás-mérték kapcsán a szerződésen kívül okozott károkért való felelősség körében* [PhD-értekezés, ELTE ÁJK], Bp. 2013, 9, 9¹³⁻¹⁵, 13, 13²⁸, 14, 14³⁰, 19⁴⁸, 47, 47¹³⁵, 55¹⁸⁴, 61²¹¹, 63²²¹, 65²³⁰, 113, 113^{445, 448}, 114⁴⁴⁹, 115, 115⁴⁵², 133⁵³⁰, 136⁵⁴², 162⁶⁶⁰, 209⁸¹⁴; SÁNDOR I.: *Római jog — mai magyar magánjog: kapcsolódási pontok*, Ügyvédek Lapja, 2013/3, 44⁵; SÁNDOR I.: *Points of contact between Roman law and the modern Hungarian private law on the occasion of the 18th edition of 'History and Institutes of Roman Law'*, Annales Univ. Budapest. Sectio iur. 54 (2013), 455⁶; VÉKÁS L. (szerk.): *Az új Polgári Törvénykönyv magyarázatokkal*, Bp. 2013, 31; WELLMANN GY. (szerk.): *Az új Ptk. magyarázata*, I, Bp. 2013, 52sk.; BOÓC Á.—SÁNDOR I.: *Előadásvázlatok a polgári jog általános tanaiból*, Bp. 2014⁵, 157sk., 169, 190, 192; CSOKNYA T.: *A használat céljában való megállapodás jelentősége a commodatumnál*, in: Universitas „unius rei”, Debrecen 2014, 65⁶⁴; BOÓC Á.: *A polgári jog alapjai*, I, Bp. 2014, 51-53; FAZEKAS J. in OSZTOVITS A. (szerk.): *A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény és a kapcsolódó jogszabályok nagykommentárja*, I, Bp. 2014, 87; JUSZTINGER J.: *„Fordított reményvétel a római jogban?*, in: Universitas „unius rei”, Debrecen 2014, 179⁶; LANDI B.: *A személyiségsértés szankciórendszerének sajátosságai a polgári jog rendszerében — történeti visszatekintéssel*, Jogtudományi Közlöny 69 (2014), 97, 97²⁷⁻²⁹; UŐ: *A jogellenesség mint a deliktuális felelősség tényálláselemének jelentősége...*, (L)ex cathedra et praxis. Lábady Tamás ünnepi kötet, Bp. 2014, 163^{24sk}, 168⁵¹; KISS G.—SÁNDOR I.: *A szerződések érvénytelensége*, Bp. 2014², 199⁹²; NAGY É.: *A vevő-fogyasztó tradicionális jogai ingó adásvétel hibás teljesítése esetén* [PhD-értekezés, SZTE ÁJK], Szeged 2014, 24⁹⁹, 48²²⁴; UŐ: *Az actio empti mint az ingó adásvétel hibás teljesítésének jogorvoslati eszköze*, Acta Jur. et Pol. Szeged 76 (2014) [= Ünnepi kötet Molnár Imre egyetemi tanár 80. születésnapjára], 280¹⁸, 286⁵⁷, 210¹²⁵⁶; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2014², 310; JUSZTINGER J.: *A harmadik személy általi ármeghatározás a római adásvételnél*, Molnár Imre ünnepi kötet, Szeged 2014, 248, 248⁴⁸; UŐ: *A certum pretium határain...*, Jura 2014/2, 90⁷⁴; NAGY É.: *Az actio empti...*, uo. 280¹⁸, 286⁵⁷; PÓKECZ KOVÁCS A., uo. 359²; SÁNDOR I.: *A bizalmi vagyonkezelés és a trust*, Bp. 2014, 44^{102, 103}; B. SZABÓ G.—SÁNDOR I. et al.: *A bizalmi vagyonkezelés*, Bp. 2014, 333; SZALMA J.: *Az európai és a magyar kollíziós magánjog változásairól*, Liber amicorum Imre Vörös, Bp. 2014, 496⁴; ÚJVÁRI E.: *A kezes megtérítési igényei a római jogban* [PhD-értekezés, ME ÁJK], Miskolc 2014, 16¹⁸, 63¹⁸⁶, 64¹⁸⁹; SZABÓ M.—JAKAB A.: *A jogdogmatikai kutatás*, in: JAKAB A.—MENYHÁRD A. (szerk.): *A jog tudománya*, Bp. 2015, 64⁶⁴; MENYHÁRD A.: *A polgári jog tudománya Magyarországon*, uo. 243⁹⁸; STIPTA I.: *A jogtörténet-tudomány kialakulása és helyzete Magyarországon*, uo. 410⁶⁶; BORONKAY M.: *Recenzió — Fuglinszky Á. Kártérítési jog*, Állam- és Jogtudomány 2015/3, 96³; CSOKNYA T.: *Ingyenes dologhasználat: szerződés vagy szívességi viszony?*, Jura 2015/1, 19⁶; DELI G.: *Salus rei publicae als Entscheidungsgrundlage des römischen Privatrechts*, Bp. 2015, 39⁸⁹; HERÉDI E.: *Bona fides mint eljárásjogi felhatalmazás*, Lenkovics Barnabás Emlékkönyv, Budapest—Győr 2015, 165^{1sk.}; JUSZTINGER J.: *A jóhiszeműség és tisztesség elvéről a római adásvételnél*, Scriptura [Pécs] 2015 [= http://onszak.hu/folyoirat/wp-content/uploads/2015/04/102_2nd.pdf], 101^{1,2}, 102³, 105¹⁵, 112⁴⁷; KARDOS G.: *A jóhiszeműség két alapvető nemzetközi jogi kérdése*, Acta Jur. et Pol. Szeged 77 (2015), 250⁴; MÉLYPATAKI G.: *Szubjektív fogalmak használata a munka- és közszolgálati jogban*, Advocat [Miskolc] 18(1-2)/2015, 4⁶; STIPTA I.: *A magyar jogtörténet-tudomány kétszáz éve*, Szeged 2015, 174; SZABÓ M.: *Rendszeres jogelmélet*, Miskolc 2015, 125¹³, 263; BOÓC Á. in SÁNDOR I. (ed.): *Business law in Hungary*, Bp. 2016, 125³³, 126³⁴; CSOKNYA T.: *Haszonkölcsön az új Ptk.-ban és a klasszikus római jog forrásaiban*, Jura 2016/1, 39⁴⁸; DARÁZS L.: *Entstehung der Teilnichtigkeitkeitsproblematik in den antiken Rechtsordnungen*, MTA Law Working Papers 2016/8, 19¹³⁵; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2016⁴, 312; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2017⁵, 326; NOCHTA T.: *A jóhiszeműség és tisztesség elvének érvényesüléséről társasági jogviszonyokban*, Gazdaság és Jog 25/2 (2017), 3skk.; SÁNDOR I.: *A bizalmi vagyonkezelés és a trust*, Bp. 2017², 46^{109, 110}; SZUCHY R. (szerk.): *Az üzleti jog egyes modern kihívásai*, Bp. 2017, 32⁴, 35¹²; BARZÓ T.—PAPP T.: *Civilisztika. I*, Bp. 2018, 101; BENKE J.: *A venire contra factum proprium általános magánjogi tilalma*, Állam- és Jogtudomány 59 (2018), 55, 21⁶⁸; BOÓC Á.: *A választottbírói ítéletek érvénytelenítése*, Bp. 2018, 87¹³⁷, 230; GARAI R.: *A jogágak egymásra uitaltsága*, KRE-Dit 2018/1. KARÁCSONY A.: *A jog mint kockázatos vállalkozás*, Studia in honorem József Szalma,

Bp. 2018, 317¹⁰; MICZÁN P.: *A polgári perbeli szükséghelyzetek eseteiről, feltételeiről*, Eljárásjogi Szemle 2018/1, 40. j.; VÉKÁS L. in VÉKÁS L.—GÁRDOS P. (szerk.): *Kommentár a Polgári Törvénykönyvhöz*, I², Bp. 2018, 51; BENKE J.: *Venire contra factum proprium*, Studia G. Hamza, Bp. 2019, 30²⁷; KECSKÉS L.: *A választottbíráskodás római jogi gyökereiről*, uo. 173⁴²; BENKE J.: *Ókori, középkori és jelenkori a magánjogban*, in: Viginti quinque annis. Emlékkonferencia Zlinszky János tiszteletére a PPKE JÁK 25. jubileumi tanévében, Bp. 2020, 96²; VÉKÁS L. in VÉKÁS L.—GÁRDOS P. (szerk.): *Nagykommentár a Polgári Törvénykönyvhöz*, I, Bp. 2020, 56.sk.; MENYHÁRD A.: *Az európai magánjog egységéről és sokféleségéről*, Ratio et mensura. Studia M. Király, Bp. 2021, 46, 46^{28sk, 32}; BENKE J.: *Einführung in die allgemeinen Prinzipien des neuen ungarischen Privatrechts*, Jahrbuch für Ostrecht 62 (2021), 303¹²¹, 311¹⁶¹, 312¹⁶⁶, 317¹⁸⁷; LANDIB.: *A jogellenesség eszme- és forrástörténete a magyar magánjogban*, Bp. 2021, passim;

Külföldi hivatkozás

Idézi: D. NÖRR: *Fides Punica — fides Romana*, in: Il ruolo della buona fede oggettiva nell'esperienza giuridica storica e contemporanea, II, Padova 2003, 500¹²; VÉKÁS L.: *Privatrecht des Verbraucherschutzes der EU*, in: Europäisches Recht in ungarischen Privat- und Wirtschaftsrecht, Münster etc. 2004, 28¹⁰⁴; M. SIČ: *Trajne vrednosti rimskog prava*, Zbornik radova Pravog fakulteta u Splitu 43 (2006), 394⁴⁹, 396⁵⁹, 397^{64, 65}; MENYHÁRD A.: *Protection of legitimate expectations in Hungarian private law*, in: B. Fauvarques-Cosson (ed.): La confiance légitime et l'estoppel, Paris 2007, 277¹, 278²; KOI GY.: *Good manners and good faith as a problem of civil service ethics*, J. Horecky et al. (ed.): COFOLA 2011. The Conference Proceedings [Masaryk University], Brno 2011, 81³; MENYHÁRD A.: *The East European tradition: application of boilerplate clauses under Hungarian law*, in: G. Cordero Moss (ed.): Boilerplate clauses, international commercial contracts and the applicable law, Cambridge 2011, 304; PÓKECZ KOVÁCS A.: *Rücktrittsvorbehalt und „pactum displicentiae“*, Revue internationale des droits de l'Antiquité 58 (2011), 320¹⁶; M. SIČ: *Fides i bona fides u procesu stvaranja rimskog opšteg prava (ius gentium)*, Zbornik radova Pravog fakulteta [Novi Sad] 46/2 (2012), @, 9. j.; DELI G.: *Einige Gedanken über die „specificatio“ bei Gaius*, Revista internacional de derecho romano 2013/10, 63⁶ [on-line: www.ridrom.uclm.es/documentos11/deli10_pub.doc]; HAMZA G.: *Caratteristiche dello sviluppo e della codificazione di diritto privato (civile) in Ungheria nell'epoca moderna*, in: Mélanges Camille Jauffret-Spinosi, Paris, 2013, 604⁸; M. SIČ: *Iudicia bonae fidei*, Zbornik radova Pravog fakulteta [Novi Sad] 48/2 (2014), @; SÁNDOR I.: *On the emergence and development of the trust legal institution*, Journal on European History of Law 7 (2016/2), 84^{45sk};

7. FÖLDI ANDRÁS: *A másért való felelősség a római jogban, jogelméleti és összehasonlító polgári jogi kitekintéssel*, Rejtjel Kiadó, Budapest 2004, 436 p.

Hazai hivatkozások

Ismerteti: ZLINSZKY J.: *A másért való felelősség a római jogban. Indítások a munkajogi felelősség elvi alakítására [Opponensi vélemény Földi András, A másért való felelősség a római jogban nagydoktori disszertációjához]*, in: Munkaügyi igazgatás, munkaügyi bíráskodás, Radnay József 75. születésnapjára, Miskolc 2002, 505-518; BOÓC Á., Acta Juridica Hungarica 45 (2004), 335-342; JAKAB É., Jogtudományi Közöny 60 (2005), 438-442.

Kivonatossan ismerteti: ZOVÁNYI N.: *A büntetőjogi és a polgári jogi felelősség jogkövetkezményeinek összevetése*, Debreceni Jogi Műhely 4/2012; CSAPÓ O.: *A környezeti felelősség határai*, Bp. 2018, 115-119.

Idézi: PÓKECZ KOVÁCS A.: *Ingyenes és visszerhes letét a római klasszikus jogban*, Molnár Imre Emlékkönyv, Szeged 2004, 299, 299²⁰; VÉKÁS L.: *Sérelemdíj — fájdalomdíj*, Studia Gy. Boytha dedicata, Bp. 2004, 333⁵; BOÓC Á., Állam- és Jogtudomány 2005/3-4, 331skk.@; PÓKECZ KOVÁCS A.: *A vállalkozáshoz kapcsolódó büncselekmények a köztársaságkori Rómában*, Erdős Emil Emlékkönyv, Pécs 2005, 426¹⁹; VINCZE A.: *Glosszák az EK szerződésen kívüli felelősségéhez*, Jogtudományi Közöny 60 (2005), 272⁶; ZLINSZKY J.: *Alkotmányos tulajdonvédelem — biztonság a jogállamban — és a Ptk. 118. §*, Polgári Jogi Kodifikáció 10/1 (2005), 18; BENKE J.: *Hatvanéves ... a görög ptk.*, Magyar Jog 2006/2, 114skk.@; NÓTÁRI T.: *Duellum sacrum — gondolatok a legis actio sacramento in rem kapcsán*, Állam- és Jogtudomány 47 (2006), 105¹⁷⁷; WELLMANN GY.: *A mögöttes felelősségről*@, Magyar Jog 2006/9, 535skk.@; KEMENES I.: *Mögöttes felelősség és felelősség-átvitel*, Cég hírnök 17 (2007/3), 12skk.@; PAKSY M.—TAKÁCS P.: *Kontinuitás és diszkontinuitás a magyar jogbölcseletben*, in: A magyar jogrendszer átalakulása, II, Bp. 2007, 1160¹²; CSÖRE E.: *A bírósági jogkörben okozott kár néhány alapkérdése...*, Acta Fac. Pol.-iur. Univ. Budapest. 45 (2008), 236³; NÉMEDI I.: *Római jogi alapok és a másért való felelősség kérdése Louisiana jogrendszerében*, www.jogiforum.hu, 2008, 69-86., 88, 92-97, 108, 123, 125, 126, 130, 134. j. (továbbá a főszövegben is passim); PÓKECZ KOVÁCS A.: *Raktárbérlet a szerződési gyakorlatban*

(TPSulp. 45), Jogtörténeti tanulmányok IX, Pécs 2008, 319²⁵; VÉKÁS L.: *Parerga*, Bp. 2008, 141³; KECSKÉS L.: *A polgári jog fejlődése a kontinentális Európa nagy jogrendszereiben*, Bp. 2009, 530; SZALMA J.: *Szerződésen kívüli (deliktualis felelősség)*, Bp.—Miskolc—Debrecen—Újvidék 2008, 19²; PÓKECZ KOVÁCS A.: *Building contracts and corruption in Cicero's works*, *Studia iur.* Pécs 144 (2009), 271¹⁹; BOÓC Á.: *A kezesség egyes kérdései a római jogban*, *Állam- és Jogtudomány* 51 (2010/4), 359, 359^{9, 10}, 360, 360¹¹; HOFFMAN L.: *Recenzió Nagy Marianna könyvéről*, *JK* 66 (2011), 483¹³; JAKAB É.: *Borvétel és kockázat*, Bp. 2011, 217; PÓKECZ KOVÁCS A.: *Az elállási jog gyakorlása próbára vételnél*, in: *Római jog és a magánjog fejlődése Európában* (szerk. Jakab É.), Szeged 2011, 141¹, 149³²; KECSKÉS G.: *A környezeti károkért való felelősség a nemzetközi jogban* [PhD-értekezés, SZE ÁJK], Győr 2011, 109²⁷⁹; G. BRANDI CORDASCO SALMENA: *L'actio iniuriarum noxalis. Su alcune peculiarità della condanna nossale*, Urbino 2012, 29³¹, 73⁸⁴; KÖHIDI Á.: *Közrehatás az internetes szerzői jogi jogsértéseknél*, *Jog — Állam — Politika* 2012/4, @; LANDI B.: *A jogellenesség mint emberi magatartásmérték történeti kezdeményei*, *Viva vox iuris civilis. Tanulmányok Sólyom László tiszteletére*, Bp. 2012, 458, 458⁸, 468⁵⁰, 471⁵⁹, 487¹²²; UŐ: *A jogellenesség mint emberi magatartás-mérték egyes kérdései a deliktualis felelősség körében*, in: Fuglinszky Á.—Klára A. (szerk.): *Európai jogi kultúra. Megújulás a magyar civilisztikában*, Bp. 2012, 257, 258, 258³, 268, 268⁴⁵; PATYI G.: *Ügyvédség a köz- és a magánjog határán* [PhD-értekezés, PPKÉ JÁK], Bp. 2012, 135²⁹³; PÓKECZ KOVÁCS A.: *A szerződéstől való elállás az adásvétel mellékegyezményeinél a római jogban és továbbélése során*, Pécs 2012, 214, 214³³; ZOVÁNYI N.: *A felelősség intézményének alakulása a kezdetektől a XX. század végéig*, *Debreceni Jogi Műhely*, 3/2012; BENKE J.: *A római jog vívmányai és az *acquis (communautaire)**, *Ünnepi tanulmányok Kecskés László professzor 60. születésnapja tiszteletére*, 93⁶⁹; DELI G.: *A jó erkölcsökről*, Bp. 2013, 128⁶⁴⁰; LANDI B.: *Felelősségben gondolkodva. Fogalmi, dogmatikai és kodifikációs különbségek a jogellenesség, mint magatartás-mérték kapcsán a szerződésen kívül okozott károkért való felelősség körében* [PhD-értekezés, ELTE ÁJK], Bp. 2013, 6, 6⁵, 20⁴⁹, 43¹²⁵, 73²⁶⁶, 76, 76²⁸², 79^{292, 295}, 80²⁹⁶, 84^{314sk.}, 89³⁴², 91^{349sk.}, 92³⁵⁴; MOLNÁR I.: *A locatio conductio a klasszikus kori római jogban*, Szeged 2013, 191; TAKÁCS L.: *The social status of Roman land surveyors*, Bp. 2013, 71^{183, 184}; CSOKNYA T.: *A használat céljában való megállapodás jelentősége a commodatumnál*, in: *Universitas „unius rei”*, Debrecen 2014, 64⁵²; JUSZTINGER J.: *A certum pretium határain...*, *Jura* 2014/2, 89⁶⁰; LANDI B.: *A jogellenesség mint a deliktualis felelősség tényálláselemének jelentősége...*, (L)ex cathedra et praxis. Lábady Tamás ünnepi kötet, Bp. 2014, 169^{58sk.}, 170⁶³; NAGY É.: *A vevő-fogyasztó tradicionális jogai ingó adásvétel hibás teljesítése esetén* [PhD-értekezés, SZTE ÁJK], Szeged 2014, 19⁶⁴⁻⁶⁶; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2014², 264; PÓKECZ KOVÁCS A.: *gazdasági érdekek jogügyleti megjelenése a TPSulp. 45 okiratban*, *Acta Jur. et Pol.* Szeged 76 (2014) [= Ünnepi kötet Molnár Imre egyetemi tanár 80. születésnapjára], 366⁴⁰; RADULY ZS.: *A szülő és a gondozó felelőssége@*, *Magyar Jog* 2014/7-8, 417^{skk.@}; ZOVÁNYI N.: *A felelősség kérdései az utazási szerződés és az utasjogok körében* [PhD-értekezés, DE ÁJK], Debrecen 2014, 243; FUGLINSZKY Á.: *Kártérítési jog*, Bp. 2015, 454⁴⁷, 890; BORONKAY M.: *Fuglinszky Á.: Kártérítési jog*, *Állam- és Jogtudomány* 56 (2015/3), 96³; DELI G.: *Salus rei publicae als Entscheidungsgrundlage des römischen Privatrechts*, Bp. 2015, 180; FODOR A.: *Másért való felelősség egyes kérdései*, *Themis* 2015 június [= http://www.ajk.elte.hu/file/THEMIS_2015_jun.pdf], 86^{skk.}; PÓKECZ KOVÁCS A.: *The economic analysis of document TpSulp. 45*, *Studia G. Hamza*, Bp. 2015, 274³⁹; STIPTA I.: *A jogtörténet-tudomány kialakulása és helyzete Magyarországon*, in: JAKAB A.—MENYHÁRD A. (szerk.): *A jog tudománya*, Bp. 2015, 410⁶⁶; REISINGER A.: *Társadalmi felelősségvállalás egy kicsit másképp...*, *LVI. Georgikon Napok* (2015), 540; STIPTA I.: *A magyar jogtörténet-tudomány kétszáz éve*, Szeged 2015, 174; SZALMA J.: *Felelősség a szerződésszegésért*, *JK* 70 (2015), 191³⁷; UŐ: *A munkajog hatása a polgári jogra*, *Magyar Jog* 2015/3, 182@; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2016⁴, 266; CSOKNYA T.: *Haszonkölcsön az új Ptk.-ban és a klasszikus római jog forrásaiban*, *Jura* 2016/1, 39⁵⁷, 40⁶³; PÓKECZ KOVÁCS A.: *A letét ingyenes és visszterhes jellegének következményei a letéteményes felelősségére a római jogban*, *Jura* 2016/2, 150, 157²⁵; SZALAI Á.: *Másért viselt felelősség, helytállás*, *MTA Law Working Papers* 2016/7, 3 passim, 6 passim, 10⁴⁷; UŐ: *A másért viselt felelősség és a helytállás joggazdaságtani elemzése*, *Állam- és Jogtudomány* 58/1 (2017), 72, 72^{6, 8sk.}, 73¹¹, 76^{29, 31-33}, 77³⁵, 80⁴⁴; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2017⁵, 277; POZSONYI N.: *Dologi hitelbiztosítékok az ügyleti gyakorlatban*, Bp. 2017, 186; BAJÁNHÁZY I.: *A római magisztrátusok magánjogi felelőssége*, *Studia in honorem József Szalma*, Bp. 2018, 103²³; FODOR L.: *Sötét vizeken? A környezetvédelmi felelősség helye a környezetpolitika eszköztárában*, *Pro Futuro* 2020/2, 45⁷; LANDI B.: *A jogellenesség eszme- és forrástörténete a magyar magánjogban*, Bp. 2021, passim;

Külföldi hivatkozások

Ismerteti: JAKAB É., *Zeitschrift der Savigny-Stiftung für Rechtsgeschichte, Rom. Abt.* 122 (2005), 409-410.
Idézi: A. PETRUCCI: *R. Fercia: Criteri di responsabilità dell' 'exercitor'* [rec.], *Jura* 53 (2002 [publ. 2005]), 346⁴⁷; R. FERCIA: *Dovere di diligenza e «rischi funzionali»*, *Napoli* 2005, 126², 203¹⁵, 274; A. PETRUCCI: *Per una storia della protezione dei contraenti con gli imprenditori*, *Torino* 2007, 137³⁰, 147⁴⁴; R. FERCIA: *Il mistero delle 'formulae in dominum habitatoris'*, *Studi Giovanni Nicosia, III*, Milano 2007, 317³, 328²⁸, 337⁵²; UŐ: *Responsabilità per fatto di ausiliari nel diritto romano*, *Padova* 2008, 6⁴, 37¹¹, 59⁶⁹, 66⁸¹, 89¹⁹, 93²⁶, 113¹⁸, 151¹⁹,

158³⁰, 170⁴⁸, 189¹⁴, 191¹⁶, 192¹⁹, 197³⁰, 239¹², 266³⁶, 268³⁸, 275⁵⁰, 285⁷⁶, 286⁸⁰, 293², 328⁵, 344³⁵; J. SALMA: *Odgovornost za štete od dejstva stvari - deliktna i kvazideliktna odgovornost*, Zbornik radova Pravnog fakulteta, Novi Sad 43 (2009), @; I. STIPTA: *Die ungarische Rechtsgeschichte in den letzten zwanzig Jahren*, Festschrift Werner Ogris, Bp. 2010, 111¹⁰; P. CERAMI—A. PETRUCCI: *Diritto commerciale romano*, Torino 2010³, 289⁹⁰; PÓKECZ KOVÁCS A.: „Merces“ und „pretium depositionis“, Festschrift Rolf Knütel, Heidelberg 2010, 879²¹; UŐ: *Rücktrittsvorbehalt und „pactum displicentiae“*, *Revue internationale des droits de l'Antiquité* 58 (2011), 315¹, 328, 328⁴³.

8/a. FÖLDI ANDRÁS (szerk.): *Összehasonlító jogtörténet*, [ELTE Jogi Kari Jegyzetek 8], ELTE Eötvös Kiadó, Budapest 2012, 643 p.

Ismerteti: FEKETE B., in: Jogi iránytű 2012/4, 65. o.

[= http://jog.tk.mta.hu/uploads/files/Jogi_Iranytu/Jogi_Iranytu_2012_4_Konyvszemle.pdf]

PÉTERI Z.: *Történetiség és jogösszehasonlítás: egy új összehasonlító jogtörténeti könyv margójára*, *Jogtudományi Közöny* 68/4 (2013), 213-216; RIGÓ B.: *E pluribus unum?* *Jogelméleti Szemle* 2013/4.

Reflexió: KAJTÁR I.—HERGER CS.: *Egyetemes állam- és jogtörténet*, Bp.—Pécs 2013⁴, 9sk; FEKETE B.: A jogösszehasonlítás magyarországi történetének és alkalmazásának alapkérdései, in: JAKAB A.—MENYHÁRD A. (szerk.): *A jog tudománya*, Bp. 2015, 440⁹².

Idézi: DELI G.: *A jó erkölcsökről*, Bp. 2013, 66³¹⁰; KOI GY.: *Külföldi hatások a magyar közigazgatástudományban: Hazai és nemzetközi tudománytörténeti visszapillantás a kamerálisztika időszakától a Magyar-iskola koráig* [PhD-értekezés, NKE—SZE], Bp.—Győr 2013, 39⁶³; NAGY Ferenc: *Régi és új tendenciák a büntetőjogban és a büntetőjog-tudományban*, Bp. 2013, @; ERDŐS G.: *A végrendelet visszavonásának dogmatikai kérdései*, *Ars boni* 2014. július 7 [= <http://arsboni.hu/a-vegrendelet-visszavonasanak-dogmatikai-kerdesei.html>]; KISS G.—SÁNDOR I.: *A szerződések érvénytelensége*, Bp. 2014², 80¹¹⁴; NAGY É.: *A vevő-fogyasztó tradicionális jogai ingó adásvétel hibás teljesítése esetén* [PhD-értekezés, SZTE ÁJK], Szeged 2014, 57^{258, 261}, 67^{308, 310}, 116⁶⁸³; SÁNDOR I.: *A bizalmi vagyonkezelés és a trust*, Bp. 2014, 49¹³⁵, 94⁴⁵⁶; STIPTA I.: *A magyar jogtörténet-tudomány kétszáz éve*, Szeged 2015, 172⁴⁸⁷; SZABÓ M.—JAKAB A.: A jogdogmatikai kutatás, in: JAKAB A.—MENYHÁRD A. (szerk.): *A jog tudománya*, Bp. 2015, 69⁷⁷.

8/b. FÖLDI ANDRÁS (szerk.): *Összehasonlító jogtörténet*, [ELTE Jogi Kari Tankönyvek 12], ELTE Eötvös Kiadó, Budapest 2014, 678 p. [az azonos című 2012-es jegyzethez képest jelentősen átdolg. és bőv. kiadás]; [3.] javított kiadás, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest 2016, 678 p.; [4.] javított kiadás, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest 2018, 678 p.; [5.] javított kiadás, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest 2022, 667 p.

Ismerteti: BENKE J., *Journal on European History of Law* 2021/2, 201-210.

Idézi: JUSZTINGER J.: *Tulajdonátruházás adásvétellel az ókori Rómában az új Ptk. rendelkezéseinek tükrében*, *Jura* 2016/2, 80¹²; SZABÓ M.: *A jogdogmatika jogformáló szerepéről*, Bódig Mátyás—Zódi Zsolt (szerk.): *A jogtudomány helye, szerepe és haszna*, Bp. 2016, 40²³; SÁNDOR I.: *A bizalmi vagyonkezelés és a trust*, Bp. 2017², 51³⁷⁹, 96⁴⁶⁴; STIPTA I.: *A jelenkori jogtörténet-tudomány*, *Jogtörténeti Szemle* 2016/3, 39, 40²⁵; ÁRKOSY L.: *Az árjelzőktől a védjegyig*, [PhD-értekezés], Szeged 2019, 16, 16^{53, 57}, 141, 141⁸²²; Czibrik E.: *Kontraktualitás a közigazgatásban: egy évszázad tendenciái*, *Közigazgatástudomány* 2021/1, 117⁶⁻⁸.

9. FÖLDI ANDRÁS: *Selected studies on Roman law and comparative history of private law*, Ludovika—Aurum, Budapest 2023, XIX+555 p.

Idézi: POZSONYI N.: *Ex eo tempore res esse vadimonium coepit. A (peren kívüli) vadimonium megjelenése az irodalmi és az epigráfiai forrásokban*, Szeged 2023, 109^{457, 458}.

Ismerteti: BENKE J., *Jogtudományi Közöny* 2024/1, 42-45; BENKE J., *Studia et documenta historiae et iuris* [Roma] 89 (2023), 501-513. (angolul)

II. Tanulmányok

1. FÖLDI ANDRÁS: *A lakossági szolgáltatóipar jogi fogalmáról*, Acta Fac. Pol.-iur. Univ. Budapest. 24 (1982), 344-373.

2. FÖLDI ANDRÁS: *Gondolatok a szállodai letét üriügyn*, Fialal Oktatók Műhelytanulmányai V, Budapest 1983, 5-19.

3/a. FÖLDI ANDRÁS: *A másért való felelősség római jogi alapjairól*, Jogász Szövetségi Értekezések 1984/2, 42-74.

Idézi: MOLNÁR I.: *A római magánjog felelősségi rendje*, Szeged 1994, 167²¹⁵; MENYHÁRD A.: *A vállalkozási szerződés a modern magánjog és polgári jog kötelmi dogmatikájában*, in: *Jogi tanulmányok* (szerk. Harmathy A.), Bp. 1995, 145⁴⁹; MOLNÁR I.: *Die Haftungsordnung des römischen Privatrechts*, Szeged 1998, 143⁵²⁵.

4. FÖLDI ANDRÁS—SZÁJER JÓZSEF: *Római jogi reminiscenciák civilisztikai oktatásunkban*, Jogtudományi Közlöny 40 (1985), 395-403.

Idézi: HAMZA G.: *Az európai magánjog fejlődése*, Bp. 2002, 177²²⁷; BOÓC Á.—SÁNDOR I.: *Előadásvázlatok a polgári jog általános tanaiból*, Bp. 2012³, 11; MOLNÁR H.: *A közvetlen és a közvetett képviselőlet* [PhD-értekezés, ELTE], Bp. 2013, 70²⁴²; BOÓC Á.—SÁNDOR I.: *Előadásvázlatok a polgári jog általános tanaiból*, Bp. 2013⁴, 12; HAMZA G.: *Caratteristiche dello sviluppo e della codificazione di diritto privato (civile) in Ungheria nell'epoca moderna*, in: *Mélanges Camille Jauffret-Spinosi*, Paris 2013, 605¹¹; UÓ: *Történeti áttekintés a magyar magánjog. (polgári jog) kodifikációjáról*, @ [Vajdasági Magyarok Tudományos Társasága], Újvidék, 2013, 29⁷; BOÓC Á.—SÁNDOR I.: *Előadásvázlatok a polgári jog általános tanaiból*, Bp. 2014⁵, 12, 192.

5. FÖLDI ANDRÁS: *A kontraktuális és deliktuális felelősség konkurenciájának történetéhez*, Acta Fac. Pol.-iur. Univ. Budapest. 27 (1985), 117-132.

Idézi: PÓLAY E.: *Die Frage der Verantwortung im römischen Recht der Zwölftafeln*, Helikon [Messina] 28 (1988), 65⁹; UÓ: *A felelősség kérdése a római jogban a XII táblás törvény korában*, in: *Adalékok a felelősség történeti fejlődéséhez*, Szeged [JATE] 1989, 15⁹; CSIZMAZIA N.: *A szerződésen kívüli károkozásért való felelősség a római magánjogban*, Studia Collegii de Stephano Bibó nominati I (1999), 131^{213, 215}, 132²¹⁹; CSÉCSY A.: *A szerződésesség jogkövetkezményeinek összehasonlító jogi elemzése* [PhD-értekezés, ME ÁJK], Miskolc 2008, 14⁵, 313; BOÓC Á.: *A kezesség egyes kérdései a római jogban*, Állam- és Jogtudomány 51 (2010/4), 379⁸⁴; OSZTOVICS A. (szerk.): *A Polgári Törvénykönyv magyarázata*, II, Bp. 2011, 2352; ZOVÁNYI N.: *A felelősség intézményének alakulása a kezdetektől a XX. század végéig*, Debreceni Jogi Műhely, 3/2012; UÓ: *A büntetőjogi és a polgári jogi felelősség jogkövetkezményeinek összevetése*, Debreceni Jogi Műhely 4/2012; DELI G.: *A jó erkölcsökről*, Bp. 2013, 98⁴⁸¹; PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2014², 332; ZOVÁNYI N.: *A felelősség kérdései az utazási szerződés és az utasjogok körében* [PhD-értekezés, DE ÁJK], Debrecen 2014, 243; SZALMA J.: *Felelősség a szerződésességért*, JK 70 (2015), 184⁴; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2014², 322; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2016⁴, 335; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2017⁵, 350.

6. FÖLDI ANDRÁS: *A más deliktumáért való felelősség a római jogban*, Fialal Oktatók Műhelytanulmányai VIII, Budapest 1985, 84-109.

Idézi: PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2014², 332; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2016⁴, 335; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2017⁵, 350.

7. FÖLDI ANDRÁS: *A libertinusok leszármazóinak közjogi helyzete a köztársasági és császárszaki Rómában*, Jogtörténeti tanulmányok VI, Budapest 1986, 97-117.

Idézi: Glatz F. (szerk.): *Etudes Historiques Hongroises 1990 publiées a l'occasion du XVIIe Congres International des Sciences Historiques par le Comité National des Historiens Hongrois*, Bp. 1990, 140; JAKAB É.:

Szerződési szokások és adásvételi előírások Rómában [kand. értekezés], Szeged 1991, 23¹¹²; KELEMEN M.: *A birodalom kormányzása*, Bp. 2007, 80; UŐ: *A cohortalisok helye és szerepe a késő-római igazgatás rendszerében*, Acta Fac. Pol.-iur. Univ. Budapest. 46 (2009), 68³⁷; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2014², 121; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2016⁴, 123; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2017⁵, 128.

8/a. FÖLDI ANDRÁS: *Polgári jogunk és a római jog*, Acta Fac. Pol.-iur. Univ. Budapest. 28 (1986), 7-26.

Idézi: HAMZA G.: *Az európai magánjog fejlődése*, Bp. 2002, 177²²⁶; NÓTÁRI T. in Klió 2010/1, 4. j.; BOÓC Á.—SÁNDOR I.: *Előadásvázlatok a polgári jog általános tanaiból*, Bp. 2011², 151; BOÓC Á.—SÁNDOR I.: *Előadásvázlatok a polgári jog általános tanaiból*, Bp. 2012³, 11, 96; BOÓC Á.—SÁNDOR I.: *Előadásvázlatok a polgári jog általános tanaiból*, Bp. 2013⁴, 11sk., 106; HAMZA G.: *Caratteristiche dello sviluppo e della codificazione di diritto privato (civile) in Ungheria nell'epoca moderna*, in: Mélanges Camille Jauffret-Spinosi, Paris, 2013, 604⁷; UŐ: *Történeti áttekintés a magyar magánjog. (polgári jog) kodifikációjáról*, @, [Vajdasági Magyarok Tudományos Társasága], Újvidék, 2013, 28⁶; BOÓC Á.—SÁNDOR I.: *Előadásvázlatok a polgári jog általános tanaiból*, Bp. 2014⁵, 11, 107, 192.

9. FÖLDI ANDRÁS: *Megjegyzések a legis actiók kérdéséhez*, Acta Fac. Pol.-iur. Univ. Budapest. 29 (1987), 47-64.

Annot.: F. LA[MBERTI], Labeo [Napoli] 39 (1993), 291.

Idézi: ZLINSZKY J.: *Állam és jog az ősi Rómában*, Bp. 1996, 13, 95³⁹³, 215; NÓTÁRI T.: *Duellum sacrum — gondolatok a legis actio sacramento in rem kapcsán*, Állam- és Jogtudomány 47 (2006), 87¹; BOÓC Á.: *Észrevételek az arbiterről*, Állam- és Jogtudomány 51 (2010), 254¹²; ERDŐDY J.: *Radix omnium malorum. A pénzzel összefüggő egyes római dologi jogi kérdésekről* [PhD-értekezés, PPKÉ JÁK], Bp. 2012, 52^{169, 172sk.}; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2014², 108; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2016⁴, 110; BOÓC Á.: *A választottbírói ítéletek érvénytelenítése*, Bp. 2018, 21¹⁴; POZSONYI N.: *Ex eo tempore res esse vadimonium coepit. A (peren kívüli) vadimonium megjelenése az irodalmi és az epigráfiai forrásokban*, Szeged 2023, 18⁴⁰.

10. FÖLDI ANDRÁS: *A jogi felelősség fogalmáról*, Acta Fac. Pol.-iur. Univ. Budapest. 30 (1988), 7-23.

Idézi: CSIZMAZIA N.: *A szerződésen kívüli károkozásért való felelősség a római magánjogban*, Studia Collegii de Stephano Bibó nominati I (1999), 86²; BACSA GY.: *Gondolatok a polgári jogi felelősség céljairól és a felelősségen belüli funkcionális elhatárolásokról*, uo. II (2000), 207¹; SÁNDOR I.—SZÜCS B.: *Az ügyvédi felelősség és biztosítása*, Bp. 2001, 69⁶¹, 72, 72⁷⁰; CSÉCSY A.: *A szerződésszegés jogkövetkezményeinek összehasonlító jogi elemzése* [PhD-értekezés, ME ÁJK], Miskolc 2008, 11¹, 314; SZALMA J.: *Szerződésen kívüli (deliktális felelősség)*, Bp.—Miskolc—Debrecen—Újvidék 2008, 436; M. SZICS [SZÜCS]: *Praktikum iz rimskog privatnog prava*, Novi Sad 2009, 174²⁶²; CSERNY Ákos: *A miniszteri felelősség*, Bp. 2011; OSZTOVICS A. (szerk.): *A Polgári Törvénykönyv magyarázata*, II, Bp. 2011, 2352; ZOVÁNYI N.: *A felelősség intézményének alakulása a kezdetektől a XX. század végéig*, Debreceni Jogi Műhely, 3/2012; UŐ: *A büntetőjogi és a polgári jogi felelősség jogkövetkezményeinek összevetése*, uo. 4/2012; UŐ: *A felelősség kérdései az utazási szerződés és az utasjogok körében* [PhD-értekezés, DE ÁJK], Debrecen 2014, 9¹; CSAPÓ O.: *A környezeti felelősség határai*, Bp. 2018, 115³⁹⁹.

3/b. FÖLDI ANDRÁS: *Sulla responsabilità per fatto altrui in diritto romano*, Publ. Jur. et Pol. Miskolc. 3 (1988), 135-200.

Idézi: JAKAB É.: *Stipulationes aediliciae*, Acta Jur. et Pol. Szeged 41 (1993), 104⁴⁹; CSIZMAZIA N.: *A szerződésen kívüli károkozásért való felelősség a római magánjogban*, Studia Collegii de Stephano Bibó nominati I (1999), 108¹⁰⁷; A. BÜRGE: *Der mercennarius und die Lohnarbeit*, Zeitschrift der Savigny-Stiftung für Rechtsgeschichte, Rom. Abt. 107 (1990), 87¹⁷; J. GINESTA-AMARGÓS: *La responsabilidad de maestro zapatero por las lesiones causadas a sus discipulos*, Revue internationale des droits de l'Antiquité 39 (1992), 127; SZALMA J.: *Szerződésen kívüli (deliktális felelősség)*, Bp.—Miskolc—Debrecen—Újvidék 2008, 436; JAKAB É.: *Borvétel és kockázat*, Bp. 2011, 198⁷⁹, 204¹⁰⁷; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2014², 264;

BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2016⁴, 265; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2017⁵, 276.

8/b. FÖLDI ANDRÁS: *Living institutions of Roman law in Hungarian civil law*, Helikon [Messina] 28 (1988), 363-380 [= Publ. Jur. et Pol. Miskolc 4 (1990), 217-235].

Idézi: M. PETRAK: *Ius commune and Croatian property law*, Anali Pravnog fakulteta u Beogradu 58 (2010), @; UŐ: *The natural law rules of 'ius commune' in the Croatian legal system*, Pázmány Law Review 2014/2, 73³³
STIPTA I.: *A magyar jogtörténet-tudomány kétszáz éve*, Szeged 2015, 198⁵⁴⁹.

11. FÖLDI ANDRÁS: *A római magánjog felelősségi rendszerének nyomai polgári jogunkban*, in: *Adalékok a felelősség történeti fejlődéséhez*, Szeged 1989, 29-41.

Idézi: JAKAB É.: *Stipulationes aediliciae*, Acta Jur. et Pol. Szeged 41 (1993), 104⁴⁹; CSIZMAZIA N.: *A szerződésen kívüli károkozásért való felelősség a római magánjogban*, Studia Collegii de Stephano Bibó nominati I (1999), 87⁶; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2014², 264; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2016⁴, 265; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2017⁵, 277.

12. FÖLDI ANDRÁS: *A hajósok és a fogadósok a római jog forrásaiban*, Acta Fac. Pol.-iur. Univ. Budapest. 31 (1989), 9-30.

Ismerteti: F. LA[MBERTI], Labeo [Napoli] 39 (1993), 291-292.

Idézi: A. GUARINO: *Diritto privato romano*, Napoli 1994¹⁰, 952; 1997¹¹, 966; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2014², 322; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2017⁵, 339.

13. FÖLDI ANDRÁS: *A római jog Dél-Afrikában*, Jogtörténeti Szemle 3 (1990), 72-86.

Idézi: HAMZA G.: *Az európai magánjog fejlődése*, Bp. 2002, 294³⁵⁷; SÁNDOR I.: *A bizalmi vagyonkezelés és a trust*, Bp. 2014, 339¹⁷⁶⁴; SÁNDOR I.: *A bizalmi vagyonkezelés és a trust*, Bp. 2017², 289¹⁴⁶⁸.

14. FÖLDI ANDRÁS: *A biztosítási szerződés előképe a római jogban*, Jogtudományi Közlöny 45 (1990), 215-222.

Idézi: JAKAB É.: *Stipulationes aediliciae*, AUSz 41 (1993), 15⁵⁶; BÍRÓ GY. (szerk.): *Magyar polgári jog. Szerződéstípusok*, II, Miskolc 1995, 252; SZABÓ K.: *Fenus nauticum*, Debreceni Jogi Műhely 2011/4, passim; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2014², 291; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2016⁴, 293; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2017⁵, 306; SÁRY P.: *Az adósok védelme a iustinianusi jogban*, Studia in honorem József Szalma, Bp. 2018, Bp. 2018, 417³¹.

15. FÖLDI ANDRÁS: *A hajófuvarozásra vonatkozó közjogi szabályok fejlődése a római jogban*. Acta Fac. Pol.-iur. Univ. Budapest. 32 (1990), 9-39.

Idézi: BAJÁNHÁZY I.: *Az állami vagyonnal kapcsolatos szerződések Livius munkájában* [PhD-értekezés, ME ÁJK], Miskolc 2007, 4¹⁴, 93⁶, 130²⁷⁸, 131²⁸¹, 138³³⁶, 139⁴¹⁶, 184⁶⁵⁵, 184, 184⁶⁵⁹, 268¹²⁸⁰, 322⁷⁸.

16/a. FÖLDI ANDRÁS: *A hajósi-fogadói receptum-felelősség és a custodia viszonyának kérdéséhez*, Acta Fac. Pol.-iur. Univ. Budapest. 33 (1991-1992), 9-28.

Idézi: BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2014², 322; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2016⁴, 324; UŐ: *A klasszikus kori custodia-felelősség konstrukciójának újraértelmezése a posztklasszikus-iustinianusi jogban*, Jura 2016/2, 182²³.

17. FÖLDI ANDRÁS: *Bankárok az ókori Rómában*, Acta Fac. Pol.-iur. Univ. Budapest. 33 (1991-1992), 223-238.

Idézi: TÓTH ZS.: *Documentary credits in international commercial transactions with special focus on the fraud rule* [PhD-értekezés, PPKE JÁK], Bp. 2006; BAJÁNHÁZY I.: *Az állami vagyonnal kapcsolatos szerződések Livius munkájában* [PhD-értekezés, ME ÁJK], Miskolc 2007, 4¹⁴, 284¹³⁹⁷, 285¹³⁹⁸, 289, 289^{1427sk.}, 291¹⁴³⁸, 296^{1470, 1472sk.}, 297¹⁴⁷⁵⁻¹⁴⁷⁷, 298, 298^{1482sk.} Uő: *Az államkincstár a köztársasági kori Rómában*, Publ. Univ. Miskolc 26 (2008), 8¹⁰; M. BIANCO: *Note sul 'receptum cauponum'*, Scritti Generoso Melillo, I, Napoli 2010, 115⁶; POZSONYI N.: *Zálogpraxis az ókori Rómában* [PhD-értekezés, SZTE ÁJK], Szeged 2011, 45²²⁶; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2014², 291; ÚJVÁRI E.: *A kezes megtérítési igényei a római jogban* [PhD-értekezés, ME ÁJK], Miskolc 2014, 22⁵⁰; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2016⁴, 293; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2017⁵, 306; POZSONYI N.: *Dologi hitelbiztosítékok az ügyleti gyakorlatban*, Bp. 2017, 24^{85, 86}; POZSONYI N.: *Ex eo tempore res esse vadimonium coepit. A (peren kívüli) vadimonium megjelenése az irodalmi és az epigráfiai forrásokban*, Szeged 2023, 71²⁷², 108⁴⁵².

18. FÖLDI ANDRÁS: *Az ún. járulékos keresetek problémái a római jogban*, Publ. Jur. et Pol. Miskolc. 7 (1992), 31-86.

Idézi: POZSONYI N.: *Zálogpraxis az ókori Rómában* [PhD-értekezés, SZTE ÁJK], Szeged 2011, 61³⁰⁵; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2014², 280; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2016⁴, 282; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2017⁵, 295; POZSONYI N.: *Dologi hitelbiztosítékok az ügyleti gyakorlatban*, Bp. 2017, 68³⁹⁰.

16/b. FÖLDI ANDRÁS: *Anmerkungen zum Zusammenhang zwischen der Haftung „ex recepto nautarum cauponum stabulariorum“ und der Haftung für „custodia“*, Revue internationale des droits de l'Antiquité 40 (1993), 263-291.

[on-line is elérhető: <http://local.droit.ulg.ac.be/sa/rida/file/1993/10.%20F%C3%B6ldi.pdf>]

Ismerteti: F. ARCARIA, Iura [Napoli] 45 (1994), 288; R. SOTTY, Revue historique de droit français et étranger, 78 (2000), 172.

Idézi: M. WIMMER: *Besitz und Haftung des Vindikationsbeklagten*, Köln—Weimar—Wien 1995, 81, 81⁶; R. CARDILLI: *L'obbligazione di 'praestare' e la responsabilità contrattuale in diritto romano*, Milano 1995, 264⁸⁹; R. FERCIA: *Criteri di responsabilità dell'exercitor*, Torino 2002, 191¹⁰⁹, P. CERAMI—A. DI PORTO—A. PETRUCCI: *Diritto commerciale romano*, Torino 2004², 274^{38, 40}, 275⁴¹, 278^{48, 50}, 282⁵⁵, 282⁵⁷, 299^{104, 105}; M. SALAZAR REVUELTA: *Configuración jurídica del 'receptum nautarum cauponum et stabulariorum' y evolución de la responsabilidad recepticia en el Derecho Romano*, Anuario da Faculdade de Direito da Universidade da Coruña 10 (2006), 1086⁴, 1090¹⁹, 1096⁴⁶; F. CURSI: *'Actio de recepto' e 'actio furti (damni) adversus nautas caupones stabularios'*, Studi Giovanni Nicosia, III, Milano 2007, 125³²; M. DE LAS MERCEDES GARCÍA QUINTAS: *La importancia comercial de los ríos*, Derecho comercial, de Roma al derecho moderno, I, Las Palmas 2007, 341³⁷; A. PETRUCCI: *Per una storia della protezione dei contraenti con gli imprenditori*, Torino 2007, 129¹⁶, 134²⁶, 135²⁷, 140³⁶, 141³⁹, 142⁴⁰, 153^{53, 54}; M. SALAZAR REVUELTA: *La responsabilidad objetiva en el transporte marítimo y terrestre en Roma*, Madrid 2007, 135²²⁵, 145²⁵¹, 153²⁶⁹, 158²⁸², 168³¹⁶, 205^{387sk.}, 219⁴²⁹, 251; M. SERRANO-VICENTE: *Custodiam praestare*, Madrid 2007, 318¹⁰⁰³; 331¹⁰⁵⁷; R. ZIMMERMANN: *Gastwirthshaftung in Deutschland*, in: H.-P. Haferkamp—T. Reppen (Hrsg.): *Usus modernus pandectarum*, Köln—Weimar—Wien 2007, 274¹⁰; R. FERCIA: *Responsabilità per fatto di ausiliari nel diritto romano*, Padova 2008, 294³, 296⁷; A. ZABAROWSKA: *Typy wewnętrznych struktur podmiotowych działalności handlowej związanej z powierzaniem statku niewolnikowi w rzymskim prawie klasycznym*, Studi polacco-italiani di Toruń, V, Toruń 2009, 34³; O. MARLASCA MARTÍNEZ: *Bases romanísticas de la responsabilidad objetiva*, Estudios de Deusto [Bilbao] 57/1 (2009), 190⁷⁵; P. CERAMI—A. PETRUCCI: *Diritto commerciale romano*, Torino 2010³, 266³⁶, 267³⁸, 268³⁹, 271⁴⁶, 274⁵³, 275⁵⁵, 293^{101, 102}; F. MATTIOLI: *Ricerche sulla formazione della categoria dei quasi delitti*, Bologna 2010, 188³, 189⁴, 216⁵³; S. KORDASIEWICZ: *'Receptum nautarum' and 'custodiam praestare' revisited*, Revue internationale des droits de l'Antiquité 58 (2011), 193¹, 196, 196²³⁻²⁵, 197²⁸, 207⁵⁵; Uő: *Zakres zastosowania edyktu 'nautae, caupones, stabularii ut recepta restituant'*, Zeszyty Prawnicze 11/1 (2011) 163.skk.@; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2014², 322; M. PENNITZ: *Zur Bezugnahme auf „nautae“ in den Rubriken D. 4.9. und D. 47.5*, in: Estudos em Homenagem a Luiz Fabiano Corrêa, 2014@; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2016⁴, 324; C. PELLOSO: *Custodia, receptum e responsabilità contrattuale*, Seminarios Complutenses 29 (2016), 282^{27sk.}; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2017⁵, 339; P. CANDY: *The historical development of Roman maritime law during the Late Republic and the Early*

Principate [Thesis PhD], Univ. Edinburgh 2019, 213³¹⁰, 230, 230^{383, 385}; C. PELLOSO: *Delitto del terzo ed imputazione dell'inadempimento a titolo di 'custodia'*, L. Garofalo (cur.): 'Crimina' e 'delicta'. Applicazioni normative e costruzioni dottrinali, Napoli 2019, 313^{26, 27}; UŐ: *Sulla responsabilità contrattuale di 'fullo' e 'sarcinator'*, Studi in ricordo di C. A. Cannata, Napoli 2021, 517⁵⁰; J. PLATSCHKE in U. Babusiaux et al. (hrsg.): *Handbuch des römischen Privatrechts*, Tübingen 2023, 661, 664¹⁸, 666²⁶, 667³³, 668³⁶, 671⁵⁰, 673⁵⁹, 676^{76, 78}; A. BÜRGE: *Die Lohnarbeit in der Antike*, München 2023, 22⁸⁶;

19. FÖLDI ANDRÁS: *A római személyi és családi jog hatása a Tripartitumra*, Jogtudományi Közlöny 48 (1993), 389-393.

Idézi: HAMZA G.: *Az európai magánjog fejlődése*, Bp. 2002, 79¹⁰⁷; BOÓC Á.: *Észrevételek az új Polgári Törvénykönyv tervezetéhez nemzetközi magánjogi szempontból*, Polgári Jogi Kodifikáció 10/3 (2008), 7⁴; HAMZA G.: *Roman law and the development of Hungarian law before the promulgation of the Civil Code of 1959*, Essays in honour of Laurens Winkel, Pretoria 2014, 386⁵; UŐ in SÁNDOR I. (ed.): *Business law in Hungary*, Bp. 2016, 106¹⁴.

20/a. FÖLDI ANDRÁS: *A lex Rhodia néhány problémája a római jogban*, Acta Fac. Pol.-iur. Univ. Budapest. 34 (1993-94), 9-22.

Idézi: SIPOS I.—SIPOS D.: *A fuvarjog Románia EU-csatlakozásának távlatában*, Acta Fac. Pol.-iur. Univ. Budapest. 40 (2003), 252¹⁴; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2016⁴, 312; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2017⁵, 326.

21. FÖLDI ANDRÁS: *Die Entwicklung der sich auf die Schiffer beziehenden Terminologie im römischen Recht*, Tijdschrift voor rechtsgeschiedenis 63 (1995), 1-9.

[on-line is elérhető:

<http://www.ingentaconnect.com/content/mnp/lega/1995/00000063/F0020001/art00001;jsessionid=6hknunpam3j0i.alexandra>]

Ismerteti: KUCHIISHI KUMIKO: *Az exercitor in potestate problémája* (japán nyelven), Journal of Law and Politics (Kyushu University), 70 (2004), 1073-1098 passim [reflektív vitacikk].

Idézi: E. HÖBENREICH: *Annona. Juristische Aspekte der stadtrömischen Lebensmittelversorgung*, Graz 1997, 82¹¹²; A. BÜRGE: *Römisches Privatrecht. Rechtsdenken und gesellschaftliche Verankerung*, Darmstadt 1999, 176⁶⁴; L. DE LIGT: *Legal history and economic history: the case of the 'actiones adiecticiae qualitatis'*, Tijdschrift voor rechtsgeschiedenis 67 (1999), 206⁶, 219⁴⁹; JAKAB É.: *Vectura pro mutua*, Zeitschrift der Savigny-Stiftung für Rechtsgeschichte, Rom. Abt. 117 (2000), 262⁶⁶; J. KRZYŃÓWEK: *Odpowiedzialność przedsiębiorcy (exercitor) w prawie rzymskim*, Warszawa 2000, 21³⁰, 33, 33⁷⁵⁻⁷⁶, 34⁷⁸⁻⁸¹, 35, 35⁸², 76¹⁶⁶; E. STOLFI: *Studi sui 'libri ad edictum' di Pomponio II*, Milano 2001, 405⁴²; R. FERCIA: *Criteri di responsabilità dell'exercitor*, Torino 2002, 3²; A. PETRUCCI: *R. Fercia: Criteri di responsabilità dell' 'exercitor'* [rec.], Iura 53 (2002), 342⁴⁶; G. COPPOLA BISAZZA: *Ancora una parola sull' 'exercitor'*, Iura 54 (2003), 133⁷; P. CERAMI—A. DI PORTO—A. PETRUCCI: *Diritto commerciale romano*, Torino 2004², 232, 232^{5, 6, 8}; M. V. DURNOVO: *Rab v drevnem Rime: upravljajuscij i predprinimatel'* [Diss. CSc], Moszkva 2004, @; UŐ: *Rab — upravljajuscij v rimskom szelszkom imenyii epohi principata*, Vesztnyik Drevnyej Isztorii 2004, 101¹; A. M. RODRÍGUEZ GONZÁLEZ: *El "receptum argentarii" en el derecho romano clásico*, Madrid 2004, 183³⁹, 185⁴⁴, 238; W. BROEKART: *De Romeinse 'navicularii'* [Diss. Univ. Gent], Gent 2005, 12³⁰, 13⁴⁰, 21, 21⁸⁸, 24, 24¹⁰⁴; C. DE MEO: *Lingue tecniche del latino*, Bologna 2005, 492; V. M. PATIMO: *Note di commento a Petr. Satyr.*, Exemplaria classica. Journal of Classical Philology 10 (2006), 139⁴⁸; V. SZ. LJAPUSZTYIN: *«Magister» v hozajsztennoj sztruktire rimskoj «familia» II v. do n.e.-II. v. n.e.*, Vesztnyik Moszkovszk. Univ. szer. iszt. 2007/3, @; A. PETRUCCI: *Per una storia della protezione dei contraenti con gli imprenditori*, Torino 2007, 57^{5, 7}, 120³; M. SALAZAR REVUELTA: *La responsabilidad objetiva en el transporte marítimo y terrestre en Roma*, Madrid 2007, 48²³, 118¹⁹¹; 251; Z. SŁUŻEWSKA: *Si tamen plures per se navem exercent*, Zeszyty prawnice 7.1 (2007), 23¹, 39²⁵; M. SALAZAR REVUELTA: *Responsables 'sine culpa' en el contrato de transporte e y alojamiento en la Roma de la época comercial*, Revue internationale des droits de l'Antiquité 55 (2008), 457³⁶; W. BROEKART: *Creatio ex nihilo? The origin of the corpora naviculariorum reconsidered*, Latomus 67 (2008), @, 1. j.; UŐ: *Tituli picti en Monte Testaccio*, in: Handelingen der Koninklijke Zuid-Nederlandse Maatschappij voor Taal- en Letterkunde en Geschiedenis, 61 (2008), @ 11. j.; UŐ: *Roman economic policies during the third century AD*, Ancient Society 38 (2008), @; M.-D. LIUŞNEA: *Legal aspects regarding navigation in the early Roman Empire* [román nyelven], Peuce (New Series). History and Archaeology

Studies and Research 7/2009, @; P. CERAMI—A. PETRUCCI: *Diritto commerciale romano*, Torino 2010³, 222⁵, 223⁸; Z. BENINCASA: *Ryzyko związane z podrozami morskimi jako szczególnego rodzaju wkład niepieniężny do spółki w prawie rzymskim*, Zeszyty Prawnicze UKSW 10/1 (2010), 59¹⁹; F. MATTIOLI: *Ricerche sulla formazione della categoria dei quasi delitti*, Bologna 2010, 190⁶, 193¹⁰; M. ZIMMERMANN: *Die Haftung des Reeders mit der „actio exercitoria“*, Zeitschrift der Savigny-Stiftung für Rechtsgeschichte, Rom. Abt. 129 (2012), 557¹⁴; P. NICZYPORUK: *Bankierzy i operacje bankierskie w starożytnym Rzymie*, Białystok 2013, 14⁶, 242; UÓ: *Bankierzy publiczni w starożytnym Rzymie*, Zeszyty naukowe Uniw. Rzeszowskiego, ser. prawn. 82/2014, 146³; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2014², 310; M. PENNITZ: *Zur Bezugnahme auf „nautae“ in den Rubriken D. 4.9. und D. 47.5*, in: *Estudos em Homenagem a Luiz Fabiano Corrêa*, 2014, 443., 445. j.; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2016⁴, 312; A. CASSARINO: *El papel de la ‘actio tributoria’ en el sistema de los procedimientos concursales romanos*, Revista de derecho (Coquimbo) 23 (2016/2), 13. j.; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2017⁵, 326; M. BOGUNOVIC: *Rimszki model porodicsnog preduzetništva*, Aktualnosti [Banja Luka College Journal] 2017, 54³, 62; F. BARROS FERREIRA RODRIGUES ROCHA: *Sara Galeotti, Ricerche sulla nozione di damnum* (rec.), Interpretatio prudentium [Lisboa] 2017/2; A. CASSARINO: *Il ‘vocare in tributum’ nelle fonti classiche e bizantine*, Torino 2018, 67⁴⁵; P. CANDY: *The historical development of Roman maritime law during the Late Republic and the Early Principate* [Thesis PhD], Univ. Edinburgh 2019, 138, 138⁶⁰⁻⁶², 139, 151, 152; MARIE ADELIN LE GUENNEC: *Aubergistes et clients. L’accueil mercantile dans l’Occident romain (IIIe s. av. J.-C.-IVe s. apr. J.-C.)*, Rome 2019, 343. sk. j.; M. B. MIŠKIC: *Odgovornost gospodara poszla na osznovu praepositio i iussum* [Diss.], Beograd 2019, 60¹²⁹; J. PLATSCHKE in U. Babusiaux et al. (hrsg.): *Handbuch des römischen Privatrechts*, Tübingen 2023, 673⁵⁹;

22. FÖLDI ANDRÁS: *Werbőczy és a római jog*, in: Degre Alajos Emlékkönyv, Budapest 1995, 67-76.

Idézi: TÖRÖK G.: *Die Entwicklung des ungarischen Zivilrechts nach dem Systemwechsel*, Zeitschrift für europäisches Privatrecht 6 (1998), 82¹¹²; BARISKA I.: *Kormányzati és önkormányzati intézmények a Habsburg-zálogon lévő Nyugat-Magyarországon* [PhD-értekezés, DE BTK Történelmi-néprajzi Doktori Iskola], Debrecen 2002 [=http://phd.okm.gov.hu/dissertaciok/ertekezések/2002/de_2084.pdf], @; SZABÓ B.: *Az európai ius commune hatásának nyomai a kora újkor magyar magánjogának fejlődésében*, in: *Facultas nascitur*, Miskolc 2001, 436¹³; HAMZA G.: *Az európai magánjog fejlődése*, Bp. 2002, 79¹⁰⁷; SZABÓ B.: *Die Rolle des europäischen „ius commune“ in der ungarischen Privatrechtsentwicklung der frühen Neuzeit*, Festschrift Theo Mayer-Maly, Wien—Köln—Weimar 2002, 769¹⁶; UÓ: *Spuren der Wirkung des europäischen „ius commune“ in der ungarischen Privatrechtsentwicklung der frühen Neuzeit*, in: Papp. K.—Barta J. (ed.): *The First Millennium of Hungary in Europe*, Debrecen 2002, 242¹³; HOMOKI-NAGY M.: *Az 1795. évi magánjogi tervezetek*, Szeged 2004, 57¹, 296; STIPTA I.: *Dejiny súdnej moci v Uhorsku do roku 1918*, Košice 2004, 263; HAMZA G.: *Roman law and the development of Hungarian law before the promulgation of the Civil Code of 1959*, Essays in honour of Laurens Winkel, Pretoria 2014, 386⁵; UÓ in SÁNDOR I. (ed.): *Business law in Hungary*, Bp. 2016, 106¹⁴.

23. FÖLDI ANDRÁS: *A közös európai jog történeti gyökerei*, Acta Fac. Pol.-iur. Univ. Budapest. 35 (1995-96), 101-117.

Idézi: KARÁCSONY A.: *Jogfilozófia és társadalomelmélet*, Bp. 2000, 28⁷, 221; SZUROMI SZ.: *A temetésre vonatkozó egyházfegyelem a XII-XIII. században*, Bp. 2002, 36^{75, 76}, 37⁸⁴; BÓNIS P.: *A kötelelem biztosítékai a ius commune szerint*, Iustum aequum salutare 8 (2012/1), 5².

24/a. FÖLDI ANDRÁS: *Appunti sulla responsabilità per l’ ‘exercitor in potestate’*, in: *Tanulmányok Benedek Ferenc tiszteletére*, Pécs 1996, 73-81.

Ismerteti: R. SOTTY, *Revue historique de droit français et étranger*, 78 (2000), 166.

Idézi: J.-J. AUBERT: *Les « institores » et le commerce maritime dans l’Empire romain*, Topoi 9/1 (1999), 19⁵²; M. MICELI: *Sulla struttura formulare delle ‘actiones adiecticiae qualitatis’*, Torino 2001, 216⁵⁷; M. MICELI: *Studi sulla «rappresentanza» nel diritto romano*, J. DAUVILLIER—M.-B. BRUGUIÈRE: *Le Nouveau Testament et les droits de l’Antiquité*, Toulouse 2005, 23. j.; Milano 2008, 41²⁰; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2014², 280; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2016⁴, 282; P. CANDY: *The historical development of Roman maritime law during the Late Republic and the Early Principate* [Thesis PhD], Univ. Edinburgh 2019, 140, 140⁶⁵, 142, 142⁶⁸, 143⁶⁹; E. M. POLO AVÉRALO: *La actio exercitoria como media para garantizar la seguridad jurídica en el tráfico negocial marítimo*, J. G. Sanchez (dir.): *Fundamentos romanísticos del derecho contemporáneo*, Madrid 2021, 940⁴,

25. FÖLDI ANDRÁS: *Remarks on the legal structure of enterprises in Roman law*, *Revue internationale des droits de l'Antiquité* 43 (1996), 179-211.

[on-line is elérhető: <http://local.droit.ulg.ac.be/sa/rida/file/1996/10.F%C3%B6ldi.pdf>]

Ismerteti: KUCHIISHI KUMIKO: *Az exercitor in potestate problémája* (japán nyelven), *Journal of Law and Politics* (Kyushu University), 70 (2004), 1073-1098 passim [reflektív vitacikk]; R. SOTTY, *Revue historique de droit français et étranger*, 78 (2000), 176-177.

Annotáció: P. DU PLESSIS: *Roman Law* [Oxford Bibliographies Online Research Guide], Oxford 2010, 20.

Idézi: A. DI PORTO: *Il diritto commerciale romano*, Ricerche dedicate a Filippo Gallo, Torino 1997, III, 430⁵⁵; G. SANTUCCI: *Il socio d'opera in diritto romano*, Padova 1997, 188²⁰⁰; A. PETRUCCI: *I 'servi impuberum' esercenti attività imprenditoriale nella riflessione della giurisprudenza romana dell'età commerciale*, *Munuscula di allievi a Feliciano Serrao*, Napoli 1999, 209⁴⁵; G. GARCÍA BROSÁ: 'Mercatores' y 'negotiatores': ¿simples comerciantes?, *Pyrenae* 30 (1999), 184, 188; M. A. LIGIOS: *Taberna, negotiatio, taberna cum instrumento e taberna instructa nella riflessione giurisprudenziale classica*, *Studi Aldo Dell'Oro*, Padova 2001, 36³⁰; P. CERAMI—A. PETRUCCI: *Lezioni di diritto commerciale romano*, Torino 2002, 47¹⁶, 147⁷, 156²⁰; R. FERCIA: *Criteri di responsabilità dell'exercitor*, Torino 2002, 233²⁴; U. MALMENDIER: *Societas publicanorum*, Wien—Köln—Weimar 2002, 233⁶⁰⁴, 311; A. PETRUCCI: *Sobre los orígenes de la protección dada a los terceros contrayentes frente a los impresarios*, *Roma e America. Diritto romano comune* 13 (2002), 237¹³; UŐ: *Ulteriori osservazioni sulla protezione dei contraenti con gli 'institores' nel diritto romano dell'età commerciale*, *Iura* 53 (2002), 19⁴; UŐ: *Orígenes romanísticos de la buena fe objetiva en la contratación mercantil*, *Anuario Mexicano de Historia del Derecho* 15 (2003), 604⁷; S. LONGO: *Filius familias se obligat*, Milano 2003, 14²²; A. PETRUCCI: *Neque enim decipi debent contrahentes*, *Il ruolo della buona fede oggettiva nell'esperienza giuridica storica e contemporanea*, III, Padova 2003, 92⁷; K. TANYEV: *Le prêt maritime à l'ancienne Rome* [Diss. PhD], Szófia 2003; P. CERAMI—A. DI PORTO—A. PETRUCCI: *Diritto commerciale romano*, Torino 2004², 44²¹, 244³⁰, 247⁴⁰, 248⁴², 249⁴⁴; M. V. DURNOVO: *Rab v drevnem Rime: upravljajuscij i predprinimatel'* [Diss. CSc], Moszkva 2004, @; UŐ: *Rab – upravljajuscij v rimszkom szelszkom imenyii epohi principata*, *Vesztnyik Drevneye Isztorii* 2004, 101¹; R. FERCIA: *Appunti su funzione e struttura formulare dell'a. de dolo*, *Studi in memoria di Franco Ledda*, Torino 2004, 441⁷⁴; F.-S. MEISSEL: *Societas*, Frankfurt am Main 2004, 268, 268¹²⁵, 318; T. GIARO: *Comparemus! Romanisztika kak faktor unifikacii jevropejszkih pravovüh szisztem*, *Ius antiquum [Jaroslavl]* 15 (2005), 183⁷⁰; SÁNDOR I.: *A társasági jog története Nyugat-Európában*, Bp. 2005, 56²⁰⁴, 21²⁴, 292; M. SARAČ: *Odgovornost principala zu ugovorne obveze institora*, *Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu* 56 (2005), 1313⁸⁶; UŐ: *Actio tributoria*, *uo.* 57 (2006), 722¹²⁶; A. PETRUCCI: *Per una storia della protezione dei contraenti con gli imprenditori*, Torino 2007, 13⁹; 109⁴⁷; M. SALAZAR REVUELTA: *La responsabilidad objetiva en el transporte marítimo y terrestre en Roma*, Madrid 2007, 125²⁰⁸; 251; P. CERAMI: *Impresa e 'societas' nei primi due secoli dell'impero*, *Annali Palermo* 52 (2007-2008), 80¹¹, 113⁹⁷; R. HERRERA BRAVO et al.: *El derecho mercantil romano*, Universidad Jaén 2008 [= www.aidrom.com/comunicaciones2008/herrera2.pps]; Y. GONZÁLEZ ROLDÁN: *Il senatusconsulto 'Q. Iulio Balbo et P. Iuventio Celso factum' nella lettura di Ulpiano*, Bari 2008, 117¹⁹; B. STELZENBERGER: *Kapitalmanagement und Kapitaltransfer im Westen des römischen Reiches*, Rahden 2008, 74⁴¹²; M. SALAZAR REVUELTA: *Responsables 'sine culpa' en el contrato de transporte e y alojamiento en la Roma de la época comercial*, *Revue internationale des droits de l'Antiquité* 55 (2008), 462⁵⁰; B. ABATINO et al.: *Early elements of the corporate form: Depersonalization of business in ancient Rome*, Amsterdam Center for Law and Economics, Working Papers 14 (2009), 14⁵³, 18⁶⁸; W. BROEKAERT: "Parker and Sons" of "Parker and Slaves"? De "familia" in het romeinse handelsbedrijf, Roman Society Research Center [RSRC, Brussels—Ghent] Working Paper 2009 [= <http://www.rsrc.ugent.be/index.php?id=2&type=file>], 10⁴², 12⁵², 39¹⁴⁵; P. LAZO: 'Iussum' y 'nominatio' en las adquisiciones a través de dependientes, *Revista de Estudios Histórico-Jurídicos [Valparaíso, Chile]* 31 (2009), 142¹, 157; S. N. KATZ (ed.) / P. DU PLESSIS: *The Oxford International Encyclopedia of Legal History*, II, Oxford 2009, 191 [s. v. contract]; U. MALMENDIER: *Law and finance "at the origin"*, *Journal of Economic Literature* 47/4 (2009), 1076skk. @; A. ZABAROWSKA: *Typy wewnetrznych struktur podmiotowych działalności handlowej związanej z powierzaniem statku niewolnikowi w rzymskim prawie klasycznym*, *Studi polacco-italiani di Toruń*, V, Toruń 2009, 34^{3sk}, 43, 43²⁶; J. BANAJI, *Theory as history: Essays on modes of production and exploitation*, Leiden—Boston 2010, 129⁵⁴; P. CERAMI—A. PETRUCCI: *Diritto commerciale romano*, Torino 2010³, 46²¹, 87⁵², 235³¹, 239⁴¹, 240^{44, 46}; A. M. FLECKNER: *Antike Kapitalvereinigungen*, Köln—Weimar—Wien 2010, 222³¹, 259⁷⁶, 319¹¹⁶; U. MALMENDIER: *Roman law and the law-and-finance debate*, *Festschrift Rolf Knütel*, Heidelberg 2010, 727²⁸; P. DU PLESSIS: *Borkowski's textbook on Roman law*, Oxford 2010⁴, 285; A. D. RUDOKVAS: 'Peculium' ed il problema della persona giuridica, *Revista chilena de historia del derecho* 22/1 (2010), 129¹⁴; G. SANTUCCI: *Diritto romano e diritti europei*, Bologna 2010, 30⁶⁴; YINGYING WANG: *Actiones adiecticiae qualitatis* [Tesi di dottorato], Univ. di Roma Tor Vergata 2010, 128³⁸⁶; B. ABATINO—G. DARI-MATTIACCI—E. C. PEROTTI: *Depersonalization of business in ancient Rome*, *Oxford Journal of Legal Studies* 31 (2011), 372³⁴, 374⁴⁸; B. ABATINO—G. DARI-MATTIACCI: *Agency problems and organizational costs in slave-run businesses*, in:

Amsterdam Law School Research Paper No. 2011/40 [= Amsterdam Center for Law & Economics Working Paper No. 2011/13], 17⁵³; F. DEL SORBO: «*Iussum domini*» e autonomia negoziale dei «*servi*»: la prassi giuridica campana, *Index* 39 (2011), 39734; A. M. FLECKNER, in: *Zeitschrift der Savigny-Stiftung für Rechtsgeschichte, Rom. Abt.* 128 (2011), 686³⁶; M. A. LIGIOS: *Merci e legati*, *Iura* 59 (2011), 48²; W. BROEKAERT: *Joining forces. Commercial partnerships or 'societates' in the Early Roman Empire*, *Historia. Zeitschrift für Alte Geschichte* 61/2 (2012), 221ff.; P. CERAMI in *Affari, finanza e diritto nei primi due secoli dell'impero* (cur. F. Milazzo), Milano 2012, 166¹¹; A. CONISON: *The organisation of Rome's wine trade* [Diss.], Univ. Michigan [Ann Arbor] 2012, 78³⁵; M.-L. DJELIC—J. BOTHELLO: *Limited liability and moral hazard implications: An alternative reading of the financial crisis*, <http://www.maxpo.eu/downloads/djelic.pdf> [2012], 17, 35; A. PETRUCCI: *Idee 'vecchie' e 'nuove' sulle attività imprenditoriali gestate all'interno di un peculio*, *BIDR* 106 (2012), 298³³, 312⁶⁸, 316⁷⁴; A. T. CAMPANELLA: *L'azienda dalle origini romane agli attuali sistemi italiano e francese* [Tesi di dottorato], Univ. Palermo 2013, 8⁶, 20³⁴; P. NICZYPORUK: *Bankierzy i operacje bankierskie w starożytnym Rzymie*, Białystok 2013, 14⁶, 242; A. CASSARINO: *Riflessioni sulla nozione di 'foro cedere' in riferimento all'esecutato nel diritto romano tra tarda repubblica e principato*, *Teoria e storia del diritto privato*. Rivista internazionale online 7 (2014), 5. j.; A. M. FLECKNER: *The 'peculium': A legal device for donations to 'personae alieno iuri subiectae'?*, F. Carlà—M. Gori (ed.): *Gift Giving and the 'Embedded' Economy in the Ancient World*, Heidelberg 2014, 222⁴⁹, 237; M. A. LIGIOS: *Le banche fallivano anche a Roma*, in: F. A. Goria/P. Rossi (cur.): *Regolare l'economia: il difficile equilibrio fra diritto fra diritto e mercato all'antica Roma alle odierne piazze finanziarie*, Novara 2014, 15²³, 16²⁴, 21³²; R. MAREK: *Dwa rodzaje podmiotów rzymskiego obrotu – 'societas publicanorum' i 'negotiatio per servos communes'*, Warszawa 2014 [= https://ruj.uj.edu.pl/xmlui/bitstream/handle/item/50184/marek_dwa_rodzaje_podmiotow_rzymskiego_obrotu_2014.pdf?sequence=1&isAllowed=y]; P. NICZYPORUK: *Bankierzy publiczni w starożytnym Rzymie*, *Zeszyty Naukowe Uniw. Rzeszowskiego, ser. prawn.* 82/2014, 146³; N. RECLA: *La responsabilità del socio nel diritto romano classico* [Tesi di dottorato], Univ. Milano 2014, 146¹⁸⁷, 159²¹⁴, 181; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2014², 310; B. ZALEWSKI: *'Actio institoria' oraz 'actio exercitoria' jako „powództwa o charakterze dodatkowym” — Zagadnienia wybrane*, in: *Studenckie Zeszyty Naukowe XVII/25* (2014), 115¹⁹, 21^{sk.}, 116³³, 117³⁵, 118⁴³, 47^{sk.}; P. DU PLESSIS: *Borkowski's textbook on Roman law*, Oxford 2015⁵, 292; A. M. FLECKNER: *Roman business associations*, in: G. Dari-Mattiacci (ed.): *Roman law and economics*, Oxford 2015; M. A. LIGIOS: *Le banche fallivano anche a Roma: Il crack di Callisto all'epoca di Commodus*, *Il nuovo diritto delle società* 13/1 (2015), 23²³, 24²⁴, 29³²; W. BROEKAERT in: A. WILSON—M. FLOHR (ed.): *Urban craftsmen and traders in the Roman world*, Oxford 2016, 226¹⁵, 251; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2016⁴, 312; A. CASSARINO: *El papel de la 'actio tributaria' en el sistema de los procedimientos concursales romanos*, *Revista de derecho (Coquimbo)* 23 (2016/2), 11. j.; M. A. LIGIOS: *Neogranicensena otgovornost pri upraznjaneto na targovszkata dejnoszt kato oszovno pravilo v rimskoto pravo*, *Ius Romanum* 2016/1, 7sk. j.; M. SILVER: *At the base of Rome's peculium economy*, *Fundamina (Pretoria)* 22/1 (2016), 69¹⁶; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2017⁵, 326; W. BROAKERT in: A. WILSON—M. FLOHR (ed.): *The economy of Pompeii*, Oxford 2017, 390¹⁰, 412; F. DEL SORBO: *In personam servilem nulla cadit obligatio*, *Revue internationale des droits de l'Antiquité* 64 (2017), 118³⁴; R. GAMAU: *De nihilo crevit. Freigelassenenmentalität und Pekuliarrecht*, U. Babusiaux—P. Nobel—J. Platschek (hrsg.): *Der Bürge einst und jetzt*. Festschrift Alfons Bürge, Zürich—Basel—Genf 2017, 226⁸, 248; M. NOVKIRISKA-SZTOJANOVA: *Otgovornost na pater familias za targovszkata dejnoszt na negovite podvlasztni i robi*, *Ius Romanum* 2017/1, 5⁶; A. PETRUCCI: *Poteri e limiti per i 'negotiatores' di predisporre le condizioni contrattuali*, *SDHI* 83 (2017), 18¹³; P. PORENA: *Commercio al dettaglio in 'taberna': note storico-giuridiche*, S. Santoro (cur.): *'Emptor et mercator'*. Spazi e rappresentazioni del commercio romano, Bari 2017, 20¹⁵, 26; A. CASSARINO: *Il 'vocare in tributum' nelle fonti classiche e bizantine*, Torino 2018, 2¹, 22³³, 163⁵⁶, 169⁶³; C. PELLOSO: *'Serviles personae' in Roman law*, *Journal of Global Slavery* 3/2018, 118⁸⁹; G. SANTUCCI: *Diritto romano e diritti europei*, Bologna 2018², 45⁹¹; P. CANDY: *The historical development of Roman maritime law during the Late Republic and the Early Principate* [Thesis PhD], Univ. Edinburgh 2019, 122³, 139, 139⁶³, 143⁶⁹, 72, 149⁹⁷; A. MAZZOLENI: *Profili di responsabilità nell'esercizio di un'impresa di navigazione in Roma antica. Alcune considerazioni in merito a D.14.1.1.19- 20 e D.14.1.6pr.*, *Teoria e storia del diritto privato* 12 (2019), 3225; S. SCIORTINO: *Ricerche in tema di società questuarie*, Torino 2019, 1720; A. FLECKNER in: *Roman Law and Economics: Institutions and Organizations* (ed. G. Dari-Mattiacci—D. P. Kehoe), Oxford 2020, 253⁷⁸, 284.sk.; E. ALVISI NEVES: *Função e configuração jurídica da empresa na história jurídica hispano-brasileira* [Tese de doutoramento], Univ. de Vigo 2020, 184⁴⁰³; P. CANDY: *Limits of juristic argument in the exercitorian edict*, B. Spagnolo—J. Sampson (ed.): *Principle and Pragmatism in Roman Law*, Oxford 2020, @; P. ERDKAMP et al.: *Capital, investment and innovation in the Roman world*, Oxford 2020, 21⁶⁶; Yuşa KAYACAN: *Roma hukukunda kölenin yönettiği peculium temelli işletme: negotiatio per servos communes*, Istanbul 2021, passim; A. MAZZOLENI: *Brevi note in tema di amministratio peculii: un concetto classico o un'introduzione giustiniana?* *Forum Historiae Iuris* 2021, 3¹; A. PETRUCCI: *Organizzazione ed esercizio delle attività economiche nell'esperienza giuridica romana*, Torino 2021, 3⁸, 19³², 36⁶⁵, 108⁸¹, 111⁸⁷, 112⁸⁸; N. EL BEHEIRI: *The Recovery of an Undue Payment by a Manumitted Slave in Ancient Rome: A Reading of Digest 12.4.3.7 in Light of the Theory*

of Social Acts according to Adolf Reinach, *Strathmore Law Journal*, 6/1 (2022), 218, 219¹⁹; B. D. SHAW: *The company-state model of the 'societates publicanorum'*, *Historia. Zeitschrift für alte Geschichte* =1/1 (2022), @; F.-S. MEISSEL in U. Babusiaux et al. (hrsg.): *Handbuch des römischen Privatrechts*, Tübingen 2023, 2345²³²; R. GAMAUF uo. 2793²¹, 2794²⁷, 2796³⁹, 2802^{78sk}, 2829^{9, 11}, 2830¹⁷, 2831²¹, 2833³⁹, 2834⁴⁷, 2835⁵⁴; K. I. IBRAGIMOV: *Asset partitioning in Roman law*, *Russian Journal of Legal Studies [Moscow]* 10/2 (2023);

26. FÖLDI ANDRÁS: *Az institutio-hagyomány a jogi oktatás történetében*, Festgabe für János Zlinszky, Miskolc 1998, 533-556.

Idézi: CSEHI Z.: *A magyar magánjog általános részéről — elméleti és dogmatikai fejtegetések*, *Jogelméleti Szemle* 2004/1; KECSKÉS L.: *A polgári jog fejlődése a kontinentális Európa főbb jogrendszereiben*, Bp.—Pécs 2004, 49skk. passim; CSEHI Z.: *A magánjogi alapítvány*, Bp. 2007, 358; BOÓC Á.—SÁNDOR I.—TÖRÖK GÁBOR: *A civilizatika dogmatikája*, Bp. 2009, 106; KECSKÉS L.: *A polgári jog fejlődése a kontinentális Európa nagy jogrendszereiben*, Bp. 2009, 42sk. passim, 451^{46sk.}, 46¹⁴⁹, 50-54 passim, 57²²⁸, 70²⁹², 106 passim, 107⁴⁷⁶, 111 passim, 175⁸⁰⁶, 304-307 passim, 388¹⁷³⁴; PETRASOVSZKY A.: *Szibenliszt Mihály természetjoga, különös tekintettel az államra* [PhD-értekezés, ME ÁJK], Miskolc 2011, 35¹⁴⁰⁻¹⁴², 36, 36¹⁴⁵; ERDŐDY J.: *Radix omnium malorum. A pénzzel összefüggő egyes római dologi jogi kérdésekről* [PhD-értekezés, PPKE JÁK], Bp. 2012, 116³⁸⁴, 126⁴³⁸; DELI G.: *A jó erkölcsökről*, Bp. 2013, 39¹⁸⁴; BOÓC Á.: *A polgári jog alapjai*, I, Bp. 2014, 212; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2014², 74; SZABÓ M.—JAKAB A.: A jogdogmatikai kutatás, in: JAKAB A.—MENYHÁRD A. (szerk.): *A jog tudománya*, Bp. 2015, 68⁷⁴; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2016⁴, 74; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2017⁵, 76.

27/a. FÖLDI ANDRÁS: *Érvényesség és hatályosság a végrendeleteknél*, *Közjegyzők Közlönye XLV/7-8. (1998)*, 2-12.

Ismerteti: BESSENYŐ A.: *A jogügyletek érvényessége és hatályossága*, *Jura VII/2 (2000)*, 1⁵², 16³⁵, 17⁵⁷, 17⁶⁴, 17⁶⁵ [reflektív vitacikk]

Idézi: CSEHI Z.: *Coincidentia oppositorum*, in: *Studia L. Vékás dedicata*, Bp. 1999, 46²¹; FORGÁCS K.: *Érvényesség, hatályosság*, *Studia Collegii de Stephano Bibó nominati II (2000)*, 31¹⁵, 32, 32¹⁶⁻¹⁸, 50; JAKAB A.: *A jogszabályok érvényessége, hatályossága és alkalmazhatósága*, *Jogelméleti Szemle* [<http://www.extra.hu/jesz/>] 2001/2, 77. j.; BOÓC Á.: *Az utóöröklés a római jogban, javaslattal a jövőbeni szabályozásra*, *Közjegyzők Közlönye*, 2002/4, 10⁹⁴; KÉRI Z.: *Jogügyleti érvényesség és hatályosság*, *Iustum Aequum Salutare (PPKE JÁK)* 2005/1, 127, 127¹, 128, 128⁶, 130; CSEHI Z.: *A magánjogi alapítvány*, Bp. 2007, 317¹²⁶⁶; KISS G.—SÁNDOR I.: *A szerződések érvénytelensége*, Bp. 2008, 17²; DARÁZS L.: *A kartellek semmissége*, Bp. 2009, 190³⁷²; OSZTOVICS A. (szerk.): *A Polgári Törvénykönyv magyarázata*, II, Bp. 2011, 2379; CSEHI Z.: *A Polgári Törvénykönyv időfogalma és magánjogunk időfelfogása*, Bp. 2013, 27³⁸; MENYHÁRD Á.: *A tévedés a szerződések körében*, Győr 2013, 14¹⁸; VÉKÁS L.: *Öröklési jog*, Bp. 2013⁷, 67, 87; DELI G.—TORJÁK N.: *Egy nagy klasszikus margójára*, *Jogtudományi Közlöny* 69 (2014), 112⁹; ERDŐS G.: *A végrendelet visszavonásának dogmatikai kérdései*, *Ars boni* 2014. július 7 [= <http://arsboni.hu/a-vegrendelet-visszavonasanak-dogmatikai-kerdesei.html>]; KISS G.—SÁNDOR I.: *A szerződések érvénytelensége*, Bp. 2014², 20⁴; SZÉKELY E.: *Sajtószemle: A végrendelet visszavonásának problémái a magyar polgári jogban*, *Közjegyzők Közlönye* 2017/1, 45-47; VÉKÁS L.: *Öröklési jog*, Bp. 2026, 102⁵.

24/b. FÖLDI ANDRÁS: *La responsabilità dell'avente potestà per atti compiuti dall' 'exercitor' suo sottoposto*, *Studia et documenta historiae et iuris [Roma]* 64 (1998), 179-202.

Ismerteti: A. METRO: *Una 'dissensio' giurisprudenziale a proposito dell' 'exercitor navis in potestate'?*, *Bullettino dell'Istituto di diritto romano* 100 (1997 [publ. 2003]), 183-192 [reflektív vitacikk]; R. SOTTY, *Revue historique de droit français et étranger* 78 (2000), 166; KUCHIISHI KUMIKO: *Az exercitor in potestate problémája* (japán nyelven), *Journal of Law and Politics (Kyushu University)*, 70 (2004), 1073-1098 passim [reflektív vitacikk].

Idézi: L. DE LIGT: *Legal history and economic history: the case of the 'actiones adiecticiae qualitatis'*, *Tijdschrift voor rechtsgeschiedenis* 67 (1999), 206⁶, 219⁴⁹; G. GALELLA: *La società con lo schiavo* [Tesi di dottorato], Università di Roma „La Sapienza” 1999, 14, 14²⁷, 103²⁴⁰, 165³⁷², 167³⁷⁷, 195⁴³⁴; J. KRZYNÓWEK: *Odpowiedzialność przedsiębiorcy (exercitor) w prawie rzymskim*, Warszawa 2000, 75¹⁶⁵, 78¹⁷⁰, 79¹⁷², 140³⁰⁸; A. GUARINO: *Diritto privato romano*, Napoli 2001¹², 410; C. PENNACCHIO: *Il 'servus diaetarius': un lavoratore specializzato?*, *Labeo [Napoli]* 47 (2001), 114⁴⁷; R. RICHICHI: *L'inquadramento della nave nelle categorie delle 'res' in diritto romano*, *Rivista di diritto romano* 1 (2001), 4¹³, 30¹²⁴; M. MICELI: *Sulla struttura formulare delle*

'*actiones adiecticiae qualitatis*', Torino 2001, 216⁵⁷; E. STOLFI: *Studi sui 'libri ad edictum' di Pomponio II*, Milano 2001, 405⁴², 406^{44, 46, 47}, 407^{48, 51}, 408^{55, 56}, 409^{60, 62}, 410⁶⁶, 416⁸⁹, 420¹⁰⁴, 423¹¹⁹, 424¹²⁴; R. FERCIA: *Criteri di responsabilità dell'exercitor*, Torino 2002, 233²⁴; M. MICELI: *'Institor' e 'procurator' nelle fonti romane dell'età preclassica e classica*, Iura 53 (2002), 72³⁹; S. LONGO: *Filius familias se obligat*, Milano 2003, 14²²; A. PETRUCCI: *Ulteriori osservazioni sulla protezione dei contraenti con gli 'institores' nel diritto romano dell'età commerciale*, Iura 53 (2002), 51⁶⁶, 55⁷⁸; G. COPPOLA BISAZZA: *Ancora una parola sull' 'exercitor'*, Iura 54 (2003), 133⁷; P. CERAMI—A. DI PORTO—A. PETRUCCI: *Diritto commerciale romano*, Torino 2004², 232⁵, 239^{19, 20}, 240, 240^{21, 23}, 241²⁴, 243^{25, 27, 29}, 244^{30, 31}, 245³³, 252⁵⁵; M. V. DURNOVO: *Rab v drevnem Rime: upravljajuscsij i predprinimatel'* [Diss. CSc], Moszkva 2004, @; J. DAUVILLIER—M.-B. BRUGUIÈRE: *Le Nouveau Testament et les droits de l'Antiquité*, Toulouse 2005, 23. j. L. GAGLIARDI: *Mobilità e integrazione delle persone nei centri cittadini romani*, Milano 2006, 49¹²⁷; M. SALAZAR REVUELTA: *Configuración jurídica del 'receptum nautarum cauponum et stabulariorum' y evolución de la responsabilidad recepticia en el Derecho Romano*, Anuario da Facultade de Dereito da Universidade da Coruña 10 (2006), 1089¹¹; T. J. CHIUSI, *Zum Zusammenspiel von Haftung und Organisation im römischen Handelsverkehr*, Zeitschrift der Savigny-Stiftung für Rechtsgeschichte, Rom. Abt. 124 (2007), 96⁵; V. SZ. LJAPUSZTYIN: «Magister» v hozjajsztvennoj sztruktore rimskoj «familia» II v. do n.e.-II. v. n.e., Vesztnyk Moszkovszk. Univ. szer. iszt. 2007/3, @; A. PETRUCCI: *Per una storia della protezione dei contraenti con gli imprenditori*, Torino 2007, 67²⁶, 71³⁴, 103^{35–37, 40, 41, 43}, 110^{48, 50}, 113⁵⁷; M. SALAZAR REVUELTA: *La responsabilidad objetiva en el transporte marítimo y terrestre en Roma*, Madrid 2007, 48²³; 199³⁷⁹; 126²¹¹, 127²¹⁶; 251; R. FERCIA: *Responsabilità per fatto di ausiliari nel diritto romano*, Padova 2008, 386¹²⁹; M. MICELI: *Studi sulla «rappresentanza» nel diritto romano*, Milano 2008, 41²⁰; M. SALAZAR REVUELTA: *Responsables 'sine culpa' en el contrato de transporte e y alojamiento en la Roma de la época comercial*, Revue internationale des droits de l'Antiquité 55 (2008), 462, 462⁵³, 463⁵⁶; W. BROEKAERT: "Parker an Sons" of "Parker and Slaves"? De "familia" in het romeinse handelsbedrijf, Roman Society Research Center [RSRC, Brussels—Ghent] Working Paper 2009 [=http://www.rsrc.ugent.be/index.php?id=2&type=file], 8³⁰; M.-D. LIUŞNEA: *Aspecte juridice privind navigatia in perioada principatului*, Peuce 7 (2009), 107; A. PETRUCCI: *Considerazioni in tema di responsabilità verso i terzi contraenti dell'institore*, Studi Remo Martini, III, Milano 2009, 119²²; A. ZABAROWSKA: *Typy wewnętrznych struktur podmiotowych działalności handlowej związanej z powierzaniem statku niewolnikowi w rzymskim prawie klasycznym*, Studi polacco-italiani di Toruń, V, Toruń 2009, 34³, 36⁸, 37¹², 38¹³; P. CERAMI—A. PETRUCCI: *Diritto commerciale romano*, Torino 2010³, 222⁵; 230^{20, 21}, 231^{22, 24}, 232²⁵, 234^{28, 30}, 235³¹, 236^{32, 34}, 244⁵⁸; A. M. FLECKNER: *Antike Kapitalvereinigungen*, Köln—Weimar—Wien 2010, 319¹¹⁷; P. LAZO GONZÁLEZ: *El contexto dogmático de la 'par condicio creditorum' en el derecho romano*, Revista de Derecho Universidad Católica del Norte [Coquimbo, Chile] 17 (2010/2), 84¹¹; A. M. FLECKNER, in: *Zeitschrift der Savigny-Stiftung für Rechtsgeschichte, Rom. Abt. 128* (2011), 686³⁷; P. LAZO: *Limitación e ilimitación de responsabilidad en una empresa de navegación*, Revista de Estudios Histórico-Jurídicos [Valparaíso, Chile] 33 (2011), 175¹, 182, 182¹⁹; B. SZ. LJAPUSZTYIN: *Provincii v hozjajsztvennoj sziznyvi znatnoj rimskoj familii II v. do n. e. — I v. n. e., Drevnosztyi* 2011, 32; A. ZABOROWSKA: *Statak jako 'peculium' w rzymskim prawie klasycznym*, Studia Iuridica Toruniensia 2011, @; G. BRANDI CORDASCO SALMENA: *L'actio iniuriarum noxalis. Su alcune peculiarità della condanna nossale*, Urbino 2012, 29³¹, 73⁸⁴, 202; A. PETRUCCI: *Idee 'vecchie' e 'nuove' sulle attività imprenditoriali gestate all'interno di un peculio*, BIDR 106 (2012), 298³³, 299^{34, 36}, 314^{70sk., 73}, 316^{74sk.}, 317⁷⁶; UÓ: *Disciplina processuale delle 'negotiationes' e 'ius controversum'*, V. Marotta—E. Stolfi (cur.): *'Ius controversum' e processo fra tarda repubblica ed età dei Severi*, Roma 2012, 91³¹, 92³², 93³⁴; A. T. CAMPANELLA: *L'azienda dalle origini romane agli attuali sistemi italiano e francese* [Tesi di dottorato], Univ. Palermo 2013, 155; P. NICZYPORUK: *Bankierzy i operacje bankierskie w starożytnym Rzymie*, Białystok 2013, 14⁶, 242; UÓ: *Bankierzy publiczni w starożytnym Rzymie*, Zeszyty naukowe Uniw. Rzeszowskiego, ser. prawn. 82/2014, 146³; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2014², 280; P. LAZO: *Beschränkte und unbeschränkte Haftung eines Schiffahrtsunternehmens im römischen Recht*, Ch. Baldus—S. Schmon (hrsg.): *Zivilprozess und historische Rechtserfahrung*, Frankfurt a. M. 2015, 26¹, 29⁶, 31, 31¹³; A. SCABONI: *Obblighi di informazione di venditore [...] nella compravendita romana* [Tesi di dottorato], Univ. Palermo 2015/2016, 47¹⁸⁸; A. R. JUREWICZ: *Pater familias dominusve iussit*, Olsztyn 2015, 86⁶², 362; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2016⁴, 282; A. R. JUREWICZ: *Voluntas – scientia – ignorantia a odpowiedzialność dodatkowa zwierzchnika za zobowiązania kontraktowe podległych mu alieni iuris w prawie rzymskim*, Studia Warmińskie 53 (2016), 302¹⁹, 312⁶⁷; M. A. LIGIOS: *Neogranicsenata otgovornoszt pri uprazsnjavaneto na targovszkata dejnoszt kato osznoyno pravilo v rimskoto pravo*, Ius Romanum 2016/1, 7. j.; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2017⁵, 295; M. NOVKIRISKA-SZTOJANOVA: *Otgovornoshta na pater familias za targovszkata dejnoszt na negovite podvlasztni i robi*, Ius Romanum 2017/1, 6¹⁰; A. CASSARINO: *Il 'vocare in tributum' nelle fonti classiche e bizantine*, Torino 2018, 2¹, 22³³, 23³⁸, 67⁴⁵, 72⁵⁵, 74⁵⁹, 118³⁸, 119³⁹, 121⁴³, 123⁴⁷; C. PELLOSO: "Serviles personae" in Roman law, *Journal of Global Slavery* 3/2018, 117⁸⁶; P. CANDY: *The historical development of Roman maritime law during the Late Republic and the Early Principate* [Thesis PhD], Univ. Edinburgh 2019, 129²⁴, 138⁵⁹, 139⁶⁴, 140, 140^{65sk.}, 142, 142⁶⁸, 143⁷⁰; A. MAZZOLENI: *Profili di responsabilità nell'esercizio di un'impresa di navigazione in Roma antica. Alcune considerazioni in merito a D.14.1.1.19-*

20 e D.14.1.6pr., Teoria e storia del diritto privato 12 (2019), 13⁹; E. ALVISI NEVES: *Função e configuração jurídica da empresa na historia juridica hispano-brasileira* [Tese de doutoramento], Univ. de Vigo 2020, 421; A. PETRUCCI: *Organizzazione ed esercizio delle attività economiche nell'esperienza giuridica romana*, Torino 2021, 34⁶², 63, 35⁶⁴, 36⁶⁵, 66, 37⁶⁷; E. M. POLO AVÉRALO: *La actio exercitoria como media para garantizar la seguridad jurídica en el tráfico negocial marítimo*, J. G. Sanchez (dir.): *Fundamentos romanísticos del derecho contemporáneo*, Madrid 2021, 940⁴, 941⁷, 942⁹, 944¹⁵, 945¹⁹, 946²², 947²⁴, 26; A. BÜRGE in U. Babusiaux et al. (hrsg.): *Handbuch des römischen Privatrechts*, Tübingen 2023, 2843⁴³; G. BRANDI CORDASCO SALMENA: *L'actio iniuriarum noxalis. Su alcune peculiarità della condanna nossale*, 2^a ed. aggiorn., Urbino 2023, 29³¹, 73⁸⁴, 202;

28. HAMZA GÁBOR—FÖLDI ANDRÁS: *Über die verschiedenen Formen der Einflüsse des römischen Rechts in Ungarn*, Helikon [Messina] 35-38 (1995-1998), 479-490.

Idézi: A. WACKE: *Zur gegenwärtigen Lage des römischen Rechts in Europa*, Orbis Iuris Romani [Praha—Brno—Bratislava] 6 (2000), 207⁸.

29. FÖLDI ANDRÁS: *'Caupones' e 'stabularii' nelle fonti del diritto romano*, in: *Mélanges Fritz Sturm*, Liège 1999, 119-137.

Ismerteti: R. SOTTY, *Revue historique de droit français et étranger* 78 (2000), 166; PH. THOMAS: *Some observations on the relevance of Roman Law and Legal History for South African jurists on the basis of essays in Festschrift Sturm*, *Fundamina* [Pretoria] 10 (2004), 203.

Idézi: A. GUARINO: *Diritto privato romano*, Napoli 2001¹², 944; G. RIZZELLI: *In margine ad Hist. Aug. Heliog. 2, 1*, *Festschrift Theo Mayer-Maly*, Köln—Weimar—Wien 2002, 627⁴⁴; A. PETRUCCI: *R. Fercia: Criteri di responsabilità dell' 'exercitor' [rec.]*, *Iura* 53 (2002), 342⁴⁶; TH. MCGINN: *The economy of prostitution in the Roman world*, *Ann Arbor* 2004, 19³², 312; R. FERCIÀ: *Dovere di diligenza e «rischi funzionali»*, Napoli 2005, 168⁹⁰, 274; J. DAUVILLIER—M.-B. BRUGUIÈRE: *Le Nouveau Testament et les droits de l'Antiquité*, Toulouse 2005, 23. j.; A. PETRUCCI: *Per una storia della protezione dei contraenti con gli imprenditori*, Torino 2007, 120³, 124⁹, 129¹⁶; M. SALAZAR REVUELTA: *La responsabilidad objetiva en el transporte marítimo y terrestre en Roma*, Madrid 2007, 91¹²⁷, 93¹³³, 134, 94¹³⁵, 96¹⁴⁰, 126, 126²¹¹, 127²¹⁶, 251; R. FERCIÀ: *Responsabilità per fatto di ausiliari nel diritto romano*, Padova 2008, 131⁵¹; M. SALAZAR REVUELTA: *Responsables 'sine culpa' en el contrato de transporte e y alojamiento en la Roma de la época comercial*, *Revue internationale des droits de l'Antiquité* 55 (2008), 462, 462⁵³, 463⁵⁶; A. CAMPANELLA: *Brevi riflessioni su D. 50.16.185 (Ulp., 28 ad ed.)*, *Diritto e storia* 8 (2009), 41. j.; P. CERAMI: *Tabernae deversoriae. Settore economico e regime giuridico nel periodo imprenditoriale*, *Studi Antonino Metro*, I, Milano 2009, 455¹¹, 468⁴³; F. MATTIOLI: *Ricerche sulla formazione della categoria dei quasi delitti*, Bologna 2010, 190⁶; E. SANTAMATO: *'Deversorium, meritorium, cellae': pratiche affittuarie nella Roma antica e gestione amministrativa dell' 'habitare' in età imperiale*, *Palamedes* 5 (2010/1), @; S. KORDASIEWICZ: *'Receptum nautarum' and 'custodiam praestare' revisited*, *Revue internationale des droits de l'Antiquité* 58 (2011), 202⁴²; B. MALAVÉ OSUNA: *Regulación urbanística y financiera de algunos edificios del «cursus publicus» romano*, *Revue internationale des droits de l'Antiquité* 58 (2011), 233¹⁸, 243⁴¹; A. T. CAMPANELLA: *L'azienda dalle origini romane agli attuali sistemi italiano e francese* [Tesi di dottorato], Univ. Palermo 2013, 54¹⁰³; TH. MCGINN: *Sorting out prostitution in Pompeii*, *Journal of Roman Archaeology* 26 (2013), 632; P. NICZYPORUK: *Bankierzy i operacje bankierskie w starożytnym Rzymie*, Białystok 2013, 14⁶, 242; UÓ: *Bankierzy publiczni w starożytnym Rzymie*, *Zeszyty naukowe Uniwersytetu Rzeszowskiego, ser. prawn.* 82/2014, 146³; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2014², 280; MARIE ADELIN LE GUENNEC: *Le stabulum romain, écurie ou établissement hôtelier? La langue juridique et l'usage*, in: Carrive, M., Le Guennec, M.-A., Rossi, L. (éd.), *Aux sources de la Méditerranée antique*. Aix-en-Provence 2014, 219, 220, 223, 223⁴¹, 226; M. PENNITZ: *Zur Bezugnahme auf „nautae“ in den Rubriken D. 4.9. und D. 47.5*, in: *Estudos em Homenagem a Luiz Fabiano Corrêa*, 2014@; U. AGNATI: *Costantino e le donne della locanda*, *Teoria e storia del diritto privato* 8 (2015), 14, 14¹²; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2016⁴, 282; C. PELLOSO: *Custodia, receptum e responsabilità contrattuale*, *Seminarios Complutenses* 29 (2016), 288³⁵; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2017⁵, 295; A. GRILLONE: *Punti cardinali dell'amministrazione immobiliare urbana nella tarda repubblica e nei primi due secoli dell'impero*, *Teoria e storia del diritto privato* 10 (2017), 3⁵; A. CASSARINO: *Il 'vocare in tributum' nelle fonti classiche e bizantine*, Torino 2018, 58²¹; A. GRILLONE: *La gestione privata dei 'balnea' al tramonto dell'era repubblicana e nei primi secoli dell'Impero*, *BIDR* 112 (2018), 194⁶⁶, 67; MARIE ADELIN LE GUENNEC: *Aubergistes et clients. L'accueil mercantile dans l'Occident romain (IIIe s. av. J.-C.-IVe s. apr. J.-C.)*, Rome 2019, 132., 149., 354. j. C. PELLOSO: *Delitto del terzo ed imputazione dell'inadempimento a titolo di 'custodia'*, L. Garofalo (cur.): *'Crimina' e 'delicta'*. Applicazioni normative e

costruzioni dottrinali, Napoli 2019, 319³⁴; E. ALVISI NEVES: *Função e configuração jurídica da empresa na historia jurídica hispano-brasileira* [Tese de doutoramento], Univ. de Vigo 2020, 194⁴³⁵; C. PELLOSO: *Sulla responsabilità contrattuale di fullo e sarcinator*, Studi in ricordo di C. A. Cannata, Napoli 2021, 513⁴²; J. PLATSCHEK in U. Babusiaux et al. (hrsg.): *Handbuch des römischen Privatrechts*, Tübingen 2023, 673⁵⁹;

30. FÖLDI ANDRÁS: *Dubbi e ipotesi in tema della terminologia relativa ai banchieri romani*, in: *Mélanges de droit romain offerts à Witold Wołodkiewicz*, Warszawa 2000, I, 207-219.

Idézi: R. GAMAUF: *Vindicatio nummorum* [Habilitationsschrift], Wien 2001, 338; P. PICHONNAZ: *La compensation. Analyse historique et comparative des modes de compenser non conventionnels*, Fribourg 2001, 129⁵⁷⁹, 131⁵⁹⁴, 131⁵⁹¹, 132⁵⁹⁸; A. PETRUCCI: *Studi sulle attività e sull'organizzazione delle banche a Roma*, Torino 2002, 15⁵; P. PICHONNAZ: *La compensation commerciale à l'aune du cas de l' « argentarius »*, Tijdschrift voor rechtsgeschiedenis 2003/1, 35^{23,27}, 37⁴²; P. CERAMI—A. DI PORTO—A. PETRUCCI: *Diritto commerciale romano*, Torino 2004², 100⁴, 135, 135⁸⁴; A. PETRUCCI: *Per una storia della protezione dei contraenti con gli imprenditori*, Torino 2007, 156¹; P. CERAMI—A. PETRUCCI: *Diritto commerciale romano*, Torino 2010³, 110⁴; P. NICZYPORUK: *Mensarii, bankers acting for public and private benefit*, Studies in Logic, Grammar and Rhetoric 24 (37) 2011, 106¹⁰; S. VIARO: *Corrispettività e adempimento del sistema contrattuale romano*, Padova 2011, 122³; P. NICZYPORUK: *«Mensarii» kak bankirü*, Miscellanea Historico-Iuridica [Białystok] 11 (2012), 63¹⁰; UŐ: *Aukcyjna sprzedaż majątków z udziałem bankierów w starożytnym Rzymie*, in: J. Bieluk et al. (red.): *Z zagadnień prawa rolnego, cywilnego i samorządu terytorialnego*, Białystok 2012, 597¹⁰; P. NICZYPORUK—A. TALECKA: *Bankowość podstawowe zagadnienia*, Białystok 2012, 19⁸; P. NICZYPORUK: *Bankierzy i operacje bankierskie w starożytnym Rzymie*, Białystok 2013, 14⁶, 242; A. PETRUCCI: *Drevnyeje mezsudnarnodnoje kommerseszkoe pravo i rimszkoe bankovszkoe pravo v III-I vv. do n. e., Ius antiquum/Drevnyeje pravo* [Moszkva] 3/28 (2013), 37²⁷; M. A. LIGIOS: *Le banche fallivano anche a Roma*, in: F. A. Gorla/P. Rossi (cur.): *Regolare l'economia: il difficile equilibrio fra diritto fra diritto e mercato all'antica Roma alle odierne piazze finanziarie*, Novara 2014, 3⁴; P. NICZYPORUK: *Bankierzy publiczni w starożytnym Rzymie*, Zeszyty naukowe Uniwersytetu Rzeszowskiego, ser. prawn. 82/2014, 148¹²; UŐ: *Operacje wykonywane przez bankierów rzymskich (argentarii)*, Krytyka Prawa 5 (2014), 487²⁵; UŐ: *Bankierzy rzymscy u Liviusza*, Studia prawne KUL 57 (2014), 120^{3sk}, 124²⁸; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2014², 291; M. A. LIGIOS: *Le banche fallivano anche a Roma: il crack di Callisto all'epoca di Commodus*, Il nuovo diritto delle società 13/1 (2015), 12⁴, 13⁵; P. NICZYPORUK, *Nummularii — goszudarsztvennűje i csasztnűje bankirü v drevnem Rime*, Miscellanea Historico-Iuridica 12 (2015), 53skk.; PÓKECZ KOVÁCS A.: *The economic analysis of document TpSulp. 45*, Studia G. Hamza, Bp. 2015, 267²; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2016⁴, 293; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2017⁵, 306.

31. FÖLDI ANDRÁS: *Másért való felelősség a reálszerződéseknel*, *Jogtudományi Közlöny* 55 (2000), 157-167.

Idézi: BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2014², 322; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2016⁴, 324; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2017⁵, 339.

32. FÖLDI ANDRÁS: *Másért való felelősség a locatio conductiónál*, *Jogtudományi Közlöny* 56 (2001), 19-35.

Idézi: JUSZTINGER J.: *A vételár meghatározása és szolgáltatása a konszenzuális adásvétel római jogi forrásaiban* [PhD-értekezés, PTE ÁJK], Pécs 2012, 83¹⁵⁵; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2014², 310; JUSZTINGER J.: *A harmadik személy általi ármegehatározás a római adásvételnel*, Acta Jur. et Pol. Szeged 76 (2014) [= Ünnepi kötet Molnár Imre egyetemi tanár 80. születésnapjára], 246³⁴; UŐ: *A certum pretium határain...*, Jura 2014/2, 89; UŐ: *A jóhiszeműség és tisztesség elvéről a római adásvételnel*, Scriptura [Pécs] 2015 [= http://onszak.hu/folyoirat/wp-content/uploads/2015/04/102_2nd.pdf], 117⁶⁰; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2016⁴, 312; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2017⁵, 326.

27/b. FÖLDI ANDRÁS: *Zur Frage der Gültigkeit und der Wirksamkeit im modernen Zivilrecht*, in: *Festschrift für Ferenc Benedek zum 75. Geburtstag*, Pécs 2001, 73-86 = in: *Hundert Jahre Bürgerliches Gesetzbuch* (Hrsg. Gábor Hamza), Budapest 2006, 20-34.

Annot.: VINCENZO DE STASIO, in: *Banca, borsa, titoli di credito* 61 (2008/I), 614.

Idézi: BESSENYŐ A.: *A jogügyletek érvényessége és hatályossága*, Jura [Pécs] VII. évf. 2. sz. (2000), 15²; BENKE J.: *Reményvétel*, Bp. 2011, 177⁶⁷⁸; JUSZTINGER J.: *A vételár meghatározása és szolgáltatása a konszenzuális adásvétel római jogi forrásaiban* [PhD-értekezés, PTE ÁJK], Pécs 2012, 92¹⁸⁵; DELI G.—TORJÁK N.: *Egy nagy klasszikus margójára*, Jogtudományi Közlöny 69 (2014), 112⁹; JUSZTINGER J.: *A harmadik személy általi ármeghatározás a római adásvételnél*, Acta Jur. et Pol. Szeged 76 (2014) [= Ünnepi kötet Molnár Imre egyetemi tanár 80. születésnapjára], 252⁶⁴; UŐ: *A certum pretium határain...*, Jura 2014/2, 90⁸⁹; J. P. SCHMIDT: *Vida e obra de Pontes de Miranda etc.*, Revista Forum de Direito Civil 3 (2014/5), 28. j.; F. SABADIN MEDINA: *Das Nichtrechtsgeschäft im deutschen Zivilrecht: Ein Beitrag zu den Tatbeständen des Rechtsgeschäfts und der Willenserklärung*, Hamburg 2015, 59; DARÁZS L.: *Entstehung der Teilnichtigkeitproblematik in den antiken Rechtsordnungen*, MTA Law Working Papers 2016/8, 17²¹; TH. FINKENAUER in U. Babusiaux et al. (hrsg.): *Handbuch des römischen Privatrechts*, Tübingen 2023, 594³⁰⁵.

33. FÖLDI ANDRÁS: *Eine alternative Annäherungsweise: Gedanken zum Problem des Handelsrechts in der römischen Welt*, Revue internationale des droits de l'Antiquité 48 (2001), 65-90.

[on-line is elérhető: <http://local.droit.ulg.ac.be/sa/rida/file/2001/Foldi.pdf>]

Idézi: P. CERAMI—A. DI PORTO—A. PETRUCCI: *Diritto commerciale romano*, Torino 2004², 232⁸; A. PETRUCCI: *Profili di responsabilità precontrattuale nella contrattazione con gli imprenditori alla luce dell'esperienza giuridica romana*, Teoria e storia del diritto privato. Rivista internazionale online 3 (2010), 6. j.; A. PETRUCCI: *Ulteriori osservazioni sulla protezione dei contraenti con gli 'institores' nel diritto romano dell'età commerciale*, Iura 53 (2002), 19⁴; P. CERAMI—A. PETRUCCI: *Diritto commerciale romano*, Torino 2010³, 222⁵, 223⁸; A. M. FLECKNER: *Antike Kapitalvereinigungen*, Köln—Weimar—Wien 2010, 622⁶⁰; F. MATTIOLI: *Ricerche sulla formazione della categoria dei quasi delitti*, Bologna 2010, 193¹⁰; @⁵⁴, @⁷⁹; J.-J. AUBERT: *Roman Business Law*, in: http://cas.uchicago.edu/workshops/ancientsocieties/files/2012/01/AubertJJ_UChicago_RomanBusinessLaw.pdf, 1⁴, 16⁵⁴; 26; M. ZIMMERMANN: *Die Haftung des Reeders mit der „actio exercitoria“*, Zeitschrift der Savigny-Stiftung für Rechtsgeschichte, Rom. Abt. 129 (2012), 568⁷⁸; A. T. CAMPANELLA: *L'azienda dalle origini romane agli attuali sistemi italiano e francese* [Tesi di dottorato], Univ. Palermo 2013, 20³⁴; J.-J. AUBERT in P. DU PLESSIS (ed.): *New Frontiers: Law and Society in the Roman World*, Edinburgh 2013, 202⁴⁴, 206; P. NICZYPORUK: *Bankierzy i operacje bankierskie w starożytnym Rzymie*, Białystok 2013, 14⁶, 242; M. A. LIGIOS: *Le banche fallivano anche a Roma*, in: F. A. Goria/P. Rossi (cur.): *Regolare l'economia: il difficile equilibrio fra diritto fra diritto e mercato all'antica Roma alle odierne piazze finanziarie*, Novara 2014, 15²³, 16²⁴; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2014², 291; E. STANKOVIĆ—S. VLADETIĆ: *Fenus nauticum — praižvor osiguranja*, Evropska revija za pravo osiguranja 13 (2014), @; D. JOHNSTON (ed.) / J.-J. AUBERT: *The Cambridge Companion to Roman Law*, Cambridge 2015, 236⁴, 242¹⁰¹, 245¹⁴⁰, 495; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2016⁴, 293; M. A. LIGIOS: *Neogranicšenata otgovornost pri upraznjanvaneto na targovszkata dejnoszt kato osnovno pravilo v rimszkoto pravo*, Ius Romanum 2016/1, 8. j.; T. CHIUSI: *Sklaven und Recht in Rom*, in H.-D. Spengler et al. (hrsg.): *Die Idee der Person als römisches Erbe*, Erlangen 2016, 61²⁴, 68⁵⁶; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2017⁵, 306; C. HAWKINS: *Artisans, retailers, and credit transactions in the Roman world*, Journal of Ancient History 5 (2017/1), @; F. BARROS FERREIRA RODRIGUES ROCHA: *Sampaio, Rodrigo de Lima Vaz, Direito privado marítimo romano* (rec.), Interpretatio prudentium [Lisboa] 2017/1; E. ALVISI NEVES: *Função e configuração jurídica da empresa na historia juridica hispano-brasileira* [Tese de doutoramento], Univ. de Vigo 2020, 60¹⁰², 184⁴⁰³; Yuşa KAYACAN: *Roma hukukunda kölenin yönettiği peculium temelli işletme: negotiatio per servos communes*, Istanbul 2021, passim; R. GAMAUF in U. Babusiaux et al. (hrsg.): *Handbuch des römischen Privatrechts*, Tübingen 2023, 2793²¹, 2831²²; A. BÜRGE: *Die Lohnarbeit in der Antike*, München 2023, 48²¹²;

34. FÖLDI ANDRÁS: *Appunti sulla categoria dei quasi-delitti*, in: Studi in onore di Mario Talamanca, III, Napoli 2001, 411-438 [= Acta Fac. pol.-iur. Univ. Budapest. 37 (1999-2000), 9-26].

Idézi: R. FERCIA: *Criteri di responsabilità dell'exercitor*, Torino 2002, 24⁹, 41³⁸, 47⁵⁴; M. SALAZAR REVUELTA: *Configuración jurídica del 'receptum nautarum cauponum et stabulariorum' y evolución de la responsabilidad recepticia en el Derecho Romano*, Anuario da Facultade de Dereito da Universidade da Coruña 10 (2006), 1099⁶⁶; A. PETRUCCI: *Per una storia della protezione dei contraenti con gli imprenditori*, Torino 2007, 14¹⁰; M. SALAZAR REVUELTA: *La responsabilidad objetiva en el transporte marítimo y terrestre en Roma*, Madrid 2007, 219⁴²⁹, 251; F. MATTIOLI: *Ricerche sulla formazione della categoria dei quasi delitti*, Bologna 2010, 11⁴, 194¹², 267⁴, 270⁹, 272¹², 276¹⁹, 290, 290⁵¹, 290⁵², 290⁵³, 292, 292⁵⁵, 293⁵⁷, 295, 295⁶⁰, 61, 62, 302⁷⁴; A. TORRENT, in: Studia et

documenta historiae et iuris 77 (2011), 628, 628¹, 635; A. ARNESE: *Maleficium. Le obbligazioni da fatto illecito nella riflessione gaiana*, Bari 2011, 91⁶, 99³⁹, 117¹¹⁰; M. PENNITZ: *Zur Noxalhaftung bei den sog. „actiones de deiectis et effusis“ und „de posito (aut suspenso)“*, *Revue internationale des droits de l'Antiquité* 58 (2011), 279¹², 283²⁹; CH. BALDUS: *Zum Begriff des „debitum“ bei Cervidius Scaevola*, in: J. D. Harke (Hrsg.): *Facetten des römischen Erbrechts*, Berlin—Heidelberg, 2012, 24⁷⁹; P. NICZYPORUK: *Bankierzy i operacje bankierskie w starożytnym Rzymie*, Białystok 2013, 14⁶, 242; UŐ: *Bankierzy publiczni w starożytnym Rzymie*, *Zeszyty naukowe Univ. Rzeszowskiego*, ser. prawn. 82/2014, 146³; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2014², 337; A. SACCOCCIO: *Dall'obbligo alla prestazione degli alimenti alla 'obligatio ex lege'*, *Roma e America* 35 (2014), 25⁷¹; M. NOVKIRISKA-SZTOJANOVA: *Litem suam facere*, *Ius Romanum* 2015/2, 79., 83., 89. j.; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2016⁴, 339; A. CALZADA GONZÁLEZ: *La solidaridad familiar en la responsabilidad cuasidelictual*, *Homenaje A. Torrent*, Madrid 2016, 76, 76²⁶; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2017⁵, 354; A. WEGMANN STOCKEBRAND: *Obligatio re contracta. Ein Beitrag zur sogenannten Kategorie der Realverträge im römischen Recht*, Tübingen 2017, 283; B. MONTELEONE: *Le problematiche della responsabilità del 'iudex' per 'litem suam facere'* [tesi di dottorato], Univ. di Napoli Federico II, 2017/2018, 50¹⁵⁶, 94³²⁴, 187; L. C. SÁNCHEZ HERNÁNDEZ: *Aproximación a la categoría del «cuasidelito» del Código de Andrés Bello a partir de las obligaciones quasi ex delicto del derecho romano clásico*, *Derecho PUCP* 2019, 281sk, 300; A. CALZADA: *Problemas de responsabilidad cuasidelictual entre el pater familias y el filius-iudex qui litem suam facit*, J. G. Sanchez (dir.): *Fundamentos romanísticos del derecho contemporáneo*, Madrid 2021, 1335, 1335²⁶; PH. KLAUSBERGER in U. Babusiaux et al. (hrsg.): *Handbuch des römischen Privatrechts*, Tübingen 2023, 2649¹¹, 2657⁹⁸⁻¹⁰⁰, 2658¹⁰³, 2659¹¹³;

35. FÖLDI ANDRÁS: *A noxális felelősség egyes kérdései a római jogban*, *Acta Fac. Pol.-iur. Univ. Budapest.* 36 (1997-1998), 9-44.

Idézi: BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2014², 333; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2016⁴, 336; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2017⁵, 350.

36. FÖLDI ANDRÁS: *Rinascita del principio della buona fede oggettiva in Ungheria*, in: *Il ruolo della buona fede oggettiva nell'esperienza giuridica storica e contemporanea. Atti del Convegno internazionale di studi in onore di Alberto Burdese*, Padova 2003, II, 59-98.

Idézi: F. FESTI: *Il divieto di 'venire contro il fatto proprio'*, Milano 2007, 29¹⁰⁴; F. RANIERI: *Europäisches Obligationenrecht*, Wien 2009³, 1837⁵⁶; A. FERNANDEZ DE BUJÁN: *El papel de la buena fe en los pactos, arbitrajes y contratos*, *Revista de UNED* 2010/7, 293⁷²; UŐ: *La deuda histórica del arbitraje moderno*, Madrid 2017, 89²⁰⁶.

37. FÖLDI ANDRÁS: *The continuity of Roman law tradition in the Conception of the new Hungarian Civil Code*, in: *The Roman law tradition in societies in transition*, Praha 2003, 30-47.

Idézi: T. GIARO (hrsg.): *Modernisierung durch Transfer im 19. und frühen 20. Jahrhundert*, Frankfurt am Main 2006, 304¹⁰⁸.

38. FÖLDI ANDRÁS: *Zur Frage der Passivlegitimation zur „actio de posito vel suspenso“*, *Acta Jur. et Pol. Szeged.* 65 [= Molnár Imre Emlékkönyv], Szeged 2004, 157-170.

Idézi: BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2014², 337; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2016⁴, 339; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2017⁵, 354.

39. FÖLDI ANDRÁS: *Don Quijote és a lidércek — Újabb észrevételek a jogügyletek érvényességéről és hatályosságáról*, Földesi Tamás Emlékkönyv, Budapest 2004, 146-158.

Idézi: KISS G.—SÁNDOR I.: *A szerződések érvénytelensége*, Bp. 2008, 17²; CSEHI Z.: *A Polgári Törvénykönyv időfogalma és magánjogunk időfelfogása*, Bp. 2013, 27³⁸; KISS G.—SÁNDOR I.: *A szerződések érvénytelensége*, Bp. 2014², 20⁴.

40. FÖLDI ANDRÁS: *Zur Begriffsgeschichte der Verantwortung*, Ius unum, lex multiplex. Studia Z. Péteri dedicata, Budapest 2005, 89-117.

41. FÖLDI ANDRÁS: *Esquisse historique sur la condition des descendants d'affranchis en droit public romain sous l'Empire*, Ex iusta causa traditum. Essays in honour of Eric H. Pool [Fundamina, editio specialis], Pretoria 2005, 92-108.

[on-line is elérhető:

<http://uir.unisa.ac.za/bitstream/handle/10500/3497/Feesbundel%20Foldi%20A.pdf?sequence=1>]

Idézi: PÓKECZ KOVÁCS A.: *Raktárbérlet a szerződési gyakorlatban (TPSulp. 45)*, Jogtörténeti tanulmányok IX, Pécs 2008, 325⁴¹; M. KASER—R. KNÜTEL: *Römisches Privatrecht*, München 2009¹⁹, 98; M. KASER—R. KNÜTEL: *Römisches Privatrecht*, München 2014²⁰, 106; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2014², 121; PÓKECZ KOVÁCS A.: *Gazdasági érdekek jogügyleti megjelenése a TPSulp. 45 okiratban*, Acta Jur. et Pol. Szeged 76 (2014) [= Ünnepi kötet Molnár Imre egyetemi tanár 80. születésnapjára], 363²⁰; UÓ: *The economic analysis of document TpSulp. 45*, Studia G. Hamza, Bp. 2015, 271²⁰; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2016⁴, 123; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2017⁵, 128; M. KASER—R. KNÜTEL—S. LOHSSE: *Römisches Privatrecht*, München 2017²¹, 111; F. RUSSO: *Il problema dell'iscrizione di incolae, liberti, coloni e municipes...*, Studi classici e orientali 64 (2018), @; E. BISIO: *La lex Aelia Sentia de manumissionibus* [tesi di dottorato], Univ. di Pavia s. a. [2019?], 165⁷⁶³, 220; F. RUSSO: *Suffragium. Magistrati, popolo e decurioni nei meccanismi elettorali della Baetica romana*, Milano 2019, 22³⁴; F. REALI: *Incolae libertini a Carthago Nova: Le associazioni di liberti e di persone trasferite a partire da CIL II 3419*, F. Russo (ed.): *Municipal Structures in Roman Spain and Roman Italy*, Vienna 2020, 90¹⁸; M. KASER—R. KNÜTEL—S. LOHSSE: *Römisches Privatrecht*, München 2021²², 156; R. GAMAUF in U. Babusiaux et al. (hrsg.): *Handbuch des römischen Privatrechts*, Tübingen 2023, 972²⁷².

42/a. FÖLDI ANDRÁS: *Adalékok a „tulajdonjogi triász” kérdéséhez*, Acta Fac. Pol.-iur. Univ. Budapest. 42 (2005), 23-64; Jogtörténeti tanulmányok IX, Pécs 2008, 137-175 [rövidített, és kis mértékben átdolg. változat]

Idézi: MENYHÁRD A.: *Dologi jog*, Bp. 2010², 143³¹²; ANDORKÓ I.: *A tulajdonjog modelljének vázlata és kritikai elemzése*, Jogtudományi Közlöny 67 (2012), 467, 467^{59, 60}; ERDŐDY J.: *Radix omnium malorum. A pénzzel összefüggő egyes római dologi jogi kérdésekről* [PhD-értekezés, PPKE JÁK], Bp. 2012, 173⁶²⁴; ANDORKÓ I.: *A kisajátítás alkotmányjogi és polgári jogi aspektusai* [PhD-értekezés, PPKE JÁK], Debrecen 2013, 136²⁸², 183, 183⁴⁷¹⁻⁴⁷³; DELI G.: *A jó erkölcsökről*, Bp. 2013, 43²¹³; POZSONYI N.: *A fiducia cum creditore a klasszikus kor szerződési gyakorlatában*, Szegedi Közjegyzoí Közlöny, különszám, 2013. X. 27., 43¹⁴; TORJÁK N.: *Szemelvények a tulajdonjog különböző aspektusaihoz*, Doktori műhelytanulmányok [SZE Győr] 2013, 316, 316^{24sk}; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2014², 184; ERDŐDY J.: *A res incorporales fogalma és jelentősége egy új polgári törvénykönyv tükrében*, Acta Jur. et Pol. Szeged 76 (2014) [Ünnepi kötet Molnár Imre egyetemi tanár 80. születésnapjára], 110²⁹; SÁNDOR E.: *A szép új világ és az ő fizetőeszköze*, Ars boni 2014/I, 17, 13, 16 j.; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2016⁴, 187; KÉPES GY.: *The birth and youth of the modern Hungarian private law*, Journal on European History of Law 7 (2016/2), 109⁹³; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2017⁵, 193.

43. FÖLDI ANDRÁS: *Esquisse historique sur la condition des descendants d'affranchis en droit public romain à l'époque républicaine*, Scritti per Gennaro Franciosi, II, Napoli, 2007, 921-934.

Idézi: A. TORRENT: *La prohibición de 'ius connubii' a los dediticios Aelianos*, Revista internacional de derecho romano 2011, 96, 96^{16, 17}; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2014², 121; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2016⁴, 123; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2017⁵, 128.

44. FÖLDI ANDRÁS: *„Deiecta et effusa“: Etliche rechtspolitische und kulturhistorische Zusammenhänge*, Acta Antiqua Hung. 47 (2007), 261-277.

[on-line is elérhető: <http://www.akademiai.com/content/ur0232q7335m63j9/>]

Annot.: F. ARCARIA et al. in *Iura* 58 (2010), 596; M.-J. MORANT in *Bulletin analytique d'histoire romaine* [on-line: <http://www2i.misha.fr/flora/servlet/LoginServlet>]

Idézi: E. MELILLI: *Tutela e sicurezza della circolazione urbana nel diritto romano*, Milano 2009, 25⁸⁵ [= http://boa.unimib.it/bitstream/10281/9449/5/phd_unimib_574917.pdf]; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2014², 337; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2016⁴, 339; V. ILIC: *Edikt De his qui deiecerint et effuderint i jegova recepcija u civilnom pozitivnom pravu* [Diss.], Kragujevac 2016; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2017⁵, 354.

45/a. FÖLDI ANDRÁS: *Újabb észrevételek a bona fides dualizmusának kérdéséről*, *Acta Fac. Pol.-iur. Univ. Budapest.* 44 (2007), 123-143.

Idézi: DARÁZS L.: *A kartellek semmissége*, Bp. 2009, 62¹⁰¹; UŐ: *A versenykorlátozások miatti érvénytelenség és kártérítés alapvető összefüggései*, *Acta Fac. Pol.-iur. Univ. Budapest.* 46 (2009), 35⁵¹; BOÓC Á.—SÁNDOR I.: *Előadásszövegek a polgári jog általános tanáiból*, Bp. 2011², 151; BOÓC Á.—SÁNDOR I.: *Előadásszövegek a polgári jog általános tanáiból*, Bp. 2012³, 176; JUSZTINGER J.: *A vételár meghatározása és szolgáltatása a konszenzuális adásvétel római jogi forrásaiban* [PhD-értekezés, PTE ÁJK], Pécs 2012, 135²⁹; BOÓC Á.—SÁNDOR I.: *Előadásszövegek a polgári jog általános tanáiból*, Bp. 2013⁴, 96; JUSZTINGER J.: „Fordított reményvétel a római jogban?“, in: *Universitas „unius rei”*, Debrecen 2014, 192⁵⁶; BOÓC Á.: *A polgári jog alapjai*, I, Bp. 2014, 212; BOÓC Á.—SÁNDOR I.: *Előadásszövegek a polgári jog általános tanáiból*, Bp. 2014⁵, 192; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2014², 310; JUSZTINGER J.: *A jóhiszeműség és tisztesség elvéről a római adásvételnél*, *Scriptura* [Pécs] 2015 [= http://onszak.hu/folyoirat/wp-content/uploads/2015/04/102_2nd.pdf], 101²; UŐ: *Venditio spei: “Inverse” purchase of a hope in Roman law?* Kúpna mluva: *Historia a sucesnost*, Kosice 2014, 126⁵⁷; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2016⁴, 312; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2017⁵, 326.

46. FÖLDI ANDRÁS: *Remarks on the notion of ‘bona fides’*, *Annales Univ. Sc. Budapest. sectio iur.* 48 (2007), 53-72.

[on-line is elérhető: http://www.ajk.elte.hu/file/annales_2007_02_Foldi.pdf]

Idézi: JUSZTINGER J.: *A vételár meghatározása és szolgáltatása a konszenzuális adásvétel római jogi forrásaiban* [PhD-értekezés, PTE ÁJK], Pécs 2012, 135²⁹; DELI G.: *A lex commissoria új fényben*, in: *Universitas „unius rei”*, Debrecen 2014, 80⁴⁹; JUSZTINGER J.: „Fordított reményvétel a római jogban?“, uo. 192⁵⁶; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2014², 310; DELI G.: *Salus rei publicae als Entscheidungsgrundlage des römischen Privatrechts*, Bp. 2015, 180; JUSZTINGER J.: *A jóhiszeműség és tisztesség elvéről a római adásvételnél*, *Scriptura* [Pécs] 2015 [= http://onszak.hu/folyoirat/wp-content/uploads/2015/04/102_2nd.pdf], 101²; UŐ: *Venditio spei: “Inverse” purchase of a hope in Roman law?* Kúpna mluva: *Historia a sucesnost*, Kosice 2014, 126⁵⁷; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2016⁴, 312; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2017⁵, 326; H. M. DU PLESSIS: *The harmonisation of good faith and ubuntu in the South African common law of contract* [Thesis PhD], Univ. of South Africa [Pretoria] 2017, 116⁶¹⁵, 124⁶⁶⁹, 352¹⁸²⁰, 371¹⁹³²; E. A. KANELLOPOULOS: *Kalé pisté kai dolos sto Rhómaiko Dikaio*, Athéna 2019, 16⁴.

42/b. FÖLDI ANDRÁS: *Some dogmatic problems of the triad of proprietary rights*, *Animus in consulendo liber.* Sipos István Emlékkötet, Bp.—Pécs 2008, 77-88.

Idézi: BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2014², 184; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2016⁴, 187; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2017⁵, 193.

42/c. FÖLDI ANDRÁS: *Historic and dogmatic problems of the triad of proprietary rights*, *Scritti in onore di Generoso Melillo*, I, Napoli 2009, 353-402.

Annot.: F. ARCARIA, *Iura* 59 (2011), 565.

Idézi: MENYHÁRD A.: *Dologi jog*, Bp. 2010², 143³¹²; STIPTA I.: *The Main Tendencies of Hungarian Legal Historiography in the 20th Century and its Present Situation*, *Journal on European History of Law* 2 (2011/1), 75²⁵; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2014², 184; STIPTA I.: *A magyar jogtörténet-tudomány kétszáz éve*, Szeged 2015, 199⁵⁵¹; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2016⁴, 187; DARÁK

P.: *The changing concept of property. Trends and novelties*, in: Smuk P. (ed.): *Costs of Democracy*, Bp. 2016, 77⁸; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2017⁵, 193.

20/b. FÖLDI ANDRÁS: *Einige Probleme der „lex Rhodia“ im römischen Recht*, *Ius Romanum schola sapientiae*. Pocta Petrovi Blahovi, Trnava 2009, 111-130.

[on-line is elérhető: <http://publikacie.iuridica.truni.sk/wp-content/uploads/2017/03/Ius-Romanum-schola-sapientiae-kone%C4%8Dn%C3%A1-verzia.pdf>

Idézi: D. LIEBS: *Römische Gerechtigkeit durch fairen Prozess...*, in I. de Gennaro (ed.): *Value. Sources and Readings on a Key Concept of the Globalized World*, Leiden 2012, 77⁸²; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2014², 310; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2016⁴, 312; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2017⁵, 326.

45/b. FÖLDI ANDRÁS: *Osservazioni intorno al c. d. dualismo della 'bona fides'*, *Studi in onore di Antonino Metro*, II, Milano 2010, 483-507.

Annot.: *Iura* 60 (2012), 515 [ab auctore].

Idézi: JUSZTINGER J.: *A vételár meghatározása és szolgáltatása a konszenzuális adásvétel római jogi forrásaiban* [PhD-értekezés, PTE ÁJK], Pécs 2012, 86¹⁷⁰; DELI G.: *Einige Gedanken über die „specificatio“ bei Gaius*, *Revista internacional de derecho romano* 2013/10, 64⁷ [on-line: www.ridrom.uclm.es/documentos11/deli10_pub.doc]; = *Journal on European History of Law* 2013/2, 124⁶; UŐ: *A specificatio tanáról Gaiusnál*, *Pro Futuro* 2013/2, 11¹⁹; JUSZTINGER J.: *„Fordított reményvétel a római jogban?„*, in: *Universitas „unius rei“*, Debrecen 2014, 192⁵⁶; UŐ: *A harmadik személy általi ármeghatározás a római adásvételnél*, *Acta Jur. et Pol.* Szeged 76 (2014) [= *Ünnepi kötet Molnár Imre egyetemi tanár 80. születésnapjára*], 248⁴⁹; UŐ: *A certum pretium határain...*, *Jura* 2014/2, 90⁷⁵; UŐ: *Venditio spei: „Inverse“ purchase of a hope in Roman law?* *Kúpna mluva: Historia a súčasnost*, Kosice 2014, 126⁵⁷; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2014², 310; DELI G.: *Salus rei publicae als Entscheidungsgrundlage des römischen Privatrechts*, Bp. 2015, 39⁹⁰; JUSZTINGER J.: *A jóhiszeműség és tisztesség elvéről a római adásvételnél*, *Scriptura* [Pécs] 2015 [= http://onszak.hu/folyoirat/wp-content/uploads/2015/04/102_2nd.pdf], 101²; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2016⁴, 312; A. SCABONI: *Obblighi di informazione di venditore ... nella compravendita romana* [Tesi di dottorato], Univ. Palermo 2015/2016, 119⁴⁷¹; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2017⁵, 326; E. STOLFI: *Ancora sulla buona fede (oggettiva): uno sguardo da lontano*, *Studi senesi* 129 (2017), 264²⁵; E. ÁLVAREZ CORA: *La buena o mala fe en la tradición jurídica de Castilla*, Madrid 2021, 13, 14, 16, 202; M. KASER—R. KNÜTEL—S. LOHSE: *Römisches Privatrecht*, München 2021²², 247; E. CILIBERTI: *La centralità della 'bona fides' romanistica nella materia delle obbligazioni e dei contratti in Cina e in America Latina: appunti per una ricerca*, *Revista de Derecho UNED* 33 (2024), 357⁶, 375;

47/a. FÖLDI ANDRÁS: *Einige Aspekte der „mors servorum“ im römischen Recht*, *Leben nach dem Tod. Rechtliche Probleme im Dualismus: Mensch – Rechtssubjekt* (hrsg. Andrzej Gulczyński) [= *Grazer Rechtswissenschaftliche Studien*, Bd. 64], Graz 2010, 67-90.

Idézi: BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2017⁵, 128.

48/a. FÖLDI ANDRÁS: *Variationen auf ein Thema: Arra-Typen einst und heute*, in: *Fundamina* 16/1 (2010) [= *Libellus ad Thomasium. Essays in Roman Law, Roman-Dutch Law and Legal History in Honour of Philip J. Thomas*, vol. I], Pretoria 2010, 82-104.

[on-line is elérhető: <https://journals.co.za/doi/pdf/10.10520/EJC34402>]

Idézi: BENKE J.: *Reményvétel*, Bp. 2011, 80²⁷⁰; JUSZTINGER J.: *A vételár meghatározása és szolgáltatása a konszenzuális adásvétel római jogi forrásaiban* [PhD-értekezés, PTE ÁJK], Pécs 2012, 37¹⁰⁷; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2014², 281; F. P. PATTI: *Caparra (diritto comparato)*, *Digesto* 4a ed. aggiorn. Torino 2014, 12, 17¹⁷, 20, 25; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2016⁴, 282; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2017⁵, 295; L. LANTIERI: *Studi sui tabelliones. I redattori dei documenti nel diritto romano dalla Repubblica a Giustiniano*, [Univ.] Bologna 2024, 125³⁶².

49. FÖLDI ANDRÁS: *Adalékok a kötelmi jog általános része mint rendszertani egység kialakulásának kérdéséhez*, in: Ünnepi tanulmányok Révész T. Mihály 65. születésnapja tiszteletére, Bp. 2010, 82-98.

Idézi: TÖRÖK É.: *A szerződés létrehozásának alapkérdései* [PhD-értekezés, DE ÁJK], Debrecen 2013, 30⁸⁴.

50. FÖLDI ANDRÁS: *Római jogi elemek az Optk.-ban*, Acta Fac. Pol.-iur. Univ. Budapest. 47 (2010), 203-227.

Idézi: BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2014², 86; HAMZA G.: *Entwicklung und Kodifikation des österreichischen Privatrechts im Spiegel der Tradition des römischen Rechts*, Acta Jur. et Pol. Szeged 76 (2014) [= Ünnepi kötet Molnár Imre egyetemi tanár 80. születésnapjára], 187⁴; SZALMA J.: *Az új magyar Alaptörvény és a precedensjog*, http://www.vmtt.org.rs/mtn2011/129_163_Szalma_A.pdf;

48/b. FÖLDI ANDRÁS: *Variációk egy témára: arrha-típusok régen és ma*, in: *Római jog és a magánjog fejlődése Európában* (szerk. Jakab É.), Szeged 2011, 21-44.

Idézi: BÓNIS P.: *A kötelem biztosítékai a ius commune szerint*, Iustum aequum salutare 8 (2012/1), 12²³, 25; JUSZTINGER J.: *A vételár meghatározása és szolgáltatása a konszenzuális adásvétel római jogi forrásaiban* [PhD-értekezés, PTE ÁJK], Pécs 2012, 206⁸²; PÓKECZ KOVÁCS A.: *A szerződéstől való elállás az adásvétel mellékegyezményeinél a római jogban és továbbélése során*, Pécs 2012, 62, 62¹⁴², 63, 63¹⁴³, 64, 64¹⁵²; JUSZTINGER J.: *Tulajdonszerzés és vételárfizetés a római adásvételnél*, Jura [Pécs] 2013/1, 35⁷²; DELI G.: *A lex commissoria új fényben*, in: Universitas „unius rei”, Debrecen 2014, 92⁷⁹; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2014², 281; DELI G.: *Salus rei publicae als Entscheidungsgrundlage des römischen Privatrechts*, Bp. 2015, 74¹⁰; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2016⁴, 282; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2017⁵, 295; POZSONYI N.: *Ex eo tempore res esse vadimonium coepit. A (peren kívüli) vadimonium megjelenése az irodalmi és az epigráfiai forrásokban*, Szeged 2023, 94³⁸².

51. FÖLDI ANDRÁS: *Észrevételek a bona fides ausztriai recepciójának kérdéséhez*, A német-osztrák jogterület klasszikus magánjogi kodifikációi (szerk. Rác L.), Bp. 2011, 35-57.

Idézi: BODZÁSI B.: *A jóhiszemű jogszerzés elve a zálogjogban*, Jogi tanulmányok, II, Bp. 2012, 265¹⁹; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2014², 310; HAMZA G.: *Entwicklung und Kodifikation des österreichischen Privatrechts im Spiegel der Tradition des römischen Rechts*, Acta Jur. et Pol. Szeged 76 (2014) [= Ünnepi kötet Molnár Imre egyetemi tanár 80. születésnapjára], 187⁶; SZIGETI M.: *Die Wirkung des ABGB auf die ungarische Rechtsentwicklung sowie auf die Entwicklung der rechtlichen Fachsprache*, in: E. Bos—K. Pócza (hrsg.): *Rechtssysteme im Donauraum. Vernetzung und Transfer*, Nomos 2014, 120@; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2016⁴, 312; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2017⁵, 326.

52. FÖLDI ANDRÁS: *Status, res publica, ius publicum. Fogalomtörténeti észrevételek*, Acta Fac. Pol.-iur. Univ. Budapest. 48 (2011), 107-133.

Idézi: BOÓC Á.—SÁNDOR I.: *Előadásvázlatok a polgári jog általános tanaiból*, Bp. 2013⁴, 14; KOI GY.: *Külföldi hatások a magyar közigazgatás-tudományban: Hazai és nemzetközi tudománytörténeti visszapillantás a kamerálisztika időszakától a Magyar-iskola koráig* [PhD-értekezés, NKE—SZE], Bp.—Győr 2013, 143⁷¹⁸; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2014², 33; BOÓC Á.—SÁNDOR I.: *Előadásvázlatok a polgári jog általános tanaiból*, Bp. 2014⁵, 14, 192; KOI GY.: *A közigazgatás-tudomány kezdetei és a Polizeiwissenschaft szerepe Magyarországon*, Állam- és Jogtudomány 2014/2, 28⁵; PÓKECZ KOVÁCS A.: *A királyság és a köztársaság közjogi intézményei Rómában*, Pécs 2014, 27⁴⁹, 46¹²⁰; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2017⁵, 32; JAKAB É.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Egyetemes államtörténet*, Bp. 2019, 69; TAKÁCS P.: *A „modern állam” Egy különös fogalom értelme és államelméleti kontextusa*, Jogelméleti Szemle 2022/4, 197³; UŐ: *Az államok rendszertana és tipológiája*, Bp. 2023, 217⁹¹.

48/c. FÖLDI ANDRÁS: *Monism and dualism in the history of arra*, Liber amicorum Guido Tsuno, Frankfurt am Main 2013, 71-101.

Idézi: BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2014², 281; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2016⁴, 282; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2017⁵, 295; A. M. LLACER BOSBACH: *El depósito com cauce legal de mujer romana*, Madrid 2019, 85; W. ERNST in U. Babusiaux et al. (hrsg.): *Handbuch des römischen Privatrechts*, Tübingen 2023, 2098²⁷².

53/a. FÖLDI ANDRÁS: *Adalékok a tekintély (auctoritas) fogalmának eredetéhez*, Ünnepi tanulmányok Mezey Barna tiszteletére, Budapest 2013, 91-99.

[on-line is elérhető: http://www.eltereader.hu/media/2013/11/Mezey_60_READER.pdf]

Idézi: BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2014², 33; PÓKECZ KOVÁCS A.: *A királyság és a köztársaság közjogi intézményei Rómában*, Pécs 2014, 27⁴⁹, 89²⁹⁷; UŐ: *A principátus közjoga*, Bp.—Pécs 2016, 18³², 30^{102, 106}, 49²⁴⁰, 72⁴¹⁶; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2017⁵, 32.

53/b. FÖLDI ANDRÁS: *On the question of the origin of the concept of «authority» (auctoritas)*, *Existencia* 23 (2013), 77-88.

Idézi: BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2014², 33; PÓKECZ KOVÁCS A.: *A királyság és a köztársaság közjogi intézményei Rómában*, Pécs 2014, 27⁴⁹, 89²⁹⁷; UŐ: *A principátus közjoga*, Bp.—Pécs 2016, 18³²; KARÁCSONY A.: *A jogtudomány teológusa*, Bp. 2016, 206; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2017⁵, 32.

54. FÖLDI ANDRÁS: *Monizmus, dualizmus vagy pluralizmus? Összehasonlító-történeti elmélkedések a bona fidesről*, *Állam- és Jogtudomány* 54/3-4 (2013), 25-39.

[on-line is elérhető:

http://jog.tk.mta.hu/uploads/files/Allam-%20es%20Jogtudomany/2013_3_4/2013-3-4-foldi.pdf]

Idézi: DELI G.: *Salus rei publicae als Entscheidungsgrundlage des römischen Privatrechts*, Bp. 2015, 180; PÓKECZ KOVÁCS A.: Huszty István, in: Hamza G.—Siklósi I. (szerk.): *Magyar jogtudósok*, IV, Bp. 2015, 32sk., 33³⁰; PÓKECZ KOVÁCS A.: *Huszty István Jurisprudencia Practicájának hatása a 18. századi jogi oktatásra*, in: *Tudomány és kutatás a Klimó Könyvtárban* (szerk. Dezső K. et al.), Pécs 2016, 172, 172⁵².

55/a. FÖLDI ANDRÁS: *A bona fides dualista felfogásának nyomai a ius communében a XVI. század végéig*, *Állam-, egyház-, jogtörténeti magyarázatok*. Ünnepi tanulmányok Rácz Lajos tiszteletére, Budapest 2013, 43-54.

[on-line is elérhető: <http://mek.oszk.hu/12400/12429/12429.pdf>]

Idézi: BOÓC Á.—SÁNDOR I.: *Előadásvázlatok a polgári jog általános tanaiból*, Bp. 2013⁴, 156; BOÓC Á.—SÁNDOR I.: *Előadásvázlatok a polgári jog általános tanaiból*, Bp. 2014⁵, 157, 192; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2014², 310; BOÓC Á.: *A polgári jog alapjai*, I, Bp. 2014, 52, BOÓC Á. in SÁNDOR I. (ed.): *Business law in Hungary*, Bp. 2016, 125³³; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2016⁴, 312; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2017⁵, 326.

55/b. FÖLDI ANDRÁS: *Spuren der dualistischen Auffassung der „bona fides“ in der älteren gemeinrechtlichen Literatur bis zum Ende des 16. Jahrhunderts*, *Constans et perpetua voluntas. Pocta profesorovi Petrovi Blahovi k 75. narodeninám*, Trnava 2014, 117-132.

55/c. FÖLDI ANDRÁS: *Traces of the dualist interpretation of good faith in ‘ius commune’ until the end of the 16th century*, *Fundamina* 20/1 (2014) [= *Meditationes de iure et historia. Essays in honour of Laurens Winkel*, vol. I, Pretoria 2014], 312-321.

Idézi: BÓNIS P.: *Bona fides exuberans. A new legal concept of Twelfth Century legal scholarship*, *Journal on European History of Law* 7 (2016/2), 97, 97²; H. M. DU PLESSIS: *The harmonisation of good faith and ubuntu in*

the South African common law of contract, J. KORPOROWICZ: *Bona fides praescriptio. Kanon 41 (Quoniam omne) IV Soboru Laterańskiego (1215) a prawo rzymskie*, *Prawo Kanoniczne* 61 (2018), 181⁴⁶; H. M. DU PLESSIS: *Legal pluralism, uBuntu and the use of open norms in the South African common law of contract*, *PER Potchefstroom Electronic Law Journal* 22 (2019); J. IVANČÍK: *Roman principles – foundations of the European legal culture and their position in the changing world*, in: *The Future Decade of the EU Law*, Vilnius 2020; PH. THOMAS: *Late republican (r)evolutions in Roman law*, *Studia Universitatis Babeş-Bolyai* 65 (2020); E. ÁLVAREZ CORA: *La buena o mala fe en la tradición jurídica de Castilla*, Madrid 2021, 13, 14, 16, 202; O. O. GAJDULIN: *Insztitut interpretacii (tlumacsennja) v evropejszkomu kontraktnomu pravi* [Diss. PhD], Kiiiv 2021, 142, 442³⁴³; H.-R. HELD: *Mala fides superveniens (non) nocet*, *Croatian Academy of Legal Sciences Yearbook* 12 (2021), 137³⁵; M. A. RAMOS SALAS: *La buena fe contractual: de la tutela jurídica a favor del valor de la confianza* [Tesis de licenciatura en Derecho], Facultad de Derecho, Universidad de Costa Rica, San José 2021, 295; I. MACLEAN: *Challenges to legalism in early modern civil law*, *Glossae: European Journal of Legal History [Valencia]* 20 (2023), 368, 368⁶⁵.

56/a. FÖLDI ANDRÁS: *Konkurrencia problémák az actio iniuriarum aktív legitimációjának körében*, *Acta Jur. et Pol. Szeged.* 76 (2014) [= Ünnepi kötet Molnár Imre egyetemi tanár 80. születésnapjára], 131-144.

[on-line is elérhető: http://digit.bibl.u-szeged.hu/00000/00051/00441/juridpol_076.pdf]

Annot.: BENKE J., *Journal on European History of Law* 6 (2015/1), 134sk.

Idézi: DELI G.: *Elegancia és hagyomány*, *Studia G. Hamza*, Bp. 2019, 73¹⁸.

56/b. FÖLDI ANDRÁS: *Alcuni problemi sulla legittimazione attiva all' 'actio iniuriarum'*, *Scritti per Alessandro Corbino* (cur. I. Piro), III, *Tricase* 2016, 131-154.

Annot.: *Iura* 65 (2017), 568. [ab auctore]

Idézi: BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2017⁵, 350; M. KASER—R. KNÜTEL—S. LOHSSE: *Römisches Privatrecht*, München 2021²², 370.

57/a. FÖLDI ANDRÁS: *Az új Polgári Törvénykönyv és a római jogi tradíció*, in: *Ad geographiam historico-iuridicam ope iuris Romani colendam. Studia in honorem Gábor Hamza* (szerk. Földi András — Sándor István — Siklósi Iván), ELTE Eötvös Kiadó, Budapest 2015, 175-188.

Idézi: JUSZTINGER J.: *Magánjogi szankcióval az uzsora ellen a császárkori Rómában*, *Studia G. Hamza*, Bp. 2019, 155⁵; DELI G.: *Mi van az érvénytelenségen túl?* *Miskolci Jogi Szemle* 2021/3, 72¹³.

57/b. FÖLDI ANDRÁS: *Elementi romanistici nel nuovo Codice civile ungherese*, *Mater familias. Scritti per Maria Zabłocka* (cur. J. Urbanik, Z. Benincasa et al.), Warszawa 2016, 161-190.

57/c. FÖLDI ANDRÁS: *Das neue ungarische Zivilgesetzbuch und die römischrechtliche Tradition*, in: *Tripartitum trium professorum. Három szegedi jogtörténész. Drei Szegediner Rechtshistoriker* (szerk.: Balogh E. — Homoki Nagy M.), Szeged 2017, 168-186.

58/a. FÖLDI ANDRÁS: *Észrevételek a bona fides árnyalataihoz a Draft Common Frame of Reference tükrében*, in: *Studia in honorem Péter Miskolczi Bodnár*, Bp. 2017, 187-193.

58/b. FÖLDI ANDRÁS: *Néhány észrevétel a Draft Common Frame of Reference-hez a római jogi tradíció továbbélésének szemszögéből*, *Menyhárd A.—Varga I. (szerk.): 350 éves az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kara*, Bp. 2018, I, 30-40.

47/b. FÖLDI ANDRÁS: *A mors servorum néhány kérdése a római jogban, különös tekintettel annak büntetőjogi vonatkozásaira*, in: *Ünnepi tanulmányok Mezey Barna 65. születésnapjára*, Bp. 2018, 67-72.

59. FÖLDI ANDRÁS: *Begriffsgeschichtliche Fragen im Bereich des ius publicum*, <https://jak.ppke.hu/uploads/articles/1460745/file/04%20foldi%20andras.pdf> [PPKE JÁK, Budapest 2018, pp. 1-7] = Pázmány Law Review 6 (2018), 43-52.

[on-line is elérhető: https://jak.ppke.hu/uploads/articles/311739/file/PLR_6_2018.pdf]

Idézi: EL BEHEIRI N.: *Zlinszky János világnézete, a római jog és az Egyház társadalmi gondolkodása*, in: *Viginti quinque annis. Emlékkonferencia Zlinszky János tiszteletére a PPKE JÁK 25. jubileumi tanévében*, Bp. 2020, 34sk, 35¹⁶.

57/d. FÖLDI ANDRÁS: *Elementi romanistici nel nuovo Codice civile ungherese*, Estudos em memória do Professor Thomas Marky – Centenário de nascimento (1919—2019), YK Editora, São Paulo 2019, 113-144.

On-line híradás: <https://loja.ykeditora.com/estudos-em-memoria-do-professor-thomas-marky>

60. EDUARDO C. SILVEIRA MARCHI—ANDRÁS FÖLDI—BRUNO DE ÁVILA BORGARELLI: *Géza Marton – o “avô” da responsabilidade civil no Brasil -*, José de Aguiar Dias e Thomas Marky, in: *Estudos em Memória do Professor Thomas Marky – Centenário de Nascimento (1919-2019)*, YK Editora, São Paulo 2019, 465-493.

On-line hivatkozás: <https://repositorio.usp.br/item/002973139>

Idézi: E. C. SILVEIRA MARCHI: *Thomas Marky — vida e obra, no centenário de seu nascimento (1919—2019)*, Revista da Faculdade de Direito Universidade São Paulo 114 (2019), 917. skk.

61. FÖLDI ANDRÁS: *Remarks on the origin and early history of the distinction between ‘ius publicum’ and ‘ius privatum’*, in: *Perpauca terrena blande honori dedicata. Pocta Petrovi Blahovi k nedožitým 80. narodeninám*, Trnava, 2019, 39-48.

62. FÖLDI ANDRÁS: *“False friends” and some other phenomena reflecting the historical determination of the terminology of Hungarian private law*, International Journal for the Semiotics of Law 33 (2020), 729-747.

[on-line is elérhető: <https://link.springer.com/article/10.1007/s11196-020-09727-4>]

Idézi: DELI G.: *Mi van az érvénytelenségen túl?* Miskolci Jogi Szemle 2021/3, 71³; K. DYAKIV—M. YAREMKO—N. BOBER: *Communicative failures of Ukrainian speakers in learning German*, Amazonia Investiga, 11/50 (2022), 205, 213; RIGÓ B.: *Events and books in the sphere of the study of legal and constitutional history in Hungary in 2020-2021*, Krakowskie studia z historii państwa i prawa 15/3 (2022), 470³⁸, 473; SOMSSICH R.: *Translation hindrances and linguistic (im)possibilities to challenge the Hungarian legal language*, A. Wagner—A. Matulewska (ed.): *Research Handbook on Jurilinguistics*, Cheltenham—Northampton (Mass.) 2023, 361, 361^{7, 9, 11, 12}; M. Brdar—R. Szabó: *When medical eponyms become false friends, and how to deal with them*, English for Specific Purposes 73 (2024), 75. skk.

63. FÖLDI ANDRÁS: *La teoria del romanista e civilista Géza Marton (1880-1957) sul sistema unitario della responsabilità civile e la sua influenza sullo sviluppo del diritto civile ungherese*, in: A. Petrucci (cur.): *I rapporti fiduciari: temi e problemi*, Giappichelli, Torino 2020, 335-354.

64/a. FÖLDI ANDRÁS: *Adalékok az alkotmány (constitutio) fogalomtörténetéhez*, Tisztelgés a 70 éves Dezső Márta előtt, Gondolat, Budapest 2020, 249-256.

65. FÖLDI ANDRÁS: *Adalékok az állam fogalmának antik római gyökereihez*, Ordo et connexio idearum. Ünnepi tanulmányok Takács Péter professzor 65. születésnapjára, Gondolat, Budapest 2020, 124-136.

Idézi: TAKÁCS P.: *Az államok rendszertana és tipológiája*, Bp. 2023, 201⁵².

66. FÖLDI ANDRÁS: *The transformations of some classical principles in the socialist Hungarian civil law: The metamorphosis of 'bona fides' and 'boni mores' in the Hungarian Civil Code of 1959*, in V. Erkkilä — H.-P. Haferkamp (ed.), *Socialism and Legal History: The Histories and Historians of Law in Socialist East Central Europe*, Routledge, London — New York 2021, 25-42.

[on-line is elérhető: <https://www.taylorfrancis.com/chapters/oa-edit/10.4324/9780367814670-1/transformations-classical-principles-socialist-hungarian-civil-law-andr%C3%A1s-f%C3%B6ldi?context=ubx&refId=b29f2b3a-e08f-47ef-b809-4415209be907>]

Rec.: D. SAGATIENÉ, *Comparative Legal History* 9 (2021), 253sk.

Idézi: VERESS E.: *Private Law Codifications in East Central Europe*, in: *Lectures on East Central European Legal History*, Miskolc 2022, 186, 186⁶³, 188, 188^{76, 78}; RIGÓ B.: *Events and books in the sphere of the study of legal and constitutional history in Hungary in 2020-2021*, *Krakowskie studia z historii państwa i prawa* 15/3 (2022), 470³⁷, 473.

67. FÖLDI ANDRÁS: *Irracionalizmus és liberalizmus az archaikus kori római per jogban*, *Studia in honorem István Stipta*, KRE ÁJK, Bp. 2022, 175-182.

64/b. FÖLDI ANDRÁS: *Remarks on the conceptual history of the constitution ('constitutio')*. *Studia in honorem Éva Jakab*, KRE ÁJK, Bp. 2023, 137-144.

68. FÖLDI ANDRÁS: *Aspekte der Jhering-Rezeption in Ungarn*, in S. Meder/Ch.-E. Mecke (hrsg.): *Jhering Global*, Vandenhoeck & Ruprecht, Göttingen 2023, 71-95.

Idézi: SZABADFALVI J.: *A magyar jogbölcséleti gondolkodás története*, Bp. 2024, 78³⁴⁰, 108⁴⁷⁴.

69. FÖLDI ANDRÁS: *Some aspects of the 'noxae deditio' of 'filius familias' as a peculiar kind of labour relations in classical Roman law*, *Ünnepi tanulmányok Kiss György 70. születésnapjára*, Wolters Kluwer, Bp. 2023, 134-139.

70. FÖLDI ANDRÁS: *Észrevételek az új belga polgári törvénykönyvhöz*, *Ünnepi tanulmányok Kecskés László 70. születésnapja tiszteletére* (szerk. Benke József), Pécs 2023, 127-140.

71. FÖLDI ANDRÁS: *Észrevételek az aequitas és a bona fides szerepéhez az actio pro socio körében*, *Ünnepi tanulmányok Kisfaludi András 65. születésnapjára* (szerk. Tókey Balázs), Wolters Kluwer, Bp. 2023, 145-152.

72/a. FÖLDI ANDRÁS: *Az ógörög és római jog Grosschmid Béni életművében*, *Jogtudományi Közlöny* 78/1 (2023), 1-11.

72/b. FÖLDI ANDRÁS: *Ancient Greek and Roman law in the 'oeuvre' of Béni Grosschmid (1851-1938), founder of modern Hungarian private law*, *European Legal Roots* 12 (2023), 173-196.

72/c. FÖLDI ANDRÁS: *Das antike griechische und römische Recht im Oeuvre von Béni Grosschmid (1851–1938), dem Begründer des modernen ungarischen Privatrechts*, Annales Univ. Budapest 62 (2023), 27-50.

73. FÖLDI ANDRÁS: *Újabb észrevételek a ius publicum fogalomtörténetéhez a római jogban*, in: @, KRE ÁJK, 2024, @ (megjelenés alatt)

74. FÖLDI ANDRÁS: *Adalékok Marton Géza felelősségtanának hazai és külföldi hatástörténetéhez*, in: P. Szabó Béla (szerk.): *Omnibus aequae bene velle ac facere. Marton Géza Emlékkonferencia. 2022. június 10. Debrecen. Debrecen, DE ÁJK, 2025, 39-64.*

75. FÖLDI ANDRÁS: *Római jogi gyökerű fogalmak a nyugati nyelvek lexikájában*, in: Dávidházi Péter — Kertész András (szerk.): *Mit tehet nyelvünk a tudományért*, Budapest 2026, 330-364.

76/b. FÖLDI ANDRÁS: *A modern felelősségfogalom gyökerei a római császári rendeletek nyelvezetében*, in: *Az eleve adott mítosza*, Budapest 2027, @ (megjelenés alatt).

III. Kisebb közlemények

1. FÖLDI ANDRÁS: *Az ókori Róma állama és joga az újabb szovjet tudományos irodalomban*, Tudományos Diákköri Füzetek IV, Budapest 1980, 69-112.

Ismerteti: KENGYEL M., Jogtudományi Közlöny 34 (1979), 474.

2. FÖLDI ANDRÁS: *Hamza G.: Az ügyleti képviselő, Budapest 1982 [rec.]*, Antik Tanulmányok 29 (1982), 100-102; Annales Univ. Budapest. sectio iur. 24 (1982), 329-333 [németül].

3. FÖLDI ANDRÁS: *Jogösszehasonlítás és antikvitás* [ism. Hamza Gábor doktori ért. nyilván. vitájáról], Jogtudományi Közlöny 38 (1983), 601-603.

4. FÖLDI ANDRÁS: *L. Huchthausen: Römisches Recht, Berlin—Weimar 1983 [rec.]*, Jogtudományi Közlöny 39 (1984), 343-344; Acta Juridica Hungarica 26 (1984), 260-262 [angolul].

5. FÖLDI ANDRÁS: *XIX. századi magánjogunk forrásai és irodalma* [ism. Zlinszky János kand. ért. nyilván. vitájáról], Jogtudományi Közlöny 40 (1985), 369-371.

6. FÖLDI ANDRÁS: *Marx és a római jog. Beszámoló az 1984. évi szegedi nemzetközi római jogi konferenciáról*, Állam- és Jogtudomány 28 (1985), 565-567.

7. FÖLDI ANDRÁS: *Hamza G.: Jogösszehasonlítás és antikvitás, Bp. 1985 [rec.]*, Állam- és Jogtudomány 28 (1985), 599-603; Labeo [Napoli] 32 (1986), 342-350 [olaszul].

8. FÖLDI ANDRÁS: *Tudományos ülés az egyetemi szemináriumok centenáriumán*, Felsőoktatási Szemle 36 (1987), 476-479.

9. FÖLDI ANDRÁS: *A római jog az NDK-ban* [ism. G. Härtel—E. Pólay: *Römisches Recht und römische Rechtsgeschichte c. tankönyvének hazai bemutatójáról*], Állam- és Jogtudomány 30 (1987-1988), 819-821.

10. FÖLDI ANDRÁS: *Beszámoló az I. olasz—magyar romanisztikai és civilisztikai konferenciáról*, Magyar Jog 35 (1988), 86-88; Index [Napoli] 16 (1988), 453-459 [olaszul].

11. FÖLDI ANDRÁS: *G. Härtel—E. Pólay: Römisches Recht und römische Rechtsgeschichte* [rec.], Jogtudományi Közlöny 43 (1988), 97-99.

12. FÖLDI ANDRÁS: *A római magánjog felelősségi rendje* [ism. Molnár Imre doktori ért. nyilván. vitájáról], Jogtudományi Közlöny 43 (1988), 367-370.

13. FÖLDI ANDRÁS: *Tanulmányok a római jog és továbbélése köréből I* [rec.], Jogtudományi Közlöny 43 (1988), 434-436.

14. FÖLDI ANDRÁS: *Studia dedicata centenario foundationis seminariorum Universitatis Budapestinensis* [rec.], Acta Fac. Pol.-iur. Univ. Budapest. 30 (1988), 185-187.

15. FÖLDI ANDRÁS: *Nemzetközi Maine-konferencia Budapesten*, Jogtudományi Közlöny 44 (1989), 112-113.

16. FÖLDI ANDRÁS: *A másért való felelősség római jogi gyökerei*, Jogtörténeti előadások II (szerk. Mezey Barna), Budapest 1990, 31-41.

17. FÖLDI ANDRÁS: *Római jog és ókortudomány*, Jogtörténeti Szemle 3 (1990), 124-126.

18. FÖLDI ANDRÁS: *Beszámoló a II. magyar—olasz római jogi és polgári jogi kollokviumról*, Acta Fac. Pol.-iur. Univ. Budapest. 32 (1990), 155-159; Annales Univ. Budapest. sectio iur. 32 (1991), 201-206 [németül].

19. FÖLDI ANDRÁS: *Tanulmányok a római jog és továbbélése köréből II* [rec.], Jogtudományi Közlöny 46 (1991), 246-247.

20. FÖLDI ANDRÁS: *Sanctus Stephanus et Europa* [rec.], Jogtudományi Közlöny 46 (1991), 292-293.

21. FÖLDI ANDRÁS: *Aldo Petrucci: Mensam exercere, Napoli 1991* [rec.], Állam- és Jogtudomány 34 (1991), 305-312; Acta Juridica Hungarica 33 (1991), 240-249 [angolul].

22. FÖLDI ANDRÁS: *Beszámoló a Werbőczy István és műve c. tudományos ülésről*, Századok 128 (1994), 194-200.

Idézi: STIPTA I.: *A magyar jogtörténet-tudomány kétszáz éve*, Szeged 2015, 22³⁸.

23. FÖLDI ANDRÁS: *Emlékezés Brósz Róbertre*, Magyar Jog 41 (1994), 315-317.

24. FÖLDI ANDRÁS: *Cicero De re publicája magyarul* [rec.], Jogtudományi Közlöny 51 (1996), 257-259; Magyar Tudomány 42 (1997), 245-248.

25. FÖLDI ANDRÁS: *Brósz Róbert*, in: Hamza G. (szerk.): *Magyar jogtudósok I.*, Budapest 1999, 169-182.

Idézi: SZABÓ B.: „Ernyedetlen szorgalommal”..., *Acta Jur. et Pol. Szeged* 76 (2014) [= Ünnepi kötet Molnár Imre egyetemi tanár 80. születésnapjára], 314³, 335^{124, 127}.

26. FÖLDI ANDRÁS: *Római jogi hagyományok az európai kultúrában*, in: Dum spiro doceo. Huszti Vilmos 85. születésnapjára, Miskolc 2000, 13-39.

Idézi: BOÓC Á.: *Az utóöröklés a római jogban, javaslattal a jövőbeni szabályozásra*, *Közjegyzők Közlönye*, 2002/4, 5³¹; UŐ: *A kezesség egyes kérdései a római jogban*, *Állam- és Jogtudomány* 51 (2010/4), 362, 362²⁷; ÚJVÁRI E.: *A kezesség megtérítési igényei a római jogban* [PhD-értekezés, ME AJK], Miskolc 2014, 15¹².

27. FÖLDI ANDRÁS: Fordítói megjegyzések, in: Giannantonio Benacchio: *Az Európai Közösség magánjoga*, Osiris Kiadó, Bp. 2003, 3 47-351.

28/a. FÖLDI ANDRÁS: *A kvázideliktív felelősség a római jogtól napjainkig*, *Acta Fac. Pol.-iur. Univ. Budapest.* 40 (2003), 341-350.

Idézi: BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2014², 337; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2016⁴, 339; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2017⁵, 354.

28/b. FÖLDI ANDRÁS: *Die sog. quasideliktische Haftung vom römischen Recht bis zur Gegenwart*, *Annales Univ. Budapest, sectio iur.* 44 (2003), 279-291.

Idézi: BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2014², 337; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2016⁴, 339; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2017⁵, 354; PH. KLAUSBERGER in U. Babusiaux et al. (hrsg.): *Handbuch des römischen Privatrechts*, Tübingen 2023, 2657⁹⁹.

29. FÖLDI ANDRÁS: *Adalékok a történeti jogi iskolának a magyar jogi romanisztikára gyakorolt hatásának kérdéséhez*, *Befogadás és eredetiség a jogban és a jogtudományban* (szerk. Sajó András), Áron Kiadó, Bp. 2004, 14-32.

[on-line is elérhető: http://www.phil-inst.hu/recepcio/htm/7/702_belso.htm]

Idézi: PÓKECZ KOVÁCS A.: *A római jog oktatása a Pécsi Jogakadémián*, in: A Pécsi Püspöki Joglyceum emlékezete, Pécs 2009, 149¹, 164; PETRASOVSKY A.: *Szibeniszt Mihály természetjoga, különös tekintettel az államra* [PhD-értekezés, ME AJK], Miskolc 2011, 7⁶, 8⁷; SÁNDOR I.: *Szászy-Schwarz Gusztáv munkássága*, *Acta Fac. Pol.-iur. Univ. Budapest.* 48 (2011) 150²⁰; UŐ: *Szladits Károly élete és munkássága*, *Iustitia [KRE AJK]* 2012/1, 49. j.; SZABADFALVI J.: *Szászy-Schwarz Gusztáv szerepe a hazai Jhering-recepcióban*, in: Frivaldszky J.—Pokol B.: *Rudolf von Jhering és jogelméletének hatása*, Bp. 2011, 233³¹; CSEHI Z., in: *Justum aequum salutare* 2012/2, 21²⁸; SZABÓ M.—JAKAB A.: *A jogdogmatikai kutatás*, in: JAKAB A.—MENYHÁRD A. (szerk.): *A jogtudomány*, Bp. 2015, 51³; STIPTA I.: *A jogtörténet-tudomány kialakulása és helyzete Magyarországon*, uo., 391²²; KOI GY.: *Récsi Emil*, in: HAMZA G. (szerk.): *Magyar jogtudósok*, V, Bp. 2015, 53; BÓDI S.: *Different concepts on the doctrine of the Holy Crown in the works of Ferenc Eckhart, Ákos Timon and Emma Bartoniek*, *Jogelméleti Szemle* 2016/2, 23¹⁸, 30; SZABADFALVI J.: *Múltunk öröksége. Elmélet-történeti perspektívák*, Bp. 2016, 40³¹; UŐ: *A magyar jogbölcseleti gondolkodás története*, Bp. 2024, 108⁴⁷⁴.

30/a. FÖLDI ANDRÁS—NAGYNÉ SZEGVÁRI KATALIN: *Römischrechtliche und rechtshistorische Forschungen in Ungarn in den letzten Jahrzehnten*, *Czasopismo prawno-historyczne* LVI/1 (2004), 9-45.

Idézi: I. STIPTA: *Die ungarische Rechtsgeschichte in den letzten zwanzig Jahren*, Festschrift Werner Ogris, Bp. 2010, 99¹; UŐ: *The Main Tendencies of Hungarian Legal Historiography in the 20th Century and its Present Situation*, *Journal on European History of Law* 2 (2011/1), 75²⁴; STIPTA I.: A jogtörténet-tudomány kialakulása és helyzete Magyarországon, in: JAKAB A.—MENYHÁRD A. (szerk.): *A jog tudománya*, Bp. 2015, 386⁹, 387¹³, 405⁵³; STIPTA I.: *A magyar jogtörténet-tudomány kétszáz éve*, Szeged 2015, 199⁵⁵⁰.

31. FÖLDI ANDRÁS: *Gondolatok a jóerkölcsbe ütköző szerződésekről Menyhárd Attila monográfiája kapcsán*, *Acta Fac. Pol.-iur. Univ. Budapest.*42 (2005), 217-221.

Idézi: DELI G.: *A jó erkölcsökről*, Bp. 2013, 247¹³¹², 252¹³²¹, 264¹³⁵⁰.

32/a. FÖLDI ANDRÁS: *Az „objektív jóhiszeműség” olvasatai a padovai bona fides-konferencia aktáinak tükrében*, *Acta Fac. Pol.-iur. Univ. Budapest.* 42 (2005), 223-237.

Idézi: SOMSSICH R.: *Az európai közösségi jog fogalmainak nyelvi megjelenítése, különös tekintettel az európai magánjogra* [PhD-értekezés, ELTE ÁJK], 2007, @; UŐ in: *Studies on translation and multilingualism*, European Commission Directorate General for Translation, 1/2010, 13, 103¹⁶⁴, 180; UŐ: *Az európai jog fogalmai*, Bp. 2011, 121⁴³⁷, 122, 122⁴⁴⁰, 126, 126⁴⁵⁷; JUSZTINGER J.: *A vételár meghatározása és szolgáltatása a konszenzuális adásvétel római jogi forrásaiban* [PhD-értekezés, PTE ÁJK], Pécs 2012, 135²⁹; UŐ: „Fordított reményvétel a római jogban?”, in: *Universitas „unius rei”*, Debrecen 2014, 192⁵⁶; UŐ: *A jóhiszeműség és tisztesség elvéről a római adásvételnél*, *Scriptura* [Pécs] 2015 [= http://onszak.hu/folyoirat/wp-content/uploads/2015/04/102_2nd.pdf], 101²; UŐ: *Venditio spei: “Inverse” purchase of a hope in Roman law?* Kúpna mluva: *Historia a sucasnost*, Kosice 2014, 126⁵⁷.

33. FÖLDI ANDRÁS: *É. Jakab—W. Ernst (Hrsg.): Usus antiquus iuris Romani, Berlin—New York 2005* [rec.], *Acta Fac. Pol.-iur. Univ. Budapest.* 43 (2006), 265-270.

32/b. FÖLDI ANDRÁS: *Il ruolo della buona fede oggettiva nell’esperienza giuridica storica e contemporanea. Atti del Convegno internazionale di studi in onore di Alberto Burdese (a cura di Luigi Garofalo), I—IV, Padova 2003* [rec.], *Zeitschrift der Savigny-Stiftung für Rechtsgeschichte, Rom. Abt.* 124 (2007), 603-615.

34. FÖLDI ANDRÁS: *Vito Piergiovanni (ed.), From ‘lex mercatoria’ to commercial law, Berlin 2005* [rec.], *Zeitschrift der Savigny-Stiftung für Rechtsgeschichte, Rom. Abt.* 124 (2007), 615-622.

35. FÖLDI ANDRÁS: *Széljegyzetek egy könyv margójára* [= rec.: Gedeon Magdolna: *Az antik Róma „sportjoga”*, Miskolc 2005], *Budapesti Könyvszemle (BUKSZ) XIX/3* (2007), 224-228. [on-line is elérhető: <http://www.c3.hu/scripta/buksz/honlap/0703/06foldi.pdf>]

Idézi: FILÓ M.: *Az eutanázia a büntetőjogi gondolkodásban*, Bp. 2009, 98³¹⁹; TÓTH N. Á., in: *Publ. Jur. et Pol.* Miskolc 29/1 (2011), 156¹²; STIPTA I.: A jogtörténet-tudomány kialakulása és helyzete Magyarországon, in: JAKAB A.—MENYHÁRD A. (szerk.): *A jog tudománya*, Bp. 2015, 415⁹³.

36/a. FÖLDI ANDRÁS: *Der Bologna-Prozess und die Juristenausbildung in Ungarn*, in: *Juristenausbildung in Europa zwischen Tradition und Reform* (hrsg. Ch. Baldus/Th. Finkenauer/Th. Rüfner), Tübingen 2008, 145-166.

Idézi: JAKAB A.: *A közigazgatási jog tudománya és oktatása Magyarországon*, in: *Studia in honorem Lajos Lőrincz*, Bp. 2010, 106¹²⁴; KIRÁLY M.: *ELTE Law School renews curriculum*, *Annales Univ. Sci. Budapest. sectio iur.* 51 (2010), 10⁴; JAKAB A. in: A. von Bogdandy et al. (hrsg.): *Ius Publicum Europaeum: Band IV: Verwaltungsrecht in Europa: Wissenschaft*, Heidelberg 2011, 393¹⁴⁵; JAKAB A.: *A közigazgatási jog tudománya és oktatása Magyarországon*, in: JAKAB A.—MENYHÁRD A. (szerk.): *A jog tudománya*, Bp. 2015, 216¹²⁵; JAKAB A.: *A magyar jogi oktatás megújításához szükséges lépések*, uo. 864¹¹²;

37. FÖLDI ANDRÁS: *A római jogi kutatások néhány aktuális kérdéséről*, in: Szalay Gyula ünnepi kötet, Győr 2010, 167-181.

Idézi: STIPTA I.: *A jogtörténet-tudomány kialakulása és helyzete Magyarországon*, in: JAKAB A.—MENYHÁRD A. (szerk.): *A jog tudománya*, Bp. 2015, 415⁹³.

38. FÖLDI ANDRÁS: *Kodifikacionális dolgozatok az új Polgári Törvénykönyv tervezetéhez* [= rec.: Vékás Lajos: *Parerga*, Bp. 2008], *Acta Fac. Pol.-iur. Univ. Budapest.* 46 (2009), 209-216.

39. FÖLDI ANDRÁS: *A jog Európája* [= rec.: Mauro Barberis: *Europa del diritto*, Bologna 2008], *Acta Fac. Pol.-iur. Univ. Budapest.* 46 (2009), 195-202.

40/a. FÖLDI ANDRÁS: *Globális panoráma a magánjog történetéről* [= rec.: Hamza Gábor: *Entstehung und Entwicklung der modernen Privatrechtsordnungen und die römischrechtliche Tradition*, Bp. 2009], *Acta Fac. Pol.-iur. Univ. Budapest.* 46 (2009), 203-208.

40/b. FÖLDI ANDRÁS: *Remarks on a Compact Guide to the World History of Civilian Tradition* [= rec.: Hamza Gábor: *Entstehung und Entwicklung der modernen Privatrechtsordnungen und die römischrechtliche Tradition*, Bp. 2009], *Annales Univ. Sci. Budapest. sectio iur.* 50 (2009), 441-446.

41. FÖLDI ANDRÁS—HAMZA GÁBOR: *Feliciano Serrao (1922—2009)*, *Acta Fac. Pol.-iur. Univ. Budapest.* 46 (2009), 241-246.

42. FÖLDI ANDRÁS: *Olasz monográfia a fogyasztóvédelem római jogi gyökereiről* [= rec.: Aldo Petrucci: *Per una storia della protezione dei contraenti con gli imprenditori I*, Torino 2007], *Acta Fac. Pol.-iur. Univ. Budapest.* 47 (2010), 301-308.

Idézi: JUSZTINGER J.: *A vételár meghatározása és szolgáltatása a konszenzuális adásvétel római jogi forrásaiban* [PhD-értekezés, PTE ÁJK], Pécs 2012, 138⁴⁶; JUSZTINGER J.: *A jóhiszeműség és tisztesség elvéről a római adásvételnél*, *Scriptura* [Pécs] 2015 [= http://onszak.hu/folyoirat/wp-content/uploads/2015/04/102_2nd.pdf], 108²⁸.

43. FÖLDI ANDRÁS: *A concise history of the Faculty of Law of Eötvös Loránd University (1667-2010)*, *Annales Univ. Sci. Budapest. sectio iur.* 51 (2010), 19-49.

[on-line is elérhető: http://www.ajk.elte.hu/file/Annales_2010_03_Foldi.pdf]

36/b. FÖLDI ANDRÁS: *Ungarn*, in: *Bologna und das Rechtsstudium* (hrsg. Ch. Baldus/Th. Finkenauer/Th. Rüdner), Tübingen 2011, 171-191.

44. FÖLDI ANDRÁS: *Monográfia a jogösszehasonlítás történetéről* [= rec.: Fekete Balázs: *A modern jogösszehasonlítás paradigmái. Kísérlet a jogösszehasonlítás történetének új értelmezésére*, Bp. 2011], *Jogtudományi Közlöny*, 68/1 (2013), 46-49.

Idézi: FEKETE B.—JAKAB A.: A jogtudományi munka alapjai, in: JAKAB A.—MENYHÁRD A. (szerk.): *A jogtudomány*, Bp. 2015, 693¹⁸.

45. FÖLDI ANDRÁS: *Cicero összes retorikaelméleti művei magyarul* [rec.], *Acta Fac. Pol.-iur. Univ. Budapest.* 49 (2012), 227-232.

46. FÖLDI ANDRÁS: *Römisches Recht und die Entwicklung des Privatrechts in Europa* [= rec.: Jakab Éva (szerk.): *Római jog és a magánjog fejlődése Európában*, Szeged 2011], *Orbis Iuris Romani XIV*, @.

47. FÖLDI ANDRÁS: *Benke József: Reményvétel* [rec.], *Magyar Jog* 61 (2014), 313-316; *Zeitschrift der Savigny-Stiftung für Rechtsgeschichte, Rom. Abt.* 131 (2014), 460-465 [németül]

30/b. FÖLDI ANDRÁS: Római jogi kutatások Magyarországon az utóbbi évtizedekben, in: JAKAB A.—MENYHÁRD A. (szerk.): *A jogtudomány*, Bp. 2015, 824-842.

Idézi: STIPTA I.: *A magyar jogtörténet-tudomány kétszáz éve*, Szeged 2015, 173⁴⁸⁸, 175⁴⁹¹; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2016⁴, 88.

48. FÖLDI ANDRÁS: *Luigi Labruna, Romanisti e no* [rec.], *Index [Napoli]*, 43 (2015), 595-606.

49. FÖLDI ANDRÁS: *Néhány észrevétel az uzsora kérdéséhez összehasonlító jogtörténeti perspektívában*, in: Filó Mihály (szerk.): *Tanulmányok az uzsoráról*, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest 2016, 17-30.

Idézi: DELI G.: *Mi van az érvénytelenségen túl?* *Miskolci Jogi Szemle* 2021/3, 74²³.

50. FÖLDI ANDRÁS: *Emlékezés Brósz Róbertre, az ex asse jogtudósra és jogtanárra*, *Acta Fac. Pol.-iur. Univ. Budapest.* 52 (2015), 7-16.

Idézi: BALOGH J.: *Tudományos életpálya és gyakorlati ismeretek: jogászprofesszorok a gyakorlatban*, Ünnepi tanulmányok Mezey Barna 70. születésnapja tiszteletére, Bp. 2023, 31, 31³⁰.

51. FÖLDI ANDRÁS: *Összehasonlító jogtörténet: egy módszertani kísérlet*, *Jogtörténeti Szemle* 2016/3, 32-36.

52. FÖLDI ANDRÁS: *Adalékok a római jogbeli kezesség kérdéséhez Újvári Emese doktori értekezése kapcsán*, *Studia in honorem József Szalma*, Bp. 2018, 235-240.

53. FÖLDI ANDRÁS: *Salus rei publicae. Gondolatok Deli Gergely könyve kapcsán*, *Studia in honorem Gábor Hamza* (szerk. Boóc Á.—Sándor I.), Bp. 2019, 101-108.

54. FÖLDI ANDRÁS: *Joggal való visszaélés* (rec.), *Jogtudományi Közlöny* 75/6 (2020), 283-288.

55. FÖLDI ANDRÁS: *Homérosz és Ulpianus. Adalékok az európai tudományosság paradigmaváltásainak történetéhez*, *Ratio et mensura. Studia M. Király dedicata*, Bp. 2021, 87-96.

56/a. FÖLDI ANDRÁS: *Gondolatok a római jog művelőinek feladatairól a XXI. században*, Ünnepi tanulmányok Mezey Barna 70. születésnapja tiszteletére, Bp. 2023, 105-110.

56/b. FÖLDI ANDRÁS: *Reflections on the mission ("Beruf") of Romanists of our time*, RIDA 70 (2023), 337-350.

57. FÖLDI ANDRÁS: *In honorem «magni Kaser» nostri temporis: Hochachtungsvolle Anmerkungen zum neuen Handbuch des römischen Privatrechts*, Annales Univ. Budapest 62 (2023), 265-279.

58. FÖLDI ANDRÁS: *A jogszabályok visszaható hatályának kérdései a római jogban – Márky Tamás kutatásainak tükrében*, in: Ünnepi tanulmányok a 70 éves Halmai Péter tiszteletére, Bp. 2024, 741-749.

59. FÖLDI ANDRÁS: *Egy jogász tünődései Dante Isteni színjátékának Babits- és Nádasdy-féle fordítása kapcsán*, Állam- és Jogtudomány 65/4 (2024), 6-29.

60. FÖLDI ANDRÁS — JAKAB ANDRÁS: *Magánjog (Magánjog általános része rovat)*, IJOTEN 2024.

61. FÖLDI ANDRÁS: *Kereskedelmi jog (Római jog rovat)*, IJOTEN (főszerk. Jakab András et al.) 2025.

62. FÖLDI ANDRÁS: *Öröklési jog (Öröklési jog rovat)*, IJOTEN (főszerk. Jakab András et al.) 2025.

63. FÖLDI ANDRÁS: *Öröklés (Öröklési jog rovat)*, IJOTEN (főszerk. Jakab András et al.) 2025.

64. FÖLDI ANDRÁS: *Adalékok az ingatlan fogalmának kérdéséhez Grosschmid Béni „Werbőczy és az angol jog” c. műve tükrében*, Közjegyzők Közlönye 2025/4, 47-54.

65. FÖLDI ANDRÁS: *Szakértői javaslat a német kötelesrészi szabályozás radikális reformjára*, Jogtudományi Közlöny 2026, @ (megjelenés alatt).

IV. Szerkesztések, bibliográfiák

1. HAMZA GÁBOR (szerk.)—FÖLDI ANDRÁS—SZÁJER JÓZSEF: *A magyar római jogi szakirodalom bibliográfiája 1945—1984 / Bibliographie der ungarischen Literatur des römischen Rechts 1945—1984*, Budapest 1984, 86 p.; 2. bőv. kiadás: Budapest 1986, XXII+101 p.

Ismerteti: NAGY L., Állam- és Jogtudomány 28 (1985), 795-796; Z. VÉGH, Zeitschrift der Savigny-Stiftung für Rechtsgeschichte, Rom. Abt. 106 (1989), 736-737.

2. FÖLDI ANDRÁS (szerk.): *Bibliographia selecta operum sovieticorum ad ius Romanum pertinentium 1917-1987*. Budapest 1988, XXXI+44 p.

Ismerteti: JE. A. SZKRIPILEV, Szovetszkoje goszudarsztvo i pravo [Moszkva] 65 (1991), 149-151.

Idézi: M. AVENARIUS: *Rezeption des römischen Rechts in Rußland*, Göttingen 2004, 10⁸, 632³⁵, 78; UŐ: *Continuità nel radicale cambiamento*, in: M. Miglietta—G. Santucci (cur.): *Diritto romano e regimi totalitari nel '900 europeo*, Trento 2009, 177⁵, 196⁴⁷.

3. FÖLDI ANDRÁS (szerk.): *Flosculi professori Roberto Brósz oblati*, Budapest 1990, 62 p.

Ismerteti: TÓTH Á., *Acta Fac. Pol.-iur. Univ. Budapest.* 32 (1990), 215-217.

Idézi: HAMZA G.: in SÁNDOR I. (ed.): *Business law in Hungary*, Bp. 2016, 114²⁷.

4. *Acta Facultatis Politico-iuridicae Universitatis Scientiarum Budapestinensis de Rolando Eötvös nominatae, tom. XXXVIII-XXXIX (2001-2002)*, 319 p. [felelős szerkesztő: FÖLDI ANDRÁS]

5. *Acta Facultatis Politico-iuridicae Universitatis Scientiarum Budapestinensis de Rolando Eötvös nominatae, tom. XL (2003)*, 346 p. [felelős szerkesztő: FÖLDI ANDRÁS]

6. *Acta Facultatis Politico-iuridicae Universitatis Scientiarum Budapestinensis de Rolando Eötvös nominatae, tom. XLI (2004)*, 374 p. [felelős szerkesztő: FÖLDI ANDRÁS]

7. *Acta Facultatis Politico-iuridicae Universitatis Scientiarum Budapestinensis de Rolando Eötvös nominatae, tom. XLII (2005)*, 280 p. [felelős szerkesztő: FÖLDI ANDRÁS]

8. *Acta Facultatis Politico-iuridicae Universitatis Scientiarum Budapestinensis de Rolando Eötvös nominatae, tom. XLIII (2006)*, 270 p. [felelős szerkesztő: FÖLDI ANDRÁS]

9. *Acta Facultatis Politico-iuridicae Universitatis Scientiarum Budapestinensis de Rolando Eötvös nominatae, tom. XLIV (2007)*, 256 p. [felelős szerkesztő: FÖLDI ANDRÁS]

10. *Acta Facultatis Politico-iuridicae Universitatis Scientiarum Budapestinensis de Rolando Eötvös nominatae, tom. XLV (2008)*, 284 p. [felelős szerkesztő: FÖLDI ANDRÁS]

11. *Acta Facultatis Politico-iuridicae Universitatis Scientiarum Budapestinensis de Rolando Eötvös nominatae, tom. XLVI (2009)*, 245 p. [felelős szerkesztő: FÖLDI ANDRÁS]

12. FÖLDI ANDRÁS (szerk.): *A jogi kar professzorainak hozzájárulása a hazai jogtudomány fejlődéséhez 1667—1948. Könyvkiállítás a budapesti tudományegyetem alapításának 375. évfordulója alkalmából* [= ELTE ÁJK Bibliotheca Iuridica Misc. 31], Budapest 2010, 169 p.

Idézi: KOI GY.: *Külföldi hatások a magyar közigazgatás-tudományban: Hazai és nemzetközi tudománytörténeti visszapillantás a kameralisztika időszakától a Magyar-iskola koráig* [PhD-értekezés, NKE—SZE], Bp.—Győr 2013, 39⁶³; STIPTA I.: *A jogtörténet-tudomány kialakulása és helyzete Magyarországon*, in: JAKAB A.—MENYHÁRD A. (szerk.): *A jog tudománya*, Bp. 2015, 386⁹, 387¹³, 390¹⁹, 392²⁶, 393²⁸, 396³⁵; STIPTA I.: *A magyar jogtörténet-tudomány kétszáz éve*, Szeged 2015, 44¹¹¹, 53¹⁴¹, 70¹⁸⁶, 72¹⁹³, 75, 75²¹⁰, 121³⁶⁸.

13. *Acta Facultatis Politico-iuridicae Universitatis Scientiarum Budapestinensis de Rolando Eötvös nominatae, tom. XLVII (2010)*, 308 p. [felelős szerkesztő: FÖLDI ANDRÁS]

14. *Acta Facultatis Politico-iuridicae Universitatis Scientiarum Budapestinensis de Rolando Eötvös nominatae, tom. XLVIII (2011)*, 213 p. [felelős szerkesztő: FÖLDI ANDRÁS]

15. *Acta Facultatis Politico-iuridicae Universitatis Scientiarum Budapestinensis de Rolando Eötvös nominatae, tom. XLIX (2012)*, 236 p. [felelős szerkesztő: FÖLDI ANDRÁS]

16. *Acta Facultatis Politico-iuridicae Universitatis Scientiarum Budapestinensis de Rolando Eötvös nominatae, tom. L (2013)*, 212 p. [felelős szerkesztő: FÖLDI ANDRÁS]

17. *Acta Facultatis Politico-iuridicae Universitatis Scientiarum Budapestinensis de Rolando Eötvös nominatae, tom. LI (2014)*, 244 p. [felelős szerkesztő: FÖLDI ANDRÁS]

18. *Ad geographiam historico-iuridicam ope iuris Romani colendam. Studia in honorem Gábor Hamza* (szerk. Földi András — Sándor István — Siklósi Iván), ELTE Eötvös Kiadó, Budapest 2015, 415 p.

Ism.: D. CECCARELLI MOROLLI, *Teoria e storia del diritto privato* 9 (2016), on-line:
http://www.teoriaestoriadeldirittoprivato.com/media/rivista/2016/segnalazioni/2016_Segalazioni_Ceccarelli.pdf
Annot.: RIGÓ B., *Presentation of the Studia in honorem Gábor Hamza*, *European Legal Roots* 2015, on-line:
<http://europeanlegalroots.weebly.com/reportages.html>

19. *Acta Facultatis Politico-iuridicae Universitatis Scientiarum Budapestinensis de Rolando Eötvös nominatae, tom. LII (2015)*, 221 p. [felelős szerkesztő: FÖLDI ANDRÁS]

20. *Acta Facultatis Politico-iuridicae Universitatis Scientiarum Budapestinensis de Rolando Eötvös nominatae, tom. LIII—LIV (2016—2017). Editio specialis in memoriam Vilmos Peschka*, 199 p. [felelős szerkesztő: FÖLDI ANDRÁS]

V. Ismeretterjesztő írások, tudományos esszék, egyebek

1. FÖLDI ANDRÁS: *A római jogi oktatás jelenéről és jövőjéről*, *Fiatalkor Oktatók Műhelytanulmányai* VI (1984), 116-125.

2. FÖLDI ANDRÁS: *Adalék a jogtudomány tudományosságának kérdéséhez*, *Fiatalkor Oktatók Műhelytanulmányai* VIII (1985), 365-371.

3. FÖLDI ANDRÁS [válasza egy körkérdésre] in: M. J. PELÁEZ—F. BETANCOURT: *Encuesta europea sobre las enseñanzas romanísticas e histórico-jurídicas en las Facultades de Derecho*, *Cuadernos informativos de Derecho histórico público, procesal y de la navegación* 12-13 (1990), 3049skk. @;

4. FÖLDI ANDRÁS: *Pacta sunt servanda. Hagyományok a magánjogban*, *Élet és Tudomány* 46 (1991), 1478-1480.

5. FÖLDI ANDRÁS: *Erkölcsei minimum*, *Heti Világgazdaság* XVIII/5. (1996), 74.

6. FÖLDI ANDRÁS: *A római köztársaság államszervezete*, *Rubicon* VII/4-5. (1996), 8-15.

Idézi: BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2014², 33; PÓKECZ KOVÁCS A.: *A királyság és a köztársaság közjogi intézményei Rómában*, Pécs 2014, 79²⁴²; BENEDEK F.—PÓKECZ KOVÁCS A.: *Római magánjog*, Pécs 2017⁵, 32; TAKÁCS P.: *Az államok rendszertana és tipológiája*, Bp. 2023, 201⁵².

7. FÖLDI ANDRÁS: *A római család jogi rendje*, Rubicon VIII/3-4. (1997), 47-50.

Idézi: BÓDINÉ BELIZNAI K.: *Házasságkötés és jelképek*, Ünnepi tanulmányok Révész T. Mihály 65. születésnapja tiszteletére, Bp. 2010, 41¹¹; KULCSÁR J.: *Jogtörténeti és -elméleti bevezető a kiskorúak vagyonának szülői vagyonkezeléséről*, Themis [ELTE ÁJK], 2015, 205²¹, 206²³; Magyar B.—Madlovics B.: *Magyarország a posztkommunista rendszerek világában*, Mozgó Világ 2022/1, 36.

8. FÖLDI ANDRÁS: *Antik közjog. Előadásvázlatok*, ELTE ÁJK kiadása, Budapest 1997, 50 p.

9. FÖLDI ANDRÁS: *Prostitúció és a római jog*, Rubicon IX/6. (1998), 15-17.

10. Lamm V.—Peschka V. (szerk.): *Jogi Lexikon*, Budapest 1999 [római jogi címszavak (Inst—Z) és néhány egyéb címszó]

11. FÖLDI ANDRÁS—HAMZA GÁBOR: *A római jog*, in: Havas L.—Tegyey I. (szerk.): *Bevezetés az ókortudományba*, III, Debrecen 1999, 273-313.

12. FÖLDI ANDRÁS: *Érvényesség és hatályosság problémája a magyar polgári jogban* [interjú], *Collega* 4 (2000/5), 56-58.

13. FÖLDI ANDRÁS: *Gondolatok a polgári jogi záróvizsgákról — és azok ürügyén*, *Collega* 6 (2002/5), 14-19.

14. FÖLDI ANDRÁS: *In memoriam Szakács István* [2010. június 4.], ELTE ÁJK Évkönyv 2008/2009, Bp. 2009, 110-111.

15. FÖLDI ANDRÁS: *Emlékbeszéd Boytha György temetésén*, 2010. március 5 = http://www.fustmilan.hu/index.php?option=com_content&task=view&id=53&Itemid=185

Idézi: GYERTYÁNFY P.: *Aki vetett minden széllel*, *Magyar Szemle* 28/5-6 (2015).

16. FÖLDI ANDRÁS—HAMZA GÁBOR: *Reflexiók egy különös recenzióról*, *Jogelméleti Szemle* 2012/1 = <http://jesz.ajk.elte.hu/foldi49.pdf>

17. FÖLDI ANDRÁS: *Emlékbeszéd Nagyné Szegvári Katalin temetésén* [2012. március 8.]. <https://www.facebook.com/notes/andr%C3%A1s-f%C3%B6ldi/f%C3%B6ldi-andr%C3%A1s-eml%C3%A9kbesz%C3%A9de-nagyn%C3%A9-szegv%C3%A1ri-katalin-temet%C3%A9s%C3%A9n/2470756676314622/>

17. FÖLDI ANDRÁS: [In memoriam Zlinszky János], *Iustum Aequum Salutare* 2015/2, 16-17 = <http://ias.jak.ppke.hu/hir/ias/20152sz/01.pdf>

18. VARGA JÚLIA — FÖLDI ANDRÁS — KIRÁLY MIKLÓS: *Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának története képekben 1667—2016 / Illustrated history of the Faculty of Law of Eötvös Loránd University, 1667-2016*, ELTE Eötvös Kiadó, Bp. 2016, 254 p.

19. FÖLDI ANDRÁS: *Emlékbeszéd Sári János temetésén* [2015. szeptember 15.], = http://alkjog.elte.hu/wp-content/uploads/Sari_Janos_nekrolog.pdf?fbclid=IwAR2G070drZQ2ONITMKARD8CBuA6f84Ioy2-YGhhZGw1Loy3aDnee3mDs6Bc

20. FÖLDI ANDRÁS: *Laudatio in honorem Gábor Hamza*, *Jogelméleti Szemle* 2016/1, 207-211.

21. FÖLDI ANDRÁS: *Könyvritkaságok a Kúria jogi szakkönyvtárában*, *Magyar Jog* 61 (2017), 707-710.

22. FÖLDI ANDRÁS: *Széljegyzetek a vélelmekről és a fikciókról*, *TK JTI Blog*, 2020. június 3.
<https://jog.tk.hu/blog/2020/06/szeljegyzetek-a-velelmekrol-es-a-fikciokrol>

23. FÖLDI ANDRÁS—HAMZA GÁBOR: *Észrevételek a civilis possessio fogalmához a római jogban*, *TK JTI Blog*, 2022. április 11.
<https://jog.tk.hu/blog/2022/04/eszrevetelek-a-civilis-possessio-fogalmahoz-a-romai-jogban>

Idézi: POZSONYI N.: *A római jogtól a mai magánjogig*, *JK*, 2022/11, 458¹⁷.

24. FÖLDI ANDRÁS: *Emlékezés Grosschmid Bénire, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjára* [2023.01.06.]
https://mta.hu/data/Grosschmid_B%C3%A9ni_F%C3%B6ldi_2023.pdf

24/a. FÖLDI ANDRÁS: *Grosschmid Béni* in Hamza G. (szerk.): *Portrék II*, Bp. 2023.

25. FÖLDI ANDRÁS: *Emlékezés Télyf Ivánra, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjára*. [2023.01.25.]
on-line: https://mta.hu/data/Telfy_Ivan_F%C3%B6ldi_Andr%C3%A1s.pdf

25/a. FÖLDI ANDRÁS: *Télyf Iván* in Hamza G. (szerk.): *Portrék II*, Bp. 2023.

26. FÖLDI ANDRÁS: *Nemo bonus iurista nisi bonus Latinista? Néhány adalék a jogtudomány és a latin nyelv közötti összefüggésekhez*, *Emlékkönyv Kontra Györgyné magyar- és latintanár tiszteletére* (szerk. Hetényi Zsuzsa és Kontra Miklós), Bp. 2023, 21-29.

[on-line is elérhető: <https://szlav.elte.hu/content/mufordito-muhely-mmut.t.2207?m=1042;https://mek.oszk.hu/25800/25817/>]

Ismerteti: SZEPES E., *Ezredvég* 2024/3, https://ezredveg.vasaros.com/html/2024_05_06/2405062.html#szer2

27. FÖLDI ANDRÁS: *Rendhagyó könyvbemutató* [az „Emlékkönyv Kontra Györgyné magyar- és latintanár tiszteletére” (Bp. 2023) c. kötet ismertetése, 2023]
<https://www.tani-tani.info/rendhagyokonyvbemutato>

28. FÖLDI ANDRÁS: *Emlékezés Jerney Jánosra, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagjára*. [2024].
https://mta.hu/data/dokumentumok/egyeb_dokumentumok/2024/Jerney_javitott_FA.pdf

29. FÖLDI ANDRÁS: *Emlékezés Szibenliszt Mihályra, a római jog és a jogbölcselet kiváló művelőjére* [2024].

https://mta.hu/data/dokumentumok/egyeb_dokumentumok/2024/Szibenliszt_jubileumi_emlekezések.pdf

Idézi: SZABADFALVI J.: *A magyar jogbölcseleti gondolkodás története*, Bp. 2024, 44¹⁸².

30. FÖLDI ANDRÁS: *Patres (et) conscripti: Akadémikusok-e az MTA levelező, külső és tiszteleti tagjai is?* [2025]

<https://mta.hu/ix-osztaly/patres-et-conscripti-akademikusok-e-az-mta-levelezo-kulso-es-tiszteleti-tagjai-is-114409>

31. FÖLDI ANDRÁS: *Néhány történeti adalék az MTA osztálystruktúrájának fejlődéséről a IX. Osztály megalakulásának 60. évfordulója kapcsán* [2025]

<https://mta.hu/ix-osztaly/nehany-torteneti-adalek-az-mta-osztalystrukturajanak-fejlodeserol-a-ix-osztaly-megalakulasanak-60-evforduloja-kapcsan-1144082025>

32. FÖLDI ANDRÁS: *Pensieri di un collega ungherese in onore del professor Gian Antonio Benacchio*, Studi in onore di Gian Antonio Benacchio, Napoli 2025, 23-26.

ELŐADÁSOK NEMZETKÖZI KONFERENCIÁKON, ILL. KÜLFÖLDI EGYETEMEKEN*

1. FÖLDI ANDRÁS: *La responsabilità per fatto altrui in diritto romano e in diritto moderno*, Colloquio italo-ungherese sulle radici romanistiche del diritto privato moderno, La Sapienza Egyetem, Róma, 1986. május 15.

Ism.: PÓLAY E., Jogtudományi Közlöny 42 (1987), 671.

2. FÖLDI ANDRÁS: *Living institutions of Roman law in Hungarian civil law*, Konferencia Sir Henry Maine halálának 100. évfordulója alkalmából, MTA székház, Budapest, 1988. június 20.

Ism.: BALÁZS T., Magyar Jog 36 (1989), 181-182; Uő, Annales Univ. Budapest., sectio iur. 30 (1988/89), 118 [németül].

3/a. FÖLDI ANDRÁS: *Einige Probleme des altrömischen Zivilprozesses*, XVIII. EIRENE kongresszus, Budapest [ELTE], 1988. szeptember 1.

4. FÖLDI ANDRÁS: *Fortleben der römischrechtlichen Tradition in der Regelung der zivilrechtlichen Haftung in Ungarn*, Osztrák—magyar szeminárium az ABGB-ről, Österreichisches Kulturinstitut, Budapest, 1989. november 14.

3/b. FÖLDI ANDRÁS: *Alcuni problemi del processo civile romano arcaico*, Az ellenőrzés kérdései a polgári igazságszolgáltatásban. Olasz—magyar perjogi konferencia, Miskolc [Miskolci Egyetem], 1990. június 4.

Ism.: GÁSPÁRDY L.—KORMOS E., Jogtudományi Közlöny 46 (1991), 107.

5. FÖLDI ANDRÁS: *The return to the Civil Law*, Eason Weinmann Center for Comparative Law, annual symposium, Tulane Egyetem, New Orleans, 1990. november 1.

6/a. FÖLDI ANDRÁS: *Anmerkungen zum Zusammenhang zwischen der Haftung „ex recepto nautarum cauponum stabulariorum“ und der Haftung für „custodia“*, 45. SIHDA kongresszus, Miskolc [Miskolci Egyetem], 1991. szeptember 20.

Ism.: H. ANKUM—J.-H. MICHEL, Revue internationale des droits de l'Antiquité 39 (1992), 433-434.

6/b. FÖLDI ANDRÁS: *Anmerkungen zum Zusammenhang zwischen der Haftung „ex recepto nautarum cauponum stabulariorum“ und der Haftung für „custodia“*, Amszterdami Egyetem, Amszterdam, 1993. május 11.

7. FÖLDI ANDRÁS: *Die Entwicklung der sich auf die Schiffer beziehenden Terminologie im römischen Recht*, 48. SIHDA kongresszus, Bécs [Bécsi Egyetem], 1994. szeptember 21.

Ism.: N. FORGÓ, SDHI 60 (1994), 743.

---

* Az ismertetésnél megadott oldalszám azon oldal(ak)ra utal, amelye(ke)n Földi András előadása került annotálásra.

8. FÖLDI ANDRÁS: *Exercitor in potestate*, Padovai Egyetem [Jogtudományi Kar, Doktori Iskola], Padova, 1995. március 24.

9/a. FÖLDI ANDRÁS: *The legal structure of enterprises in Roman law*, 49. SIHDA kongresszus, New Orleans [Loyola Egyetem], 1995. szeptember 21.

Ism.: J.-H. MICHEL, *Revue internationale des droits de l'Antiquité* 43 (1996), 404-405.

9/b. FÖLDI ANDRÁS: *The legal structure of enterprises in Roman law*, Amszterdami Egyetem, Amszterdam, 1996. május 13.

10. FÖLDI ANDRÁS: *Einige Aspekte der zivilrechtlichen Haftung — Die Aktualität des römischen Rechts*, Institut suisse de droit comparé, Lausanne, 1996. augusztus 28.

11. FÖLDI ANDRÁS: *'Caupones' e 'stabularii' nelle fonti del diritto romano*, 51. SIHDA kongresszus, Messina [Messinai Egyetem], 1997. szeptember 18.

Ism.: H. ANKUM—J.-H. MICHEL, *Revue internationale des droits de l'Antiquité* 44 (1997), 402-403.

Híradás: V. CARRO—N. DONADIO, *Index* 27 (1999), 611.

12. FÖLDI ANDRÁS: *Insegnamento di diritto romano in Ungheria*, VII Colloquio dei Romanisti dell'Europa centro-orientale e d'Italia, CNR—La Sapienza Egyetem, Róma, 1998. december 4.

13. FÖLDI ANDRÁS: *Roman law tradition in Hungary*, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego, Varsó, 2000. április 28. [= Varsói Egyetem, Varsó, 2000. május 4.]

14. FÖLDI ANDRÁS: *Zur Frage der Gültigkeit und der Wirksamkeit im modernen Zivilrecht*, Hundert Jahre Bürgerliches Gesetzbuch, ELTE—Tübingeni Egyetem, Budapest, 2000. október 14.

Ism.: G. KÖBLER, *ZSS Germ. Abt.* 124 (2007), 757.

15. FÖLDI ANDRÁS: *Wandlungen einiger Begriffe des römischen Rechts*, Humboldt Egyetem, Berlin, 2001. május 22.

16. FÖLDI ANDRÁS: *Rinascita del principio della buona fede oggettiva in Ungheria*, Il ruolo della buona fede oggettiva nell'esperienza giuridica storica e contemporanea. Convegno internazionale di studi in onore di Alberto Burdese, Padovai Egyetem, Padova, 2001. június 12.

Híradás: P. CIFALDI, *Labeo* 47/3 (2001), 482.

17. FÖLDI ANDRÁS: *Eine alternative Annäherungsweise: Gedanken zum Problem des Handelsrechts in der römischen Welt*, 55. SIHDA kongresszus, Rotterdam [Erasmus Egyetem], 2001. szeptember 18. [megnyitó ülésen tartott plenáris előadás]

Ism.: J.-F. GERKENS, *Revue internationale des droits de l'Antiquité* 50 (2003), 490 [on-line is elérhető: <http://orbi.ulg.ac.be/bitstream/2268/57917/1/ChroniquesRotterdamORBi.pdf>]

18. FÖLDI ANDRÁS: *La responsabilità per fatto altrui in diritto romano e nella prospettiva comparatistica*, Ferrarai Egyetem [Jogtudományi Kar, Doktori Iskola], Ferrara, 2002. április 18-19.

On-line híradások:

<http://www.unipa.it/~dipstdir/portale/romano/eventi/eventi2002.htm>

<http://www.ledonline.it/rivistadirittoromano/allegati/dirittoromano10calendario.pdf>

19/a. FÖLDI ANDRÁS: *Sullo sviluppo del concetto di buona fede (in specie di quella oggettiva) in una prospettiva storico-comparatistica*, Bolognai Egyetem [Jogtudományi Kar, Doktori Iskola], Bologna, 2002. április 22.

On-line híradások:

<http://www.unipa.it/~dipstdir/portale/romano/eventi/eventi2002.htm>;

<http://www.ledonline.it/rivistadirittoromano/allegati/dirittoromano10calendario.pdf>

19/b. FÖLDI ANDRÁS: *Die Wandlungen des Begriffs der „bona fides“ vom römischen Recht bis zur Gegenwart*, Adam Mickiewicz Egyetem, Poznań, 2002. május 13.

20. FÖLDI ANDRÁS: *The continuity of Roman law tradition in the Conception of the new Hungarian Civil Code*, The Roman law tradition in societies in transition, Károly Egyetem, Prága, 2002. május 15.

21. FÖLDI ANDRÁS: *Continuità della tradizione romanistica in Ungheria*, Pisai Egyetem, Pisa, 2003. május 8.

22. FÖLDI ANDRÁS: *Profili della responsabilità da quasi-delitto dell' 'habitor' in diritto romano*, Trentói Egyetem, Trento, 2004. május 18.

On-line híradások:

http://www.jus.unitn.it/dsg/seminari/2004/17_05_foldi.html

<http://www.ledonline.it/rivistadirittoromano/allegati/dirittoromano10calendario.pdf>

23. FÖLDI ANDRÁS: *Die Wandlungen des Begriffs der „bona fides“ vom römischen Recht bis zur Gegenwart*, Tübingeni [Eberhard Karls] Egyetem, Tübingen, 2007. április 26.

On-line híradás: http://www.jura.uni-tuebingen.de/professoren_und_dozenten/finkenauer/gaeste

24. FÖLDI ANDRÁS: *Alcuni aspetti dell' 'aequitas' e della 'bona fides'*, „Természetjog és méltányosság”. A Regulae Iuris Interdiszciplináris Kutatócsoport szimpóziuma, PPKE JAK, Budapest, 2007. május 2.

25. FÖLDI ANDRÁS: *Il problema del dualismo della 'bona fides' nella letteratura romanistica recente*, 61. SIHDA kongresszus, Catania [Cataniai Egyetem], 2007. szeptember 26.

Ism.: J.-F. GERKENS, *Revue internationale des droits de l'Antiquité* 54 (2007), 567sk.

26. FÖLDI ANDRÁS: *Der Bologna-Prozess und die Juristenausbildung in Ungarn*, Juristenausbildung in Europa zwischen Tradition und Reform, Trieri Egyetem, Trier, 2007. november 23.

Ism.: D. RÜGER, *JZ* 2008/8, 407.

27. FÖLDI ANDRÁS: *Die „bona fides“ im Entwurf des neuen ungarischen Zivilgesetzbuches*, Konferencia Zlinszky János 80. születésnapja tiszteletére, PPKE JÁK, Budapest, 2008. március 7.

28. FÖLDI ANDRÁS: *Einige Aspekte der „mors servorum“ im römischen Recht*, *Leben nach dem Tod. Rechtliche Probleme im Dualismus: Mensch — Rechtssubjekt*, Adam Mickiewicz Egyetem, Poznań, 2008. április 5.

Ism.: G. KÖBLER, ZSS Germ. Abt. 128 (2011), @.

29. FÖLDI ANDRÁS: *Tracce del riconoscimento della dignità umana degli schiavi in diritto romano*, *Emberi méltóság és a jog*, PPKE JÁK, Budapest, 2010. május 19.

30. FÖLDI ANDRÁS: *La buona fede oggettiva e la buona fede soggettiva nella prospettiva storico-comparatistica*, Pisai Egyetem, Pisa, 2011. március 29.

31. FÖLDI ANDRÁS: *L'evoluzione del concetto dei quasi-delitti nella prospettiva storico-comparatistica*, Sienai Egyetem [Jogtudományi Kar, Doktori Iskola], Siena, 2011. március 30.

On-line híradás:

<http://www.dirittopubblico.unisi.it/ipe/article/7/calendario-attivita-didattiche-2011>

32. FÖLDI ANDRÁS: *Begriffsgeschichtliche Anmerkungen zur Rolle der „bona fides“ im ABGB*, *Symposion „200 Jahre ABGB“*, Andrassy Egyetem, Budapest 2011. május 12.

Ism.: K. HEMPEL: *200 Jahre Allgemeines Bürgerliches Gesetzbuch*, <http://www.elpis.eu/blog/2011/05/31/200-jahre-allgemeines-burgerliches-gesetzbuch/>

33. FÖLDI ANDRÁS: *Alcuni problemi della legittimazione attiva all' 'actio iniuriarum'*, 68. SIHDA kongresszus, Nápoly [II. Frigyes Egyetem], 2014. szeptember 18.

Híradás: J.-F. GERKENS, *Revue internationale des droits de l'Antiquité* 61 (2014), 382.

34. FÖLDI ANDRÁS: *Radici romanistiche di alcuni concetti fondamentali del diritto pubblico moderno*, Pisai Egyetem, Pisa, 2014. október 29.

35. FÖLDI ANDRÁS: *„Liberalismus“ versus „Etatismus“ in der Entwicklung des römischen Zivilprozessrechts*, III. Budapest—Göttingen Fakultätskolloquium, ELTE ÁJK, Budapest, 2016. április 29.

On-line híradás: https://www.ajk.elte.hu/file/elte_gau_2016_program.pdf

36. FÖLDI ANDRÁS: *Karriereplanung im Bereich des römischen Rechts*, XI. Jahrestreffen Junger Romanisten, Széchenyi István Egyetem, Győr, 2017. március 25.

37. FÖLDI ANDRÁS: *Einige begriffsgeschichtliche Fragen im Bereich des ius publicum*, «Werte sichern, ermöglichen, beschützen»: *Recht – Staat – Geschichte* [nemzetközi konferencia Zlinszky János születésének 90. évfordulója tiszteletére], PPKE Jog- és Államtudományi Kar, Budapest, 2018. március 8.

On-line híradás: <https://jak.ppke.hu/romai-jogi-tanszek/zlinszky-janos-muhely/esemenyek>

Letölthető transcript: <https://jak.ppke.hu/uploads/articles/1460745/file/04%20foldi%20andras.pdf>

38. FÖLDI ANDRÁS: *Jhering-Rezeption in Ungarn*, Jhering Global. International Symposium on the occasion of Rudolf von Jhering's 200th birthday, Hannoveri [Leibniz] Egyetem, Hannover, 2018. szeptember 7.

On-line híradás: https://www.uni-goettingen.de/de/jhering+global/586374.html?fbclid=IwAR05dNXxsP98mHsyEd_512tUJ2gGcmjoJe4rKbUshq72SOybXuCmn7GoMnw

39. FÖLDI ANDRÁS: *Irrationalismus und Liberalismus in den legis actiones*, 72. SIHDA-kongresszus, Krakó [Jagelló Egyetem], 2018. szeptember 12.

On-line híradás: <http://www.law.uj.edu.pl/users/kprz/index.php/sihda-krakow-2018#program>

40. FÖLDI ANDRÁS: *La teoria del sistema unitario della responsabilità civile di Géza Marton (1880-1957) e la sua influenza sullo sviluppo del diritto civile ungherese*, La responsabilità contrattuale ed extracontrattuale in diritto romano dalle radici romanistiche agli ordinamenti europei contemporanei, Pisai Egyetem, Pisa, 2019. március 26.

On-line híradás: <http://web.jus.unipi.it/wp-content/uploads/2019/03/20190326-responsabilita-contrattauel-ed-extracontrattuale.pdf>

41. FÖLDI ANDRÁS: *Reflections on the tasks ("Beruf") of Romanists in our time*, Common Good Conference, Nemzeti Közszoigálati Egyetem, Budapest, 2022. november 30.

42. FÖLDI ANDRÁS: *Some problems of "ius publicum" in Roman law, with special regard to the development of its meaning*, Hector Project Seminar, Jagelló Egyetem, Krakó, 2023. november 14.

On-line híradás: <https://esclh.blogspot.com/2023/11/seminar-private-law-and-public-law.html>

43. FÖLDI ANDRÁS: *The concept of real estate as reflected in the works of Béni Grosschmid (1851-1938), with special regard to his monograph 'Werböczy and the English Law' (1928)*, The concept of real estate in the comparative legal dimension [= IIIrd Annual International Scientific Conference in Memory of Professor Gabriele Crespi Reghizzi], Szentpétervár, 2024. október 3. [on-line].

On-line híradás: <https://law.spbu.ru/events/event2024-10-02/>; https://law.spbu.ru/files/anons/25-09-2024-english_programm_conference_2_-_3_october.pdf

44. FÖLDI ANDRÁS: *Riflessioni sulla buona fede nei negozi in diritto ungherese*, La buena fe en los negocios, Nápoly, II. Frigyes Egyetem, 2025. január 24.

On-line híradás: <https://www.giurisprudenza.unina.it/-/66536590-vii-curso-internacional-de-derecho-romano>

45. FÖLDI ANDRÁS: *Über die Wurzeln des modernen Verantwortungsgedankens in den Konstitutionen der späten Kaiserzeit*, 79. SIHDA kongresszus, NKE, Budapest, 2025. augusztus 27.